
Protokoll

Regionstyrelsen

---

24 oktober 2024

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 24 oktober 2024, klockan 09.00–14.30
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S) Jenny Larsson (S) Håkan Ericsson (S), tjug ersättare Sara Vilhelmsson (M) Mårten Silvén (M), tjug ersättare Johan Malmros (C) Eva Ahlin (C) Johan Asplund (--) Saga Carlgren (V) Jennifer Medin (MP) Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Helena Bogsjö (S) Greger Eneqvist (S) Katrina Ansarfwe (S) Lena Broén (S) Fredrik Gradelius (C) Anna Eklund (L) Jörgen Benzler (V) Micke Seid (MP)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Anna Evensen, stadssekreterare, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, RSF Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 326, 329-330 Maja-Malin Ekelöf, strateg, RSF, § 326 Caroline Thomasson, strateg, RSF, § 329-330 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 311 Anna Malm, kanslichef, RSF, § 311
Datum för justering	31 oktober 2024
Paragrafer	§ 297–365, varav § 299, 311, 326, 332, 348–350 och 359 justerades omedelbart
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför

signaturer.

Sekreterare Anna Evensen

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Andreas Unger

Justerare Jennifer Medin

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2024-10-24
Protokollet anslås	2024-11-01
Anslaget tas ned	2024-11-23
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 297	Delårsrapport 2 2024 Regionstyrelseförvaltningen	8
RS § 298	Delårsrapport 2 2024 Räddningstjänsten	9
RS § 299	Delårsrapport 2 2024 Region Gotland	10
RS § 300	Månadsrapport ekonomi 2024	13
RS § 301	Partistöd 2025	16
RS § 302	Åtterrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat	19
RS § 303	Åtterrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)	22
RS § 304	Idéburet offentligt partnerskap (IOP) mellan Region Gotland och Röda Korset Gotland 2025-2028	25
RS § 305	Förändrad organisationstillhörighet ungdanshuset Fenix	28
RS § 306	Åtterrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa	32
RS § 307	Åtterrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall	36
RS § 308	Åtterrapportering av uppdrag. Fritidsbanken - långsiktig lösning	38
RS § 309	Åtterrapportering av uppdrag. Förstudie ishall	40
RS § 310	Åtterrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral	47
RS § 311	Mål och budget 2025 - 2027	51
RS § 312	Låneram och anvisningar av eget kapital 2025	54
RS § 313	Åtterrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat	56
RS § 314	Remiss. Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)	58
RS § 315	Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar	60
RS § 316	Revidering Finanspolicy	61
RS § 317	Åtterrapportering av 2023 års åtgärder - Intern kontrollplan	63
RS § 318	Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier	67
RS § 319	Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende internationella samarbeten	71
RS § 320	Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten	74
RS § 321	Verkställighet av testamentsförordnande	75
RS § 322	Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse	76

RS § 323	Revisionsrapport. Granskning av avtalstrohet och miljökrav	77
RS § 324	Revisionsrapport. Uppföljande granskning av upphandling och inköp	81
RS § 325	Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland	84
RS § 326	Remiss. Regional Cykelplan	88
RS § 327	Åtterrapportering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland	90
RS § 328	Åtterrapportering av uppdrag. Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem	93
RS § 329	Åtterrapportering av uppdrag. Utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.	95
RS § 330	Åtterrapportering av uppdrag. Utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser	98
RS § 331	Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete	100
RS § 332	Remiss av slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)	101
RS § 333	Information. Möjlighet till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina	104
RS § 334	Kvartalsrapportering - Jämställdhetsintegrering	107
RS § 335	Information. Återhämtningsbonusen – God hälsa och hållbart arbetsliv	109
RS § 336	Åtterrapportering av uppdrag. Implementering av mat- och måltidspolicy	110
RS § 337	Åtterrapportering av uppdrag. Uppföljning av avtalad entreprenaddrift	112
RS § 338	Uppdrag. Almedalsveckan 2025 och framåt	114
RS § 339	Vidareanvändning av information från Almedalsveckans officiella program	116
RS § 340	Direktmarkanvisning Ishall	118
RS § 341	Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg	123
RS § 342	Förlängning av markanvisningsavtal	126
RS § 343	Överlåtelse Lickershamns hamn mm	131
RS § 344	Åtterrapportering av uppdrag. Struktur och plan för Digitaliseringsavdelningens roll	134
RS § 345	Åtterrapportering av uppdrag. Fördjupad beskrivning av resurs och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT	135
RS § 346	Delegation av beslutanderätt. Upphandling av skrivare som tjänst	137

RS § 347	Förlängning av stödregler för studieförbund 2025	139
RS § 348	Remiss. Bidragsöversyn fritid	140
RS § 349	Upphandlingsunderlag istider Slite	144
RS § 350	Införande av regler för stöd på kultur- och fritidsområdet	146
RS § 351	Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik	150
RS § 352	Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd	152
RS § 353	Motion. Kulturbank	154
RS § 354	Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland	156
RS § 355	Motion. Gratis utlån av idrottsbiljetter på biblioteken	157
RS § 356	Medborgarförslag. Lägg tillbaka järnvägen	159
RS § 357	Medborgarförslag. Murgröna på ringmuren	160
RS § 358	Medborgarförslag. Samordning med Försvarmaktens verksamhet	161
RS § 359	Avsägelser och fyllnadsval	163
RS § 360	Anmälan av delegationsbeslut	165
RS § 361	Information. Vissa inkomna handlingar	166
RS § 362	Investeringsuppföljning	167
RS § 363	Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen	168
RS § 364	Regiondirektörens information	169
RS § 365	Nämndinitiativ från Centerpartiet	170

RS § 297   Delårsrapport 2 2024 Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2024/847

Paragraf föregående instans: AU § 199

Regionstyrelsens beslut

- Delårsrapport 2 2024 för regionstyrelseförvaltningen godkänns.
-

Sammanfattning

I ärendet överlämnas delårsrapport 2 för regionstyrelseförvaltningen inklusive politikerorganisationen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 - Regionstyrelseförvaltningen

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 298   Delårsrapport 2 2024 Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2024/1944
Paragraf föregående instans: AU § 200

Regionstyrelsens beslut

- Delårsrapport 2 2024 för räddningstjänsten godkänns.
-

Sammanfattning

Räddningstjänstens delårsrapport omfattar rapportering mot målen i årets verksamhetsplan, ekonomiskt utfall för perioden januari till augusti samt helårsprognos för såväl drift som investeringar. Delårsrapporten har upprättats i enlighet med regionens anvisningar.

Bedömning

Bedömningen är att delårsrapport 2 redovisar hur verksamheten bedrivits andra tertial 2024 samt verksamhetens ekonomiska läge och förväntat utfall 2024.

Delårsrapporten redovisar räddningstjänstens ekonomiska läge och förväntade utfall för delår 2 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 2024 - räddningstjänsten
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

Skickas till

ekonomistyrning@gotland.se med ärendenummer RS 2024/11
registrator-rs@gotland.se med ärendenummer RS 2024/11

RS § 299 Delårsrapport 2 2024 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2024/11

Paragraf föregående instans: AU § 238

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Delårsrapporten godkänns.
- Åtterrapporering av uppdraget att samtliga nämnder fick i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder under 2024 för att den beslutade budgeten inte ska överskridas (RF § 63, 2024-04-29) tas emot.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa underskottet 2024 och bromsa den höga kostnadsutvecklingen i verksamheterna samt att anpassa verksamheten inför 2025 års ekonomiska utmaningar.

Regionstyrelsens beslut

- Åtterrapporering av uppdraget att återkomma med en analys av personalläget på en aggregerad nivå (RS § 213, 2024-06-18) tas emot.
- Åtterrapporering av uppdraget att återkomma med aktiviteter som skapar förutsättningar att minska nämndernas kostnader och som möjliggör bättre kontroll och uppföljning av kostnadsutvecklingen (RS § 31, 2024-03-05) tas emot.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt de krav som ställs på en delårsrapport i kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Det ekonomiska resultatet i perioden uppgår till -180 miljoner kronor, mnkr (59 mnkr, 2023). Det är en försämring jämfört med motsvarande period föregående år. Det prognostiserade resultatet för helåret är -264 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse på -137 mnkr. Balanskravsresultatet för perioden uppgår till -262 mnkr efter justeringar. Balanskravsresultatet för helåret beräknas till -347 mnkr. Om detta underskott ska regleras med hjälp av Region Gotlands resultatutjämningsreserv (RUR) så skulle stora delar av reserven behöva användas.

Årsprognosen för nämnderna uppgår till -164 mnkr. För helåret är det fem nämnder som bedömer att de inte kommer att klara att hålla sin budget. Nämndernas nettokostnadsökning i perioden är 5,9 procent. Det är lägre än motsvarande period föregående år då nettokostnadsökningen var 9,9 procent.

Investeringsutgifterna uppgår i perioden till 413 mnkr. Investeringsprognosen för hela året uppgår till 650 mnkr.

Det ackumulerade sjuktalet för perioden januari-juli uppgår till 5,6 procent. Jämfört med samma period föregående år, ses en sänkning av sjuktalet med 0,4 procentenheter. Antal anställda uppgår i juli till 6 900 vilket är 64 fler än i juli 2023.

För år 2024 har regionfullmäktige beslutat om 39 mål. Vissa mål gäller fler nämnder samt bolag och vissa mål gäller specifikt för en nämnd eller ett bolag. I rapporten redovisas målen med tillhörande analys av det arbete som görs för att nå måluppfyllelse.

I november 2023 tog regionfullmäktige beslut om nya riktlinjer för God ekonomisk hushållning. Då fastställdes att den långsiktiga målbilden är att Region Gotland ska bedriva en verksamhet med god kvalitet, ha en stabil ekonomi och en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. Det fastställdes även att Region Gotland ska arbeta med god framförhållning för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov.

I samband med delårsrapporten ska en samlad bedömning göras av huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås samt om balanskravet är uppfyllt. Endast två av de fyra finansiella målen uppnås och det är låneskuldens andel av skatteintäkter och bidrag samt självfinansieringsgraden för investeringar i skattefinansierad verksamhet. De finansiella mål som inte uppnås är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag som blir -3,8 procent och målet för soliditet där soliditeten sjunker från 9,8 procent till 5,0 procent. Sammantaget är bedömningen att det blir svårt att uppnå en god ekonomisk hushållning för år 2024.

Bedömningen av måluppfyllelse i verksamhetsperspektivet är i dagsläget svår att göra då periodresultat saknas för många mål.

Inom Region Gotland mäts kvalitet genom olika undersökningar. Utifrån resultat som redovisas i delårsrapporten kan konstateras att Region Gotland har ett utvecklingsarbete att göra gällande den service som Region Gotland ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Bedömning

År 2024 är första året som målen i den nya styrmodellen följs upp. Det kan konstateras att aktiviteter pågår inom samtliga mål. Bedömning av måluppfyllelse bygger på aktuella resultat för år 2024. I flera fall inväntas resultat för helåret 2024 vilket gör att det inte går att bedöma måluppfyllelse för samtliga mål.

Endast två av de fyra finansiella målen uppnås vid periodens utgång. Dessa är *Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag samt Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent.* De övriga två målen uppnås ej. Det stora negativa resultatet på -264 mnkr innebär att årets resultat i förhållande till skatteintäkter och bidrag blir -3,8 procent och avviker mycket från målnivån.

Även soliditet förändras mycket på kort tid. Soliditeten minskade redan år 2023 relativt mycket men under år 2024 sker en snabb och kraftig minskning från 9,8 procent till 5,0 procent. Det ger en tydlig signal om en obalans i ekonomin. Orsaken är det stora underskottet och höga investeringsutgifter.

Regionen har begränsade möjligheter att öka sina intäkter men desto större möjligheter att påverka sina kostnader. Åtgärder behöver vidtas för sänka verksamhetens kostnader så att resultatmålet uppnås. Investeringarna behöver prioriteras hårdare så att de årliga investeringsutgifterna hamnar på en lägre nivå. Båda åtgärderna är nödvändiga för att klara de finansiella målen och uppnå en god ekonomisk hushållning framöver.

Utifrån de resultat som redovisas i delårsrapporten kring service kan konstateras att Region Gotland behöver förbättra den service vi ger våra medborgare i kontakt via telefoni och e-post.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar att samtliga nämnder får i uppdrag att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa underskottet 2024 och bromsa den höga kostnadsutvecklingen i verksamheterna samt att anpassa verksamheten inför 2025 års ekonomiska utmaningar.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotland Delårsrapport 2 2024
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-30

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 300 Månadsrapport ekonomi 2024

Ärendenummer: RS 2024/877

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade den 5 mars 2024 att utifrån sin uppsiktsplikt ge regiondirektören i uppdrag att på varje regionstyrelsesammanträde i särskild ordning återkomma med ekonomisk rapport för hälso- och sjukvårdsnämnden, barn- och utbildningsnämnden och miljö- och byggnämnden. Den 18 juni utökades uppdraget till att även omfatta socialnämnden och tekniska nämnden.

Den här rapporteringen avser utfallet i nämnderna till och med september 2024. På grund av behovet av snabb information har nämnderna inte alltid hunnit behandla månadsrapporten när rapporteringen sammanställs inför regionstyrelsens sammanträde. Rapporteringen sker därför i vissa fall direkt från förvaltningen till regiondirektören.

Förvaltningarna bedömer att den sammantagna prognosen från delårsrapport 2 i princip är oförändrad. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har gjort bedömningen att prognosen försämrats något och teknikförvaltningen bedömer att prognosen blir något bättre.

Nettokostnadsutvecklingen är 5,6 procent (7,5 procent delår 2). I september görs ingen fullständig periodisering av intäkter och kostnader vilket gör att nettokostnadsutvecklingen inte blir helt jämförbar. I delårsrapport 2 redovisades en årsprognos för nämnderna på -164 miljoner kronor (mnkr). För perioden januari-september är budgetavvikelsen för nämnderna -54 mnkr. För hela regionen är prognosen -264 mnkr.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen rapporterar ett underskott mot budget på -84 mnkr för perioden januari-september. Intäkterna är i nivå med budget. Kostnaderna är däremot högre än budget, särskilt personalkostnader inom somatisk vård och läkemedelskostnader. Behovet av inhyrd personal har glädjande fortsatt att minska. Bruttokostnadsutvecklingen är cirka 4 procent vilket är en mer rimlig nivå jämfört med tidigare år och i linje med andra regioner. Prognosen pekar fortfarande på ett underskott på 112 mnkr.

Socialnämnden

Socialförvaltningen rapporterar ett underskott mot budget på 28 mnkr för perioden januari-september. Prognosen för helåret i delårsrapporten är ett underskott mot budget på 38 mnkr och det finns i dagsläget inget som tyder på

en försämring. Det är fortsatt stora underskott och stora kostnadsökningar för de tre stora utförarverksamheterna hemtjänst, särskilt boende och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Trots verksamheternas stora arbete med åtgärder för att minska kostnaderna så syns bara en liten inbromsning av kostnadsutvecklingen. Dock avser åtgärderna till största del schemaläggning och bemanning, vilka kan ta tid att ställa om.

Barn- och utbildningsnämnden

För perioden januari-september rapporterar utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ett överskott på 3 mnkr. Den senaste årsprognosen från delår 2 visade ett underskott på 17,8 mnkr. En ny bedömning av prognosen pekar på att underskottet ökar till 21,5 mnkr.

Det som i huvudsak gör att prognosen försämras, i jämförelse med delår 2, är att personalkostnaderna ser ut att bli högre samt att ersättningen för barn och elevvolymerna blir lägre. Statsbidragen beräknas öka mer än den prognos som gjordes vid delårsrapporten men täcker inte försämringen av prognosen för personalkostnaderna samt barn- och elevvolymerna.

Miljö- och byggnämnden

Den senaste prognosen för miljö- och byggnämnden visade ett underskott på 11 mnkr. Också för perioden januari-september rapporterar samhällsbyggnadsförvaltningen ett underskott om 11 mnkr. Det betyder att verksamheten behöver hålla budget året sista 3 månader för att prognosen ska hålla. Underskottet beror främst på lägre intäkter än budgeterat. Förvaltningens fokus är att öka intäkterna på alla avdelningar.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens årsprognos efter delår 2 var -4 mnkr. Nu bedömer teknikförvaltningen att det kan bli något bättre utfall på avfallsverksamheten. För perioden januari-september redovisas ett överskott på totalt 2 mnkr på förvaltningen, +26 mnkr i den skattefinansierade verksamheten och -28 mnkr i de avgiftsfinansierade verksamheterna. Det största underskottet finns i VA-verksamheten och är kopplade till utbrottet av Clostridium Perfringens i vattentäkten vid Langes hage i Visby. Underskottet beräknas till cirka 30 mnkr. Prognosen har inte justerats utifrån beslutet om höjda taxor som gäller från den 1 november.

Bedömning

Förvaltningarna och nämndernas arbete för att nå en budget i balans behöver fortsätta. Det är fortsatt en kraftig ekonomisk obalans i nämndernas verksamheter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningen ekonomisk rapport september 2024-10-11

Socialförvaltningen månadsrapport ekonomi september 2024-10-08

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen ekonomisk rapport september 2024-10-10

Samhällsbyggnadsförvaltningen ekonomisk rapport september 2024-10-09

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ekonomisk rapport september
2024-10-10

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16

RS § 301 Partistöd 2025

Ärendenummer: RS 2024/1961

Paragraf föregående instans: AU § 239

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionstyrelsen ska i början av januari 2025 betala ut partistöd inklusive utbildningsbidrag till partierna med mandat i regionfullmäktige enligt följande:
  - Till Arbetarepartiet-Socialdemokraterna, 2 358 890 kronor.
  - Till Centerpartiet, 1 420 242 kronor.
  - Till Kristdemokraterna, 387 730 kronor.
  - Till Liberalerna, 348 957 kronor.
  - Till Miljöpartiet de gröna, 517 913 kronor.
  - Till Moderaterna, 1 420 242 kronor.
  - Till Sverigedemokraterna, 855 826 kronor.
  - Till Vänsterpartiet, 763 189 kronor.
- Regionstyrelsen ska fördela 813 660 kronor enligt beslutade regler för stöd till de partipolitiska ungdomsorganisationerna på Gotland.
- Utgifterna för partistöd enligt ovan ska belasta konto 6071.

Sammanfattning

Av 4 kap. kommunallagen (2017:725), KL, framgår bl.a. följande.

29 § Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistöd får ges till de politiska partier som är representerade i fullmäktige och som är juridiska personer. Ett parti är representerat om det har fått mandat i fullmäktige för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837). Partistöd får ges också till ett parti som har upphört att vara representerat i fullmäktige, dock endast under ett år efter det att representationen upphörde.

30 § Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det. Stödet får inte utformas så att det otillbörligt gynnar eller missgynnar ett parti. Fullmäktige får besluta att endast mandat för vilket en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen (2005:837) ska beaktas vid fördelningen av partistödet.

31 § Beslut om partistöd ska innehålla ett krav på att mottagaren av partistödet årligen ska lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 29 § första stycket. Redovisningen ska avse perioden 1 januari till 31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport över granskningen ska

bifogas redovisningen. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till ett parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport enligt första och andra styckena.

32 § Beslut om att betala ut partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

Av regionfullmäktige beslutade Regler för partistöd den 17 februari 2020 (RS 2019/1073) framgår bl.a. följande.

Fullmäktige ska i november månad varje år, i samband med budgetbeslut, besluta att utbetalning av hela partistödet inklusive utbildningsbidrag ska ske i början av januari nästkommande år.

Mottagaren av partistöd ska årligen lämna in en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för de ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket KL. Redovisningen ska avse perioden 1 januari till 31 december och ges in till fullmäktige senast sex (6) månader efter redovisningsperiodens utgång. En av mottagaren utsedd särskild granskare ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen.

Redovisningen ska ske via regionens e-tjänst alternativt på av regionen framtagen blankett. Till redovisningen ska bifogas utdrag ur årsmötesprotokoll eller styrelseprotokoll utvisande vem eller vilka som är behöriga firmatecknare samt vem som av mottagaren är utsedd till granskare.

För parti som inte lämnar redovisning eller granskningsrapport på ett korrekt sätt kan fullmäktige besluta att inte verkställa utbetalning av nytt stöd.

För parti som inte lämnar redovisning i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 %. Har redovisning inte lämnats in innan den 1 september trots påminnelse reduceras partistödet med 100 %.

Bedömning

Förslag till fördelning av partistöd är en matematisk beräkning av stödbeloppens storlek i enlighet med regionens regler. För de tre (3) partier, Liberalerna, Miljöpartiet de gröna och Sverigedemokraterna, som inte lämnat redovisning av partistöd 2023 i rätt tid reduceras partistödet automatiskt med 10 % enligt av regionfullmäktige beslutade Regler för partistöd. Detta innebär att Liberalerna får 348 957 kronor ($387\,730 \times 0,9 = 348\,957$), Miljöpartiet de gröna får 517 913 kronor ($575\,459 \times 0,9 = 517\,913,1$) och Sverigedemokraterna får 855 826 kronor ($950\,918 \times 0,9 = 855\,826,2$).

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslag till beslut följer gällande lagstiftning och av regionfullmäktige beslutade regelverk för utbetalning av partistöd.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget till fördelning av partistöd följer budget.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Protokollsanteckning anmäls av Jennifer Medin (MP):

Miljöpartiet vill göra ett medskick till regionstyrelseförvaltningen om vikten av att skicka ut påminnelser till partiorganisationerna i god tid innan deadline för redovisning av partibidrag.

Beslutsunderlag

Samlad redovisning av partistöd 2023, 2024-09-10

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

Skickas till

Partiernas kontaktpunkter

RSF/Stab för verkställighet

RS § 302 Återrapportering av uppdrag. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat

Ärendenummer: RS 2022/648

Paragraf föregående instans: AU § 240

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Inriktningen för måltidsproduktionen är en nybyggnation av ett större tillagningskök med förutsättningar för produktion av varm och kyld mat.

Regionstyrelsens beslut

- Under förutsättning att regionfullmäktige fattar inriktningsbeslut enligt upprättat förslag får regiondirektören i uppdrag att, i samarbete med berörda förvaltningar, påbörja en förstudie gällande ett nybyggt tillagningskök för varm och kyld mat.
- Förstudien ska genomföras inom regionstyrelsens befintliga budgetram.

Sammanfattning

Utredningen kring måltidsverksamhetens framtid har pågått sedan årsskiftet 2019/2020. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2022, RS § 161, fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för. Vid regionstyrelsens sammanträde i maj 2023, RS § 155, beslutades mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland att frågan ska återkomma till budgetberedningen 2024. Vid budgetberedningen återremitterades ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Ett projekt startade i augusti 2022 med syftet att identifiera vilka enheter som kan vara aktuella för kyld mat samt att se på effekterna i hela måltidskedjan. Sammanfattningsvis ses många fördelar med att öka produktionen och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen där kyld mat efterfrågas i större utsträckning. Även utmaningar har identifierats. Workshops för att identifiera effekter i skola och förskola har inte i samma utsträckning varit genomförbara.

I samråd med teknikförvaltningen görs bedömningen att en förstudie bör göras för nybyggnation istället för ombyggnation vid ett eventuellt införande av kyld mat i större skala. Förstudien inkluderar test av kyld mat i skola och förskola liksom uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark.

Under år 2023-2024 har det också än tydligare framkommit att ett inriktningsbeslut är avgörande för möjligheterna att planera för en effektiv produktion av säker och god mat till berörda medborgare.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi, arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap.

Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1 med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renoveringar av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Bedömning

Utifrån de positiva effekter som framkommit under detta projekt och utifrån erfarenheter från fastlandet när det gäller bland annat arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, effektivitet, flexibilitet och beredskap görs bedömningen att gå vidare med aktiviteter kopplat till en ökad produktionsvolym och leverans av kyld mat där äldreomsorgen och sjukvården efterfrågar kyld mat redan idag. Effekterna i kedjan för skola och förskola behöver utredas vidare.

I lokalbehovsplanen och under år 2023-2024 kompletterande uppgifter i rapporten "Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat" har ytterligare kapacitetsbrist uppmärksammats inom måltidsorganisationen. Rapporten understryker behovet av att fatta beslut i vägval om en långsiktig inriktning för en flexibel måltidsverksamhet, som kan hantera säker och god mat för befintliga och kommande volymer.

Bedömningen är att en förstudie rörande ett nybyggt tillagningskök som kan producera mat från grunden, kyla ner, paketera och förvara måltidskomponenter bör genomföras. Köket bör kunna vara flexibelt för att hantera både varm och kyld mat. Köket bör också ha en viss överkapacitet för såväl planerade volymökningar, framtida piloter för kylmatsleverans, tillfälliga behov som vid ombyggnationer, och beredskap.

En förstudie skulle leverera ökad tydlighet i möjligheterna och kostnaderna för att bygga ett nytt tillagningskök. Kostnaden för förstudien kommer vara utspridd över tidsperiod på flera år och inkluderar test av kyld mat i skola och förskola, uppdrag till samhällsbyggnadsförvaltningen att hitta lämplig mark samt teknikförvaltningen att ta fram underlag för nybyggnation. Total uppskattad kostnad för detta är ca 1,6 miljoner kronor över en 4-årsperiod.

Ett inriktningsbeslut för nybyggt större kök, enligt nyläge 2, bedöms ge måltidsavdelningen långsiktigt bäst förutsättningar ur perspektiven ekonomi, arbetsmiljö, bemanning, kvalitet, flexibilitet och beredskap. Utan beslut på inriktning kommer måltidsorganisationen automatiskt att träda in i nyläge 1

med fortsatt årliga permanenta utbyggnader och renovering av samtliga befintliga kök för att utöka produktionskapaciteten, med tillhörande konsekvenser gällande bland annat bemannings- och beredskapsutmaningar. Sett över en 30 årsperiod beräknas nyläge 1 medföra större sammantagna investeringskostnader jämfört med nyläge 2.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Protokollsanteckning inkommer från Saga Carlgren (V):

Vänsterpartiet är fortsatt tveksamma till kyld mat i skola och förskola. Det är viktigt att bibehålla närheten mellan de som lagar maten och den som ska äta den, särskilt för barn och unga. Vi ser en risk att det ses som mest ekonomiskt rationellt att införa kyld mat i skolor på landsbygden. Det är negativt eftersom det i praktiken kanske är där det är närmast mellan kökspersonalen och barnen idag. I skolor och förskolor, kanske särskilt på landsbygden, där det idag är möjligt att ha en nära dialog mellan köket och barn och elever bör detta bibehållas.

Beslutsunderlag

Rapport. Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat
2024-04-23

Bilaga. Möjliga inriktningar för måltidsorganisationen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-02

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 303 Återrapportering av uppdrag. Ideell kvinnojoursverksamhet på Gotland genom idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ärendenummer: RS 2023/2509

Paragraf föregående instans: AU § 241

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2023-12-11, § 230, att regiondirektören får i uppdrag att inleda dialog med kvinnojourerna med målet att teckna ett idéburet offentligt partnerskapsavtal (IOP-avtal). Bakgrunden angavs vara behovet att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med förebyggande och stödjande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

Regionstyrelsen beslutade på sitt sammanträde 30 maj 2024 att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Utifrån det rådande ekonomiska läget i Region Gotland är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det saknas ekonomiska medel för att ingå ett IOP-avtal med kvinnojouren.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Dialog har skett med Kvinnojouren Amanda och Region Gotland och förslaget skulle vara att ingå en överenskommelse med en grundfinansiering för att säkra den basverksamhet som Kvinnojouren Amanda erbjuder. Kvinnojouren har en unik kompetens som behövs för att arbeta med våldsutsatta, och deras skydd och stöd, samt arbeta förebyggande med informations- och utbildningsinsatser på olika sätt. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en sådan insats skulle bidra till att uppfylla målet "Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds" i genomförandeprogrammet "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland".

Bedömning

Utifrån det rådande ekonomiska läget är regionstyrelseförvaltningens bedömning att ett avtal med kvinnojouren inte är möjligt, då de ekonomiska medlen för ett partnerskap saknas.

Om ekonomiska medel hade funnits skulle förslaget till beslut varit att ingå en överenskommelse med Kvinnojouren Amanda. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ett IOP-avtal med Kvinnojouren Amanda hade varit motiverat utifrån uppdraget att säkra en långsiktig struktur för kvinnojourernas arbete med att förebygga och stödjande verksamhet vad gäller våldsutsatthet.

I Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi (RUS) tydliggörs att Region Gotland, har ett ansvar att förebygga mäns våld mot kvinnor. Det ena (av tre) övergripande mål är "Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla". "Värna en trygg uppväxt fri från våld" lyfts fram inom prioriteringen "Främja hälsa, delaktighet och trygghet". För att nå verkställighet i arbetet har tre genomförandeprogram tagits fram, varav "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland" omhändertar målet att "Våld förebyggs, upptäcks och stöd erbjuds".

För genomförandet av konkreta insatser som bidrar till att stärka likvärdig tillgång till stöd och våldspreventiva åtgärder i regionen behöver Region Gotland samverka med aktörer som har genomförandekapacitet i form av rätt kompetens. Att möta våldsutsatta och kunna leda samtal och informationsinsatser om våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor, kräver en trygg individ i en stabil organisation. En IOP med Kvinnojouren Amanda hade gett än bättre förutsättningar för kvinnojouren att kunna erbjuda ett sådant tryggt och långsiktigt stöd. Det skulle vara en insats som bedöms gå helt i linje med genomförandeprogrammet "Kraftsamling för hälsa och ett hållbart socialt hållbart Gotland".

För det fall att det hade funnits ekonomiska förutsättningar att ingå ett IOP-avtal bedöms fyra år vara en lämplig tid för att långsiktigt stärka arbetet med att säkra strukturen för basverksamheten, speciellt det långsiktiga arbetet med att finna och utbilda volontärer för kommande insatser. Det skulle innebära en mer långsiktigt stabil förening. Det bedöms vara viktigt med en löpande dialog mellan regionen och kvinnojouren samt en utvärdering mot slutet av avtalets giltighet inför ställningstagande kring ett eventuellt förnyat avtal.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beskrivet IOP-upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling (LOU), utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

Den 1 april 2024 trädde en ny lag i kraft, lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende. Lagen innebär bland annat att tillstånd krävs för privata aktörer (till exempel stiftelser, föreningar och bolag) som yrkesmässigt vill bedriva skyddat boende, vilket kan påverka kvinnojourers verksamhet. Historiskt sett har många kvinnojourer drivit skyddat boende för utsatta, vilket den boendes hemkommun betalat för. Fullmäktiges uppdrag att inleda en dialog med kvinnojourer kring idéburet offentligt partnerskap tar sin utgångspunkt i just denna sårbarhet. Syftet med partnerskapet var att hitta en finansieringslösning för att ge långsiktiga förutsättningar för lokal, ideell kvinnojoursverksamhet som inte skulle kopplas till skyddade boenden. Aktuellt

IOP-upplägg bygger inte på en samverkan kring skyddat boende varför den nya lagen inte påverkar förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser mot Mäns våld mot kvinnor innebär dock stora samhällskostnader i sig. Den i förhållande ringa ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom ett förebyggande arbete som förstärks.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med barnperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi arbetet med jämställdhet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att med IOP stärker vi allas likvärdiga insatser för att förebygga, upptäcka, skydda och stödja vid våldsutsatthet.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej relevant.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

Skickas till

Kvinnojouren Amanda

RS § 304   Idéburet offentligt partnerskap (IOP)   mellan Region Gotland och Röda Korset   Gotland 2025-2028

Ärendenummer: RS 2024/947
Paragraf föregående instans: AU § 242

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

En framgångsrik integration behöver ske i samverkan. Region Gotland har ett upparbetat gott samarbete med Röda Korset Gotland för att stödja de personer på Gotland som befinner sig i uppehållstillståndsrelaterade processer samt personer där avvisanden inte har kunnat verkställas, bland annat i form av tidigare gemensamma idéburna offentliga partnerskap. Nuvarande partnerskap löper ut i december 2024.

Röda Korset Gotland har en upparbetad etablerad kontakt med målgruppen och besöker dessa personer regelbundet för att sprida samhällsinformation, ge samhällslösnings och ett psykosocialt stöd. I särskilda fall kan Röda Korset Gotland även bistå dessa individer med basala behov.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att regionens samverkan med Röda Korset Gotland har varit ett ändamålsenligt, flexibelt och kostnadseffektivt sätt att möta konstaterade behov och samhällsutmaningar. Att stärka nya gotlänningars förutsättningar till egenförsörjning och medverkan i samhällsutvecklingen bidrar även till att uppnå målen i Gotlands regionala utvecklingsstrategi avseende trygghet och inkluderande samhälle, hållbar tillväxt och attraktionskraft. Långsiktigheten i samverkansformen stärker förutsättningarna att möta eventuella förändringar i det geopolitiska läget.

Detta ärende togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Då föreslog regionstyrelseförvaltningen att regionfullmäktige skulle tillföra medel under 4 år för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Utifrån det ekonomiska läget i Region Gotland är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det i dagsläget saknas ekonomiska medel för att ingå ett nytt avtal om Idéburet offentligt partnerskap (IOP-avtal) med Röda Korset Gotland. Förslaget till beslut är därmed att informationen i ärendet tas emot.

Om ekonomin hade funnits ser regionstyrelseförvaltningen att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 miljoner kronor (mnkr) årligen skulle

kunna ge förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Regionstyrelseförvaltningen identifierar därutöver även behov av att erbjuda personer som uppstår försörjningsstöd möjlighet till arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och anställning med stöd, i samarbete med Röda Korset Gotland. Detta inkluderas inte i nuvarande partnerskap, men bedöms vara en gynnsam samverkansmöjlighet då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt. En utökning av partnerskapet med 500 000 kronor skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 mnkr i ramtillskott för att teckna Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland om det finns utrymme till ett utökat avtal.

Bedömning

Utifrån rådande ekonomiska läget är regionstyrelseförvaltningens bedömning att nytt avtal med Röda Korset Gotland inte är möjligt, då de ekonomiska medlen för partnerskapet saknas.

Om medel skulle tillföras ser regionstyrelseförvaltningen att nuvarande omfattning av partnerskap i form av 1,3 mnkr årligen skulle kunna ge förutsättningar att möta konstaterade behov av stöd och samhällsorientering.

Regionstyrelseförvaltningen identifierar därutöver även behov av att erbjuda personer som uppstår försörjningsstöd möjlighet till arbetsmarknadsinsatser i form av arbetsträning, praktik och anställning med stöd, i samarbete med Röda Korset Gotland. Detta inkluderas inte i nuvarande partnerskap, men bedöms vara en gynnsam samverkansmöjlighet att beakta då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt. Om ytterligare ekonomiska medel om 500 000 kronor per år hade funnits skulle partnerskapet kunnat utökas till att även inkludera handledning och stöd i den form som dessa arbetsmarknadsinsatser kräver. En utökning av partnerskapet med 500 000 kronor skulle innebära en årlig tillförsel av totalt 1,8 mnkr i ramtillskott för att teckna ett IOP-avtal med Röda Korset Gotland för perioden 2025-2028.

Sammanfattningsvis ser regionstyrelseförvaltningen att om det funnits ekonomiska medel så skulle ett Idéburet offentligt partnerskap med Röda Korset Gotland kunna vara motiverat utifrån behovet av en långsiktig samverkansform för att stärka förutsättningarna att möta nuvarande behov och eventuella förändringar i det geopolitiska läget. Förslaget till beslut är därför att informationen tas emot.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget upplägg inte står i strid med lagen om offentlig upphandling, utan att inriktningen på avtalet lever upp till kraven som en IOP ställer enligt beskrivning ovan.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att ett IOP-avtal medför ökade kostnader. Uteblivna insatser som stödjer målgruppens möjligheter till samhällsorientering kan dock innebära ökade samhällskostnader på sikt. Den ekonomiska insatsen bedöms kunna undvika större samhällskostnader genom stöd till ökad samhällsintegrering och möjligheter till egenförsörjning. Ett utökat partnerskap med Röda Korset Gotland, i form av arbetsmarknadsinsatser såsom arbetsträning, praktik och möjlighet till anställning hos Röda Korset Gotland, bedöms vara en kostnadseffektiv samverkansmöjlighet då behovet av dessa arbetsmarknadsinsatser inte är tillgodosett på annat sätt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att ett partnerskap med Röda Korset Gotland skapar ökade förutsättningar att stärka barnens rättigheter utifrån barnkonventionen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att Röda Korset i den individuella kontakten med personerna inom ovan nämnda målgrupp har möjlighet att verka för de nationella jämställdhetsmålen i form av en jämn fördelning av makt och inflytande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-24

RS § 305   Förändrad organisationstillhörighet ungkulturhuset Fenix

Ärendenummer: RS 2024/966

Paragraf föregående instans: AU § 244

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Ansvaret för verksamheten ungdokumenthus Fenix överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Ansvaret för bidraget Pengar i Påse överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Avsatta budgetmedel, 2 500 000 kronor, ombudgeteras med delårseffekt från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.
- Avsatta medel för Pengar i Påse 50 000 kr ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige återremitterade ärendet till regionstyrelsen den 19 juni 2024, § 94, i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen med motiveringen att ärendet ska kompletteras med redovisning av

- hur ungdokumenthuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen,
- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kompletterat ärendet med två bilagor för att kunna besvara frågeställningen (se bilaga 1 och bilaga 2 till regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse).

Därutöver har förvaltningarna fört dialog kring bidragsformen Pengar i påse, en bidragsform riktad till unga som medföljde ungdomsverksamheten vid övergången från kultur- och fritidsnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna bidragsform har inte nyttjats fullt ut, under 2023 fanns inga sökande. Förvaltningarna ser det som en möjlighet att förstärka ungas engagemang och arrangörsvilja att med Fenix Ungkulturhuse även överföra denna bidragsform med befintlig budgetram på 50 000 kr.

I övrigt beskrivs ärendet som inför budgetberedningen och förslag kvarstår att överföra verksamhet och budgetmedel från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen per den 1 juli 2025.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer fortsatt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens begäran om att verksamheten ska flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget. Bedömningen är att en samlad organisering av ungdokulturen och kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen är gynnsam för såväl kulturlivets utveckling liksom för målgruppen unga/unga vuxna.

För att stärka ungdokulturhuset Fenix kulturprofil och få kulturlivets aktörer att effektivare möta de viktiga målgrupperna unga och unga vuxna bedöms att en verksamhetsutveckling av ungdokulturhuset behöver ske.

Tidsperspektivet för övertagandet har justerats till följd av återremitteringen. Förslaget nu är att verksamheten föreslås övergå den 1 juli 2025. Förvaltningen bedömer att tidsperspektivet på övergången är genomförbart. Våren 2025 kan förnyelse av verksamheten processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas längre fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande Ungkulturhuset Fenix. Detta då gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en överflyttning av de budgeterade medlen är en förutsättning för att regionstyrelseförvaltningen skall kunna motta verksamheten och kunna utveckla den framåt.

I och med en överflytt minskar budgetramen för ungdomsavdelningen på utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Samtidigt minskar uppdraget. Det bedöms som möjligt att undvika den konsekvens som kan uppstå vid överflytten till följd av minskad årsarbetskraft på avdelningen utifrån den komplettering som skrivits från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har sedan övertagandet av ungdomsverksamheten från kultur- och fritidsförvaltningen omprioriterat inom avdelningen för en ökad flexibilitet, utökat uppdrag utan ram samt utökat antal chefstjänster och personal utöver ram. Detta utifrån det behov som funnits. Därmed överskrider budgeten redan innan en överflytt av verksamheten sker till regionstyrelsen. Detta beskrivs i bilaga 2. En

effektivisering för att nå ram behöver oavsett göras vilket förvaltningen också arbetar med och presenterar i kompletteringen. Det i sig bedöms inte vara sammankopplat med en överflytt av ungekulturhuset Fenix.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att verksamheten med en ny organisationstillhörighet kan få ökad samverkan med hela det gotländska kulturlivet. I den fortsatta verksamhetsutvecklingen är medskapande och delaktighet med unga målgrupper en del av processen framåt något som förvaltningen redan genomför i likvärdiga verksamheter. Vidare bedöms verksamheten öka och fler nyttjar verksamheten.

Konsekvensen för den verksamhet som utbildnings- och arbetslivsförvaltningen redan idag genomför mot barn bedöms inte påverkas med en överflytt om de åtgärder som beskriv i kompletteringen i bilaga 2 genomförs d.v.s. en översyn av de administrativa tjänsterna, cheftjänster och möjlighet till samordning mellan avdelningar. De konsekvenser som blir på grund av underskott kan inte bedömas i det här ärendet.

Förvaltningen bedömer vidare att en överföring av budgetramen för Pengar i påse samt ansvaret möjliggör att stödet kan synliggöras mer med den erfarenhet kultur- och fritidsavdelningen har kring andra stöd och ser en möjlighet att fler unga kan nyttja stödsystemet än vad som skett hittills.

4. Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att jämställdhetsperspektivet som idag beaktas inom verksamheten fortsatt kommer bibehållas och inte påverkas negativt av en organisationsförändring.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Förvaltningen bedömer att verksamheten kan gynnas av en organisationsförändring genom att verksamheten kan genomföras i ökad samverkan med externa parter även på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en organisatorisk flytt av verksamheten inte har någon vare sig klimat- eller miljöpåverkan.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Komplettering från regionstyrelseförvaltningen

Bilaga 2 Komplettering från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 35

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

Skickas till

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RS § 306 Återrapportering av uppdrag. Förslag till fortsatt arbete med kultur och hälsa

Ärendenummer: RS 2024/124

Paragraf föregående instans: AU § 245

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Under år 2022 initierade kulturenheten och programmet Hälsa genom hela livet (hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen) ett samarbete för att nå grupper i samhället i riskzon för psykisk ohälsa med fokus på unga och ensamma äldre. Samarbeten inleddes även med kulturinstitutioner, studieförbund, vårdcentralen i Hemse, elevhälsan och Första linjen. En av slutsatserna var att det behövs nya samarbeten för att hantera en målgrupp som söker vård idag för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. I kultur- och hälsa arbetet prövades insatser för dessa målgrupper. Hantverk, biblioterapi/shared reading och dans var insatser som provades med ett lyckat resultat.

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023 i samband med slutrapportering av detta arbete i uppdrag att återkomma med hur Region Gotland framåt kan arbeta med uppdrag, ansvar, resurssättning och samverkan för att ett brett arbete med kultur och hälsa ska kunna fortsätta enligt målen i Hälsa genom hela livet.

Detta ärende togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det saknas ekonomiska medel för att utveckla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser.

Om ekonomin hade funnits hade förslaget varit att tillhandahålla en kontinuerlig verksamhet av hälsofrämjande kulturinsatser via primärvård och primärvårdsnära verksamhet som löpande kan utvecklas och utvärderas. Ett tjänstetrymme på 50 procent hade behövts för att kunna samordna, utveckla och följa upp insatserna samt verksamhetsmedel för att täcka kostnaderna för insatserna riktade till deltagarna. Insatserna bedömdes i maj 2024 totalt kosta 700 000 kr per år inklusive ett tjänstetrymme för planering, samordning, uppföljning och omvärldsbevakning.

Den senaste folkhälsoundersökningen visar att psykisk ohälsa ökar på Gotland. En fjärdedel av den gotländska befolkningen har lågt socialt deltagande, ensamhet klassas som lika farligt som rökning och vården ser att det finns en

grupp som söker vård för att de inte mår bra men som inte har medicinska behov. Särskilt sårbara grupper är unga och ensamma äldre.

Arbetet som hade föreslagits på Gotland liknar arbetet med kultur- och hälsa i andra regioner med tvärssektoriell samverkan i fokus utgående från kulturförvaltningar runt om i landet. Området tar avstamp i pågående forskning på internationell och nationell nivå och ett nationellt nätverk samlar sedan 25 år experter och numera även regionala och kommunala samordnare årligen. Insatserna som hade föreslagits skulle utgått ifrån beprövade metoder nationellt och erfarenheterna från de två senaste årens arbete på Gotland.

Kulturaktiviteter för målgrupperna hade utformats med låga trösklar och bygger på att stärka det friska hos individen. Syftet skulle varit att leda till förbättrat mående såväl som ett minskat behov av vårdinsatser.

Insatser som hade föreslagits skulle varit bland annat litteratur för hälsa, hantverk för hälsa och dans för hälsa. Insatser erbjuds till personer över hela ön i samverkan med primärvård och primärvårdsnära verksamhet i t.ex. Hemse, Visby och Slite. Föreslagen nivå hade varit att hålla igång två grupper per år inom varje område, där en grupp bestående av upp till tio personer ses åtta till tio gånger under en termin. I samband med avslut av insatsen informeras och uppmuntras deltagande i ordinarie verksamheter inom exempelvis bibliotek, studieförbund eller i föreningsform.

Planering och samordning av insatserna skulle ske över flera förvaltningar, inom ramen för en formaliserad samverkan i hälsofrämjande nätverk (även på nationell nivå) och med god kännedom om kulturen på Gotland. Samordnaren skulle placeras på Kulturenheten inom regionstyrelseförvaltningen då arbetet till stor del skulle liknat arbetet med kulturgarantin som i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen köper in kultur till skolor på Gotland. Samordnaren skulle ingått i det nationella nätverket för kultur och hälsa där Gotland idag inte är representerat.

Bedömningen är att Region Gotland med kultur- och hälsa-insatser skulle kunna förebygga och stärka psykisk hälsa hos utsatta målgrupper i samhället, minska ofrivillig ensamhet och avlasta vården när det handlar om individer som i första hand inte bör behandlas medicinskt. Genom att insatserna förmedlas genom primärvård och primärvårdsnära verksamhet kan helt nya målgrupper nås som idag inte nås genom befintliga strukturer för kulturen.

Satsningen skulle knutit an till uppfyllandet av den regionala utvecklingsstrategins genomförandeprogram Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland samt programmet Hälsa genom hela livet.

På grund av det ekonomiska läget inom Region Gotland föreslås att inga medel åskas för 2025 och att ärendet därmed är återrapporterat.

Bedömning

Mot bakgrund av det ekonomiska läget inom Region Gotland föreslås att ärendet avslås och uppdraget avslutas.

På grund av den ökade ohälsan och ensamheten i samhället bedömer regionstyrelseförvaltningen att nya metoder hade krävts för att förebygga och behandla psykisk ohälsa på Gotland. En kontinuerlig insats på kultur och hälsa skulle ha potential att öka hälsan hos befolkningen, minska ofrivillig ensamhet samt skapa en ökad hållbarhet för vården i samband med den målgrupp som söker vård men som inte bör behandlas medicinskt. En insats av detta slag hade också varit ett sätt att stimulera kulturaktörer som verkar inom fältet, till exempel studieförbund på Gotland.

Arbete med kultur och hälsa pågår runtom i kommuner och regioner i hela landet och vilar på forskning och ett medvetet, systematiskt arbete. Med två års erfarenhet av lyckosam tvärgående samverkan på Gotland är bedömningen att verksamheten skulle behöva fortsätta i en permanent struktur inom Region Gotland med regelbunden uppföljning och utvärdering.

Insatser inom kultur och hälsa går i linje med Region Gotlands kulturplan och dess intentioner med fokusområdet social hållbarhet med syftet att ”främja allas möjligheter till kulturupplevelser, där kultur kan utgöra en viktig faktor för gemenskap och inkludering.” samt kulturplan mål 1.1, Kultur och hälsa: att ”öka kompetensen och utveckla nya verksamheter inom området kultur och hälsa i tvärssektoriella samarbeten.”

Insatsen är även del i arbetet med Kraftsamling för ett socialt hållbart Gotland exempelvis mot målen ”psykiskt välbefinnande är jämlikt fördelat”, med insatser som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet, målet ”vi rör oss en timme varje dag”, där dans är en av insatserna. Även ”alla kan delta i den demokratiska samhällsutvecklingen” är ett relevant mål samt programmet Hälsa genom hela livet genom att med föreslagen verksamhet bidra till ”insatser för upplevd trygghet att delta i samhället”.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Satsningen skapar ekonomisk hållbarhet genom att avlasta vården med gruppinsatser för personer i ofrivillig ensamhet, istället för att upprätthålla enskilda möten med vårdgivare. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Region Gotlands ekonomiska situation inte medger att medel kan äskas för år 2025.

3. Barnperspektiv

Unga med psykisk ohälsa är en av målgrupperna. Dansmetoden föreslås, med möjligt till utveckling av nya insatser. Var fjärde ungdom i högstadiet och gymnasiet upplever ensamhet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Uppföljning och medveten utveckling av insatserna krävs för att säkerställa att de utformas så att de kan nå rätt grupper och bidra till jämlik hälsa.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att insatserna kan genomföras spritt över ön i Hemse, Visby och Slite.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att insatsen inte har någon påverkan på klimat och miljö.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-23

RS § 307 Återrapportering av uppdrag. Långsiktig lösning Slite ishall

Ärendenummer: RS 2023/146

Paragraf föregående instans: AU § 246

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ishallen i Slite ägs av IK Graip och byggdes 2005-2007 med stöd och bidrag från både det offentliga och privata. Driften sker genom Slite Idrottscenter AB, där IK Graip är huvudägare. Under vintersäsongen är ishallen öppen enligt avtal med Region Gotland, med Regions Gotlands taxor. Under våren genomförs underhåll, och under sommaren används hallen för träningsläger och liknande, då med en hyra som inte baseras på regionens taxor.

Dialog har förts med IK Graip under lång tid avseende deras ökade kostnader, vilket ger till följd att det har svårt att hålla hallen öppen med det stöd som de idag får från Region Gotland. För att säkerställa en långsiktig lösning för ishallen i Slite fick förvaltningen i början av 2023 i uppdrag att ta fram ett upphandlingsunderlag för en upphandling av istider i Slite (2023-02-22, RS § 50).

Graip och driftsbolaget driver anläggningen, delvis med stöd från Region Gotland. Riktade stöd har hjälpt, men utan dem ser föreningen ingen långsiktighet i att driva anläggningen.

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024. Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att en upphandling av istider i Slite skulle kräva att regionstyrelsen tillfördes ytterligare ekonomiska medel i enlighet med vad som anges i regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, utöver det befintliga anläggningsstödet för 2024 till IK Graip. Tider ska gå till föreningar, allmänhet och skola. Kultur- och fritidsavdelningen skulle fördela tider baserat på behov och samordning kunde avlasta ishallen i Visby.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att det inte finns ekonomiska medel för att genomföra upphandlingen av istider i Slite.

Bedömning

Enligt tidigare beslut är upphandlingsunderlaget under framtagande. I detta kommer förvaltningen att köpa in ett visst antal istimmar i Slite. Med kunskap om vad det kostar att driva en anläggning i Slite och med jämförbara kostnader i den regionägda ishallen i Visby, ser förvaltningen behovet av att dels använda

de 1,78 mnkr som i dagsläget går till IK Graip som stöd till föreningsdriven anläggning samt äska ytterligare medel som behöver läggas till för upphandling av istider i Slite.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att det i dagsläget inte finns ekonomiska medel för att tillföra de medel som behövs för att genomföra upphandlingen av istider i Slite.

I sammanhanget är det värt att notera är att Region Gotland har antagit en strategi för Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030 där det framgår att det ska finnas en ishall på norra Gotland, något som inte uppfylls om ishallen i Slite skulle behöva läggas ner.

Utan att säkerställa tillgången genom att göra en upphandling av tider för isidrotterna i Slite ser förvaltningen i dagsläget inte någon framkomlig väg att säkerställa ishallen i Slite, vilket i sin tur skulle betyda en nedläggning av verksamhet i dess befintliga form. En nedläggning får stora effekter på utbudet av fritidsaktiviteter på norra Gotland och även Slites möjlighet att attrahera träningsläger och idrottsresor till Slite under sommaren.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 308 Återrapportering av uppdrag. Fritidsbanken - långsiktig lösning

Ärendenummer: RS 2023/875

Paragraf föregående instans: AU § 247

Regionstyrelsens beslut

- Åtterrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024.

Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Det är regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det på grund av det ekonomiska läget inom Region Gotland inte finns medel för att genomföra satsningen på Fritidsbanken.

Fritidsbanken på Gotland, startad i september 2017, bygger på en cirkulär ekonomi och erbjuder gratis utlåning av återanvända idrottsprylar till de som saknar utrustning för idrott. Verksamheten stöttades initialt av arbetsmarknadsdepartementet och Arbetsförmedlingen Gotland, och finansierades senare med arbetsmarknadsstöd, projektmedel och eget kapital. RF-Sisu Gotland har hela tiden varit huvudman för verksamheten.

Inför 2022 fick RF-SISU Gotland extra verksamhetsstöd från Region Gotland för att utveckla och driva Fritidsbanken. Uppdraget inkluderade att upprätthålla ordinarie verksamhet, återrekrytera barn och ungdomar till aktivare livsstil samt rikta insatser mot skolor, ungdomsgårdar och idrottssvaga områden, främst genom uppsökande verksamhet. Fritidsbankens grundpelare är att alla får låna, allt är gratis, och utrustningen återanvänds. Verksamheten stöder regionala mål, såsom att öka fysisk aktivitet och främja psykiskt välbefinnande. Insatserna har inkluderat uppsökande verksamhet, samverkan med skolor och evenemang, samt utlåningsverksamhet i Klintehamn och Visby. Lokalen i Klintehamn har sagts upp, och utlån koncentreras nu till Visby.

Beslutet 2022 möjliggjorde att verksamheten kunde bedrivas under 2023 och 2024 men från 2025 finns inga medel i regionstyrelseförvaltningens budget att fortsätta ge verksamheten stöttning ekonomiskt. Därför fick regionstyrelseförvaltningen ett uppdrag 2023-04-26 RS § 123 att återkomma med förslag på hur finansieringen kunde säkerställas på lång sikt.

Om Region Gotland hade haft medel som skulle kunna användas för att stärka fritidsbankens arbete långsiktigt hade förslaget till beslut varit att ingå ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med RF-SISU Gotland. För att implementera detta hade kultur- och fritidsavdelningen behövt en utökad

budget på 1,5 mnkr. Detta inkluderar historiska kostnader och en uppskattad budget för framtida satsningar, särskilt inom uppsökande verksamhet.

En sådan utökad budget skulle stödja mål från regionala utvecklingsstrategin och Fritidsplanen, inklusive ökad rörelse, tillgänglighet till fritidsaktiviteter för alla, och främjande av en aktiv fritid oavsett bakgrund. En IOP med RF-SISU Gotland hade förväntats bidra till att uppnå dessa mål och säkerställa långsiktig hållbarhet i Fritidsbankens verksamhet

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen ser stora fördelar med verksamheten som Fritidsbanken bedriver. Utlåningen av idrottsutrustning sänker trösklar och ger potential för fler att delta i aktiviteter, vilket i sin tur ger förutsättningar för fler att röra sig med. Behovet av att hitta en långsiktig och hållbar lösning för Fritidsbankens verksamhet är stort. Det är en verksamhet som år från år har haft osäkerhet hur finansiering ser ut, vilket i sin tur resulterar i en svårighet att planera sin verksamhet långsiktigt, inte minst gällande uppsökande verksamhet och hur nya målgrupper ska nås. Om medel hade funnits skulle ett IOP kunna ge förutsättningar för att säkra verksamhetens överlevnad, och med det Region Gotlands måluppfyllelse. För att kunna nå dit skulle Region Gotland behöva anslå 1,5 mnkr i ramtillskott för regionstyrelseförvaltningen och ge regiondirektören i uppdrag att teckna en IOP med RF-Sisu Gotland avseende Fritidsbanken och dess verksamhet. Utan dessa medel är det förvaltningens bedömning att Fritidsbanken inte kommer att finnas kvar efter årsskiftet 2024/2025.

Men med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det i dagsläget inte finns medel att genomföra en IOP avseende Fritidsbanken.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 309 Återrapportering av uppdrag. Förstudie ishall

Ärendenummer: RS 2022/1213

Paragraf föregående instans: AU § 248

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Lånefinansiering från Region Gotland till Visby Roma HK beviljas för uppförande av ishall på sammanlagt 258 mnkr.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med driftskonsekvenser inför budgetberedningen 2025.

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.
- Regionstyrelsen godkänner Genomförandevalet och Nyttjanderättsavtalet.
- Regionstyrelsens ordförande och regiondirektören ges i uppdrag att underteckna Genomförandevalet och Nyttjanderättsavtalet.
- Regiondirektören får i uppdrag att säkerställa att krav sätts i framtida låneavtal att markavtal ska finnas innan låneavtal blir fullbordat.

Reservation

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (--), Saga Carlgren (V) och Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsen den 30 maj 2024.

Regionstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Med hänsyn till Region Gotlands ekonomiska läge är det regionstyrelseförvaltningens sammanfattade bedömning att det inte går att genomföra den föreslagna satsningen med start under 2025.

Den nuvarande ishallen i Visby, som uppfördes 1975, har genomgått flera underhållsinsatser men står inför utmaningar på grund av det ökande intresset för isburna idrotter. Trots att ishallen fortfarande är tekniskt fungerande har den begränsade tillgängliga istiden blivit ett växande problem för lokala idrottsföreningar. För att adressera detta beslutade regionstyrelsen i investeringsplanen 2023-2032 att en förstudie skulle genomföras.

Förstudien, som utfördes med deltagande av idrottsföreningar och med kontinuerlig rapportering till kultur- och fritidsberedningen, identifierade flera kritiska behov. Bland dessa behov framhövdes dubbla isytor, fler omklädningsrum och en publikkapacitet på 2000 personer. Dessutom poängterades vikten av att utforma den nya ishallen för att kunna arrangera

olika issportevenemang, inklusive SM i konståkning, samt att tillhandahålla utrustning för personer med funktionsvariationer.

Den juridiska aspekten av ärendet, särskilt i förhållande till lagen om offentlig upphandling (LOU) och EU-regler om statsstöd, och lånefinansiering har fått stor uppmärksamhet. För att undvika att LOU blir applicerbart på projektet måste flera faktorer beaktas, inklusive att lånet från Region Gotland till Visby Roma HK måste vara marknadsmässigt och att fastigheten bedöms verka på en konkurrensutsatt marknad. Dessutom måste EU-reglerna om statsstöd beaktas för att undvika snedvridning av konkurrensen. Gällande lånefinansiering var initialt upplägget att lånet skulle gå till ett av föreningen nybildat fastighetsbolag, vilket ger utmaningar i frågan kring kommunala lån och eventuellt stöd till enskilda näringsidkare. Nu är istället upplägget att det är föreningen Visby Roma HK som ska vara lånemottagare och det blir ett så kallat föreningslån. Detta utifrån den rättsliga praxis som finns kring föreningslån. Region Gotland själva har haft föreningslån fram till 1990-talet, och flertalet kommuner i Sverige har det fortsatt.

Den nya ishallen förväntas inte bara lösa de befintliga behoven för idrottsföreningarna utan också generera turistekonomiska fördelar för Gotland genom ökat antal gästnätter och möjligheter till olika evenemang. Investeringskostnaden för den nya ishallen beräknas till 258 miljoner kronor, och finansieringen förväntas ske genom låneavtal med Region Gotland och driftsstöd från samma håll.

En viktig del av planen är att låta Visby Roma HK äga och driva den nya ishallen, medan Region Gotland får möjlighet att nyttja arenan. Genom ett nyttjanderättsavtal kommer Region Gotland att få tillgång till ishallen för en specificerad tid per år mot en avgift. Det slutgiltiga äskandet för ramförstärkning gällande driftsstöd och nyttjanderätt beräknas till cirka 17 miljoner kronor per år.

De förslag till genomförandavtal och nyttjanderättsavtal som har tagits fram har utformats för att reglera genomförandet och användningen av ishallen. Genom ett effektivt samarbete mellan Region Gotland och Visby Roma HK förväntas den nya ishallen inte bara bli en viktig resurs för lokala idrottsföreningar utan också för att främja evenemangsverksamheten i Visby.

För att säkerställa att markprocessen är färdigställd innan låneavtal kan fastställas får Region Gotlands regiondirektör i uppdrag att bevaka detta. Det för att ha full kontroll över processen och vara trygg i att rätt process följer på varandra.

Bedömning

Behoven av ett utökat antal isytor i Visby är tydlig. Det är behovet för barn och deras behov av fler ytor som har styrkt utveckling för att få till en till isyta i Visby. Dagens ishall har väldigt hög nyttjandegrad och i princip både lag och föreningar som står på kö för att använda den.

Förvaltningen gör bedömningen att en isyta i Visby inte är tillräcklig för den verksamhet och efterfrågan som finns.

I och med avsiktsförklaringen som togs i regionstyrelsen, RS 2024-01-31 § 10, är utgångspunkten att anläggningen ska placeras på fastigheten Visborg 1:9 och att lånefinansiering och driftstöd är utgångspunkt och att Region Gotland ska erhålla möjlighet att nyttja arenan. Detta är ett led i verkställande av avsiktsförklaringen.

Ärendet innehåller genomförandeavtal och nyttjanderättsavtal. Det är förvaltningens bedömning att låneavtal och driftstöd är att se som verkställande av beslut avseende lånefinansiering och tas fram vid ett senare skede. Det är i låneavtalet som Region Gotland kan ställa av krav på vad som ska vara fastställt och färdigt för att avtalet ska vara giltigt, så som markanvisningsprocessen.

Det har varit tydligt från inledningen av detta ärende att det finns risker gällande avvägningar kring de juridiska frågorna. Regionstyrelseförvaltningens fortsatta bedömning, så som det varit från början, är att det inte går att lämna en definitiv försäkran. Det man behöver göra är att förhålla sig till de olika juridiska utmaningarna var för sig och se hur man på bästa sätt minskar risker för exponering för överklagan eller andra processer. Att begränsa risken går genom att förhålla sig till de olika regelverken på rätt sätt så som beskrivet i både den här skrivelsen och tidigare handlingar i ärendet. Gör man det riskminimeras processen men det är regionstyrelseförvaltningens bedömning att det inte går att eliminera risken helt och hållet gällande LOU, lånefinansiering och statsstödsreglerna.

Regionstyrelseförvaltningen kan se och bedöma stora förflyttningar inom idrotten och möjligheterna som ökade aktivitetsytor ger för barn och unga. Det finns stora utvecklingsmöjligheter även i att locka hit lag från fastlandet för cuper, turnering och träningsläger. Det ger inte bara effekt på barn och ungdomarna på ön utan även en betydande turistekonomisk effekt och en ökad upplevelse för de som lever och bor på Gotland. Gällande samhällseffekterna i stort kan förvaltningen se en ökad möjlighet till större arrangemang i en ny anläggning, så som Melodifestivalen och andra stora musikarrangemang, framför allt höst, vinter och vår. Hur stor den effekten blir är svår att säga då den är beroende av många parametrar, så som möjlighet och organisation för Region Gotland att ta emot den storleken av arrangemang och införsäljningsresurser för att kunna locka hit stor arrangemang. Att det ger en ökad möjlighet är klart, vad utfallet blir kan inte förvaltningen bedöma i dagsläget. Förvaltningen kan således inte heller sätta investeringen i relation till samhällseffekterna i stort, förvaltningen ser däremot stora, påtagliga fördelar inom idrotten med en ny arena utifrån tillgänglighet, aktivitetsytor och utveckling.

Det är i Visby som behovet av en extra isyta har bedömts så pass stort att behovet har resulterat förslaget på den här aktuella anläggningen. I strategin för

ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland är det fortsatt bestämt att det är minst tre ishallar på Gotland som gäller, en på norra delen, en på södra samt en i Visby. Detta projekt påverkar inte den utgångspunkten eller strategin. Det är det utökade behovet i Visby som ersätts. Det är förvaltningens bedömning att varken ishallarna i Slite eller Hemse har kunnat absorbera det behovet vi har sett i Visby därav att en nyetablering på Visborg blir nödvändig.

Med hänsyn till det ekonomiska läget för Region Gotland är det dock regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning att det inte finns medel att genomföra föreslagen process kring lånefinansiering, driftstöd och nyttjanderätt till ny ishall i Visby med start 2025.

Tvåperspektiven grundar sig på ärendet i sin helhet, då det har varit en omfattande handläggning som sträckt sig över lång tid. De ska ses som en sammanfattning av hela ärendet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det finns ett antal juridiska aspekter att ta hänsyn till. En stor del av ärendehanteringens totalt sett har ägnats åt att gå igenom dessa utmaningar. Den övergripande bedömningen är att genomförandet är möjligt men att de olika behandlade aspekterna måste hanteras. Det är förvaltningens bedömning att lånefinansiering till en förening via ett föreningslån är mycket mer framkomligt än ett lån till ett företag. Detta beroende på den praxis som finns kring föreningslån historiskt sett på både Gotland och nationellt. Det är även förvaltningens bedömning att om man följer de riktlinjer som nämnts tidigare kring förhållandet kring LOU att LOU inte behöver appliceras, men flaggar för att det trots allt är en samlad bedömning av projektet som helhet. Med följda riktlinjer minimeras den risken, även om den inte elimineras då det är en samlad bedömning i slutändan. Det är även förvaltningens bedömning att risken att det uppfyller de fyra kriterierna för statsstöd är minimerad, en bedömning vi delar med andra kommuner. Det grundar sig även på två domar i Europeiska kommissionen angående upplägg och finansiering av en arena i Uppsala och Köpenhamn där kommunen har varit medfinansierad. Det är dock också värt att notera att liknande upplägg i sin helhet inte har varit juridiskt prövat tidigare.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en investering i en ny ishall medför högre årliga kostnader för Region Gotland. Beroende på slutlig investeringsutgift, upplåningsränta och avskrivningskostnader beräknas kostnaden att öka med cirka 17 miljoner kronor per år. Utrymmet i den totala investeringsbudgeten är begränsat och för att finansiera ishallen kommer omprioriteringar att behöva göras av de övriga investeringsobjekten. Region Gotlands låneskuld är förhållandevis låg 2023, 380 miljoner kronor. För att finansiera den redan planerade investeringsvolymen kommer ett nytt lån att behöva tas upp under första halvåret 2024. Att låna ytterligare drygt 250 miljoner kronor medför en ökad exponering för ränterisk. Ett sådant lån innebär också att utrymmet för ytterligare nya lån blir mindre eftersom Region Gotlands totala låneskuld inte får överstiga 1 mdkr.

Samhällsekonomiskt görs bedömningen att den nya ishallen kommer att ha ett positivt utfall på besöksnäringen eftersom den kan ta emot större evenemang.

Utifrån det ekonomiska läget i Region Gotland är det dock bedömningen att det inte finns medel inom Region Gotland att genomföra den aktuella satsningen på ny ishall i Visby.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall i Visby med dubbla isytor skulle ge ytterligare möjlighet till aktivitet till barn och unga inom de idrotter som utförs på is. Region Gotlands har i sin Fritidsplan ett mål att öka andelen barn och unga som rör sig minst en timme per dag. Utökad isyta i Visby skulle gå mot måluppfyllelse på det målet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att traditionellt sett är ishockey en idrott som har en övervägande del killar som utövare, men det pågår ett arbete nationellt att öka andelen tjejer inom ishockey och en utökad yta för ishockey skulle sannolikt kunna fortsätta att driva på den processen lokalt. En ny ishall skulle däremot även kunna ge utrymme även för konståkning, en idrott som har en övervägande del tjejer som utövare. Det kommer även att finnas utrymme för bägge verksamheterna att utvecklas mot att vara mer jämställda inom respektive idrott om isytorna utökas.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en ny ishall bör placeras i Visby. Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det i Visby som behovet är störst och sett till spridningen av isytor på Gotland är den god med ishaller i Hemse och Slite, något som är i linje med Region Gotlands strategi kring "Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030" som säger att det ska vara tre ishaller på Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en ny ishall, även om det finns påverkan med transporter och dylikt under uppförande, anammar ny teknik som ger en lägre miljöpåverkan på driften än äldre anläggningar.

Ärendets behandling under mötet

Oscar Lindster (S) yrkar att regionstyrelsen ska föreslå regionfullmäktige att

- Lånefinansiering från Region Gotland till Visby Roma HK beviljas för uppförande av ishall på sammanlagt 258 mnkr.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med driftskonsekvenser inför budgetberedningen 2025.

Oscar Lindster (S) yrkar vidare att

- Regionstyrelsen godkänner Genomförandeaftalet och Nyttjanderättsaftalet.
- Regionstyrelsens ordförande och regiondirektören ges i uppdrag att underteckna Genomförandeaftalet och Nyttjanderättsaftalet.
- Regiondirektören får i uppdrag att säkerställa att krav sätts i framtida låneavtal att markavtal ska finnas innan låneavtal blir fullbordat.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag till Oscar Lindster (S) yrkanden. I detta instämmer Johan Asplund (--), Johan Malmros (C) och Jennifer Medin (MP).

Saga Carlgren (V) yrkar att arbetet med ny ishall i Visby med föreslaget upplägg pausas med hänvisning till den rådande ekonomiska situationen. I detta instämmer Johan Asplund (--), Johan Malmros (C).

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag med Oscar Lindsters (S) tilläggsyrkanden och finner att de bifalls. Votering begärs.

I omröstningen gäller ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag med Oscar Lindsters (S) tilläggsyrkanden och nej-röst för avslag. Omröstningen ger 8 ja-röster: Meit Fohlin (S), Andreas Unger (M), Håkan Ericsson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Jenny Larsson (S), Sara Vilhelmsson (M) och Märten Silvén (M), och 7 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (--), Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP) och Lars Engelbrektsson (SD). Ordförande finner att arbetsutskottets förslag med Oscar Lindsters (S) tilläggsyrkanden bifalls.

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (--), Saga Carlgren (V) och Jennifer Medin (MP) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Protokollsanteckning anmäls av Johan Malmros (C):

En ishall står högt på prioriteringslistan, och engagemanget bland idrottsutövare, frivilliga, föreningar och företagare behöver tas tillvara på ett sätt som blir långsiktigt hållbart för hela Gotland.

Av den rättsutredning som är gjord framgår att den tänkta byggentreprenaden sannolikt bryter mot lagen om offentlig upphandling. Lånet i sig riskerar att vara oförenligt med kommunallagen.

Centerpartiet har under processens gång på olika sätt försökt att belysa riskerna, och bett att få dem mer noggrant belysta för att regionen ska ha en möjlighet att parera för dem, men utan resultat.

Det huvudsakliga skälet att inte låna ut pengar till ett bygge en ishall är dock inte de rättsliga riskerna, utan att de ekonomiska förutsättningarna inte finns just nu. Vi står inför stora ekonomiska utmaningar, med stora investeringsbehov i äldreboenden, underhåll av fastigheter och va-utbyggnad. Till det kommer en ytterst svår situation för de löpande utgifterna där behoven är större än tillgängliga ekonomiska medel. Att i det läget låna ut 258 mkr och binda upp sig till ett årligt driftstöd på ca 20 mkr tyder på låg förståelse för Region Gotlands ekonomiska situation.

Centerpartiet anser därför att beslut bör tas om att pausa projektet tills de ekonomiska förutsättningarna finns, och då på återuppta det på ett sätt som är förenligt med lagstiftning.

Protokollsanteckning anmäls av Jennifer Medin (MP):

Den föreslagna lånefinansieringen av arenan en stor ekonomisk risk för Region Gotland utan inflytande över arenans utformning, funktioner och framtida användning. Det innebär dessutom ett etiskt ifrågasättbart kringgående av lag. Miljöpartiet värnar likabehandlingsprincipen och en ansvarsfull och transparent användning av våra skattemedel. Därför säger vi i Miljöpartiet nu bestämt NEJ till denna föreslagna lånefinansiering av Visby Roma HC:s planerade arena.

Protokollsanteckning anmäls av Anna Eklund (L):

Jag instämmer i Saga Carlgrens (V) yrkande om att arbetet med ny ishall i Visby med föreslaget upplägg pausas med hänvisning till den rådande ekonomiska situationen.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Genomförandeavtal 2024-04-22

Bilaga 2. Nyttjanderättsavtal 2024-04-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 310 Återrapportering av uppdrag. Inrättande av familjecentral

Ärendenummer: RS 2024/1974

Paragraf föregående instans: AU § 249

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningar för att inrätta en familjecentral på Gotland samt hur barn och familjer nås av det förebyggande arbete som bedrivs i en familjecentral.

Med familjecentral avses en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande verksamhet. Verksamheter inom en familjecentral erbjuder alla ett universellt, främjande och förebyggande uppdrag som riktar sig till alla barn 0-5 år och deras föräldrar

Familjecentral på Gotland har tidigare varit föremål för utredning. Dåvarande kommunstyrelsen fattade i maj 2009 följande beslut:

”I stället för att nu gå vidare med utredningen om inrättande av familjecentral är det angeläget att förbättra samverkan mellan berörda verksamheter. Barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden får därför i uppdrag att, bl.a. inom ramen för Barnsam och under medverkan av ledningskontoret, klargöra roller inom och ansvarsfördelningen mellan de berörda verksamheterna i syfte att inom ramen för befintliga resurser förbättra samverkan.”

Samverkanstrukturerna i sina olika former har under åren spelat en viktig roll för samarbetet och utvecklingen kring barn och unga inom Region Gotland. Dåvarande Barnsam har numera ersatts av den nyligen uppdaterade strukturen ”Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg”.

Att förbättra samarbetet och samverkan har hela tiden varit målsättningen, men utmanas av kunskap och förståelse om varandras uppdrag, olika ansvarsområden, ekonomi och kulturkrockar vilket bekräftades och synliggjordes i ”Börja med barnen!”-utredningen (SOU 2021:34). Utmaningarna är komplexa, även på Gotland.

Utredningen ger en beskrivning av befintliga verksamheter på Gotland som kan ingå i familjecentral, dvs barnavårdscentraler (BVC), barnmorskemottagningar (BMM), öppen förskola och socialtjänstens öppna mottagning, råd och stöd.

På Gotland finns idag BVC och BMM i Visby, Slite och Hemse. Öppen förskola i Visby, samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse.

Socialtjänstens öppna insatser, råd och stöd finns i Visby, men planering och förberedelse pågår för omställningen till ny socialtjänstlag.

”Region Gotland skola, vård och omsorg” är en samverkansstruktur för samordning, prioritering och beslut med fokus på dem vi är till för. Strukturen syftar till att skapa större genomförande kraft och samordning av/samverkan kring främjande och förebyggande arbete samt insatser för individer med komplexa och sammansatta behov i alla åldrar.

Både inom ramen för samverkansstrukturen men även inom varje förvaltning sker samordning och utvecklingsarbete inom olika områden kring de yngsta barnen och utredningen beskriver ett flertal. Som exempel kan utvecklingsarbetet med en flexibel och mobil öppen förskola beskrivas. Sedan tidigare finns öppna förskolan Myllan i Visby och nu utvecklas Öppna förskolan Gotland att med befintlig personalresurs öppna i 1 dag/vecka i Slite och på sikt även Hemse. Samarbete med BVC och socialtjänstens råd och stöd är planerat med målet att verksamheterna kan finnas med vid vissa tillfällen på öppna förskolan för att möta föräldragrupper.

I en översyn av tillgänglighet i befintliga lokaler beskrivs att möjligheten till samlokalisering för verksamheter i en familjecentral i Slite, Hemse respektive Visby är liten utan att det samtidigt medför omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

Bedömning

Det är positivt att de yngsta barnen har uppmärksammats som en viktig målgrupp för det främjande och förbyggande arbetet, både nationellt och lokalt den senaste tiden. Både aktörer och beslutsfattare har mer kunskap och insikter om vikten av tidiga och samordnade insatser inte minst kring de yngsta barnen.

Som framkommit i utredningen bedrivs inom Region Gotlands samverkanstruktur skola, vård och omsorg, ett medvetet arbete för att åstadkomma detta och som har intentionen att arbeta gränsöverskridande och familjecentralsliknande med ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Den uppdaterade samverkansstrukturen är en avgörande faktor för att säkerställa samordning från det ofödda barnet och uppåt i åldrarna.

Gällande förutsättningar för familjecentral är bedömningen att inrättandet av familjecentral med samlokaliserade verksamheter skulle medföra omfattande, tidskrävande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta funktioner och anpassa lokaler. Att beräkna kostnader för familjecentral i detta skede bedöms inte vara möjligt då beräkningsunderlag saknas, men för att åstadkomma likvärdig tillgång till stödet bedöms en familjecentral på Gotland inte vara vägen framåt. Bedömningen är att Region Gotland behöver utgå från de

specifika förutsättningar som finns och tillsammans inom samverkansstrukturen fortsätta att utveckla en flexibel, hållbar och resurseffektiv organisering. Region Gotland har stora utmaningar gällande både kompetens, lokaler och ekonomi men det finns god kännedom om vikten av föräldraskapsstöd och tillgänglighet. Den samverkan som kan ske i en familjecentral underlättas givetvis vid en samlokalisering, men är inte avgörande om samarbetet kan uppnås på annat sätt. Flera olika utvecklingsinsatser har på senare tid genomförts eller pågår för att tillskapa detta vilket beskrivs i utredningen.

Utvecklingsarbetet med öppna förskolan för komma närmre invånarna är ett intressant exempel på ett anpassningsbart arbetssätt och i samarbete med andra verksamheter finns det stora möjligheter till ett familjecentrerat arbetssätt i samverkan.

Lika viktigt som övergångarna och synergierna mellan verksamheterna, är att se till att flödet till de högre åldrarna också blir så sömlös och sammanhållen som möjligt, precis som man i ”Börja med barnen!” poängterar.

Här kan även nämnas det pågående arbetet med den nya socialtjänstlagen med fokus på förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och att socialtjänsten ska arbeta med tidiga insatser. Den beräknas träda i kraft 1 juli 2025.

Region Gotlands samverkansstruktur skola, vård och omsorg skapar beslutsförmåga, förankring, samordning och prioritering och tillsammans säkrar strukturen upp att utvecklingsinsatser kring små barn hänger ihop och skapar synergier även i arbetet med högre åldrar.

Den samlade bedömningen är att inrättandet av en familjecentral skulle innebära omfattande och kostsamma omställningsarbeten, samtidigt som det pågår ett omfattande utvecklingsarbete för att öka samordning och tillgänglighet inom samverkansstrukturen kring de yngsta barnen och deras familjer. Utvecklingsarbetet att tillskapa de vinster som en familjecentral skulle föra med sig anses tillräckligt utan att fokusera på fysisk samlokalisering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det som beskrivs i utredningen förenligt med gällande och berörd lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att införande av en familjecentral skulle medföra omfattande och kostsamma omställningsarbeten med att flytta verksamheter och anpassa lokaler.

3. Barnperspektiv

Det befintliga familjecentrerade arbetssättet bedöms som ändamålsenligt och även de utvecklingsinsatser som planeras bedöms som positiva utifrån ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att inrättandet av familjecentral jämfört med pågående utvecklingsarbete inte förbättrar jämställdheten i högre grad.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att befintliga arbetssätt och BVC:s verksamheter i Visby, Slite och Hemse samt nystartat utvecklingsarbete med flexibel förskola för att nå familjer i Slite samt på sikt även Hemse är positivt utifrån ett geografiskt perspektiv.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att det som framkommer i utredningen inte ger någon påverkan på klimatet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Utredning Familjecentral på Gotland, 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

Skickas till

Registrator SON

Registrator HSN

Registrator BUN

RS § 311 Mål och budget 2025 - 2027

Ärendenummer: RS 2024/7
Paragraf föregående instans: AU § 250

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet återremitteras och återkommer till regionstyrelsen före den 1 november 2024.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade i juni 2024 om en grundbudget för nämnderna 2025 samt investeringsbudget för 2025 och 2026. I november 2024 tas slutligt beslut om driftbudgeten samt vilken skattesats som ska tillämpas nästa år.

Totalt beslutades i juni om tillskott till nämnderna år 2025 på cirka 346 miljoner kronor (mnkr) vilket motsvarar en ökning med 5,3 procent. Det är i sammanhanget en hög ökning där löneökningarna på 140 mnkr har störst påverkan. Demografin och den medicinsktekniska utvecklingen påverkar resursfördelningsmodellerna och innebär en höjning, av nämndernas ramar med 83 mnkr. Posten för interna priser och externa avtal innebär en ökning med 104 mnkr och är fortsatt mycket högre än normalt till följd av att flera externa avtal följer KPI eller andra index som påverkas av inflationen. Utöver dessa grundförutsättningar beslutades om ramtillskott på totalt 21,7 mnkr.

Regionstyrelsen och regionfullmäktige tog inte ställning till övriga äskanden. De besluten sköts fram till budgetbeslutet i november.

Totalt äskar nämnderna medel om ytterligare 223 mnkr för år 2025. Ett helt nytt äskande har inkommit från tekniska nämnden på 1 mnkr.

Enligt den nya skatteprognosen från oktober 2024 kommer skatteintäkter, generella bidrag och utjämning att öka lite mer 2025 än tidigare prognos. Det budgeterade resultatet för 2025 ökar därför till 59 mnkr. Det innebär att det budgeterade minusresultatet 2024 vänds till ett positivt resultat om nämnderna sammantaget inte överskrider budget.

Det budgeterade resultatet är dock fortfarande för lågt för att nå upp till en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning.

Regionstyrelsens arbetsutskott lämnade inget förslag till budget 2025.

Investeringsbudget

Enligt nya beräkningar kan investeringsbudgeten för ett nytt äldreboende i Visby minska med 10 miljoner kronor år 2026. Totalt ska 265 miljoner kronor läggas i planen för år 2027-2028.

Bedömning

Region Gotland har för närvarande inte balans i ekonomin. Den höga inflationen 2022 och 2023 har medfört kraftigt höjda pensionskostnader och högre priser på varor och tjänster samtidigt som stora statsbidrag minskats. Det stora underskott som fanns i nämndernas verksamheter 2023 har blivit något lägre i år men är fortfarande mycket stort. Prognosen pekar på ett underskott för nämnderna på 164 mnkr jämfört med 241 mnkr 2023. Det kommer att krävas kraftfulla åtgärder och prioriteringar för nämnderna ska nå en ekonomi i balans.

Prognosen för 2024 pekar på ett totalt underskott på 264 mnkr, balanskravsresultatet beräknas bli -347 mnkr. Det innebär att nästan hela resultatutjämningsreserven på 364 mnkr kommer att behöva användas för att täcka underskottet.

Även om investeringarna inte når upp till budgeterad nivå, innebär investeringsprognosen på 650 mnkr att finansiering med egna medel inte är möjlig. Ett stort negativt resultat i kombination med höga investeringar innebär kraftiga påfrestningar på likviditeten och att extern upplåning blir nödvändigt.

De ekonomiska förutsättningarna förbättras dock 2025 och framåt. Inflationen är nu lägre vilket innebär att även pensionskostnaderna blir markant lägre. Skatteintäkterna ökar då konjunkturen väntas vända uppåt. Det innebär att det blir en real förstärkning av ekonomin. Det budgeterade minusresultatet 2024 kan vändas till ett positivt resultat under förutsättning att nämndernas underskott kan åtgärdas.

Det budgeterade resultatet är fortfarande för lågt för att nå upp till målet på en resultatnivå på minst 2 procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämnning.

Regionens resultat måste långsiktigt basera sig främst på att nämndernas verksamheter bedrivs inom de budgetramar som beslutats och att det finns ett överskott för att finansiera framtida nödvändiga satsningar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar att ärendet återremitteras med motiveringen att partierna behöver mer tid för en tydlig politisk process och att ärendet ska återkomma till regionstyrelsen före den 1 november 2024.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet återremitteras och återkommer till regionstyrelsen före den 1 november 2024.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges direktiv till nämnderna

Plankalkyl 2025-2027 2024-10-03

Kompletterande beredningsunderlag till budget 2025-2027 2024-09-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 312 Låneram och anvisningar av eget kapital 2025

Ärendenummer: RS 2024/1964

Paragraf föregående instans: AU § 251

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Ramen för upptagande av långfristiga lån fastställs till 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen äger rätt att ta tillfälliga lån upp till ett belopp om 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen får rätt att omsätta långfristiga lån för 300 miljoner kronor.
- Regionstyrelsen bemyndigas att inom en ram av 20 miljoner kronor anvisa medel ur Region Gotlands eget kapital för tilläggsanslag för investering.

Sammanfattning

Enligt Region Gotlands finanspolicy beslutar regionfullmäktige årligen i årsbudget om regionens totala lånevolym. I lånevolymen ingår befintlig lånestock vid budgetårets ingång jämte beräknad utökning av lånestocken under budgetåret för finansiering av nyinvesteringar m.m. Regionfullmäktiges beslut om regionens årsbudget och hur stor del av investeringsutgifterna som ska lånefinansieras utgör grunden för regionens upplåning. Låneskulden uppgår per den 31 augusti 2024 till 476 miljoner kronor (mnkr). Ett nytt lån på 100 mnkr togs i juni och amortering har skett med 4 mnkr under året.

Med anledning av den planerade investeringsvolymen som 2025 innehåller stora projekt, föreslår regionstyrelseförvaltningen att ramen för upptagande av långfristiga lån fortsatt sätts till 300 mnkr.

Regionfullmäktige beslutade 2022-11-21, § 208 att regionstyrelsen är bemyndigad att besluta om tilläggsanslag för investeringar. Summan höjdes då från 10 till 20 mnkr per år. Eventuella tilläggsanslag avseende driftbudget beslutas alltid av regionfullmäktige i varje enskilt fall.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att den högre ramen ska kvarstå. Investeringsprojekt som bedöms vara nödvändiga att genomföra, trots att de inte ryms inom ursprunglig budget, behöver ibland hanteras snabbt. Det kan därför vara av vikt att regionstyrelsen har en fortsatt utökad möjlighet att bevilja tilläggsanslag för att undvika förseningar i projekt.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ramen för regionstyrelsens mandat att omsätta respektive ta upp nya lån kan ligga kvar på 300 mnkr 2025.

Förvaltningen bedömer också att det finns anledning behålla den högre ramen för regionstyrelsen att bevilja tilläggsanslag för investeringar. Den främsta

anledningen är att kunna agera snabbt för att undvika förseningar i projekt som leder till ytterligare fördyringar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-24

RS § 313 Återrapportering av uppdrag. Översyn av regler för överföring av resultat

Ärendenummer: RS 2024/1126

Paragraf föregående instans: AU § 253

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Nämndernas eget kapital för skattefinansierad verksamhet upplöses i bokslut 2024.
- Från och med 2024 ska över- eller underskott i den skattefinansierade verksamheten inte föras över till nästkommande budgetår.
- Policy för ekonomistyrning revideras.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att se över regler för överföring av resultat och återkomma med ett nytt förslag till budgetavstämningen i oktober 2024.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att reglerna ändras så att endast avgiftsfinansierade verksamheter ska kunna ackumulera överskott och underskott och särredovisa ett eget kapital. Det gäller linjehamnen, kryssningskajen, vatten och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten.

Reglerna för hur överskott och underskott ska hanteras beskrivs i avsnitt 9 Ekonomisk uppföljning i regionens policy för ekonomistyrning. Förändringar i avsnitt 9.1 tredje stycket samt avsnitt 9.2 föreslås enligt nedan.

9.1 Hantering av budgetavvikelse

Nämndens totala verksamhet ska rymmas inom den beslutade budgetramen. Om ett budgetöverskridande befaras ska nämnden omedelbart besluta om åtgärder för att förhindra avvikelsen. I undantagsfall kan tilläggsanslag beviljas se avsnitt 7.3.2.

Budgetansvarig chef är ansvarig för att rapportera ett befarat budgetöverskridande till överordnad chef. Åtgärder för att undvika ett budgetöverskridande ska snarast vidtas.

Om utfallet är lägre eller högre än beslutad budget kommer avvikelsen i den skattefinansierade verksamheten att öka eller minska regionens resultat. Över- eller underskott i nämndernas skattefinansierade verksamhet redovisas direkt mot regionens gemensamma egna kapital.

9.2 Överföring av årets resultat för avgiftsfinansierade verksamheter

Verksamheterna vatten och avlopp, avfall, linjehamn samt kryssningskaj ska särredovisa det egna kapitalet. 100 procent av årets överskott eller underskott ska föras över till verksamhetens eget kapital kommande år.

Vatten- och avloppsverksamhetens möjlighet att samla överskott begränsas av särskild lagstiftning.

Det egna kapitalet för dessa verksamheter kan användas både till driftkostnader och till investeringsutgifter. Användning av eget kapital ska beslutas av nämnd och därefter tilläggsbudgeteras. Beslutet är endast giltigt under budgetåret.

Bedömning

Det finns vissa fördelar med att varje nämnd ansvarar för att särredovisa och besluta om användning av eget kapital. Det ger i teorin förutsättningar för en mer långsiktig ekonomisk planering. Det vill säga att nämnden får ett tydligt ansvar att över tid ha en ekonomi i balans. Nämnderna har mandat och därmed möjlighet att besluta om specifika satsningar med finansiering genom tidigare års överskott. Fördelen är också att motverka så kallat köpbeteende i slutet av året ifall det finns budgetutrymme kvar i verksamheten.

Nackdelarna överväger dock dessa fördelar. I praktiken sätts den ekonomiska styrningen ur spel om nämnden varje år har stora underskott som i praktiken är omöjliga att återställa. Det är också svårt att objektivt avgöra hur stor del av ett överskott eller underskott som ska föras över. Ett sådant beslut ska enligt regelverket föregås av en beredning och bygga på en analys av hur väl nämnden uppfyllt sitt uppdrag.

Den ekonomiska styrningen utgår alltid från att varje nämnd ska ha en ekonomi i balans, det vill säga att beslutad budget inte får överskridas. Om nämnderna har ett eget kapital sedan tidigare finns risk för otydlighet om vad som gäller. Det kan också vara så att gemensamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans behöver genomföras oavsett om det finns överskott i enskilda nämnder sedan tidigare.

Den samlade bedömningen är att det här förslaget är renare och enklare att förstå.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga eget kapital per nämnd 2024-01-01
Reviderad policy för ekonomistyrning 2024-11-18
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-09-19

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 314   Remiss. Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Ärendenummer: RS 2024/1940

Paragraf föregående instans: AU § 252

Regionstyrelsens beslut

- Upprättat förslag till remissvar, med bifallna ändringar, antas som Region Gotlands svar till Finansdepartementet.

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning.

Utjämningskommittén har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämnningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämnningen på tillväxten.

De förändringar som kommittén föreslår i sitt betänkande föreslås införas från och med 1 januari 2026.

Utjämningskommittén presenterade sitt betänkande 2024-07-02. Samtliga kommuner och regioner har utsetts till remissinstanser. Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 8 november 2024.

För Region Gotlands del innebär förslaget till förändringar i utjämnningssystemen ett positivt utfall på cirka 190 mnkr mer per år i utjämningsbidrag när förändringarna är fullt införda.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att det i remissvaret ska vara tydligt att Region Gotland stödjer merparten av de förändringar som föreslås. Samtidigt föreslår regionstyrelseförvaltningen att det i remissvaret även ska vara tydligt att de föreslagna förändringarna inte helt kompenserar för de merkostnader som Gotlands speciella förutsättningar, som landets enda ö-region utan fast landburen förbindelse till fastlandet, innebär. Det gäller särskilt för verksamheterna hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och räddningstjänst.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att bifogat remissvar utgör Region Gotlands svar på rubricerad remiss.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att det i avsnittet Sammanfattning förtydligas att Region Gotland har särskilda förutsättningar i och med att regionen har både ett regionalt och ett kommunalt uppdrag. I detta instämmer Andreas Unger (M).

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med Eva Nypelius (C) tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss från Finansdepartementet på Utjämningskommitténs betänkande
Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn
(SOU 2024:50), inkom 2024-09-04

Förslag till remissvar 2024-10-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16

RS § 315 Förslag till reviderad hamntaxa 2025 gällande Region Gotlands hamnar

Ärendenummer: RS 2024/1707

Paragraf föregående instans: AU § 202

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämndens förslag till hamntaxa antas.
- Ändringarna i taxan gäller från och med den 1 januari 2025.

Jäv

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har föreslagit att hamntaxan revideras från 1 januari 2025. Senaste revideringen skedde 21 februari 2024.

Revideringen innebär framförallt förtydliganden och redaktionella ändringar för att minimera risken för feltolkning. I punkt 6 servicetaxa har tillkommit pris för bil när detta behövs för uppdraget och i punkt 6.1 taxa för arbetsbåt har avgiften ändrats så att den inkluderar två besättningsmän istället för en. Ur säkerhetssynpunkt behövs två besättningsmän.

Förändringarna får endast marginella ekonomiska konsekvenser.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt tekniska nämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-06-07

Tekniska nämnden 2024-06-17, § 138

Uppdaterat förslag till hamntaxa 2025

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2024-09-13

Skickas till

Tekniska nämnden

Författningssamlingen

RS § 316 Revidering Finanspolicy

Ärendenummer: RS 2024/1685

Paragraf föregående instans: AU § 201

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Finanspolicy för Region Gotland fastställs.

Sammanfattning

Finanspolicyn syftar till att klargöra hur ansvaret för regionens finansverksamhet är fördelat mellan olika nivåer och funktioner, ange vilka finansiella risker regionen har och inom vilka ramar de ska begränsas, definiera och fastlägga ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall bedrivas samt fastställa rutiner för finansiell rapportering och kontroll.

Nuvarande finanspolicy reviderades senast 2020. En ny översyn har nu gjorts för att säkerställa att policyn är aktuell och stödjer en effektiv och säker finansverksamhet.

I finanspolicyns avsnitt ”2. Ansvarsfördelning” har hänvisning gjorts till regionstyrelsens delegationsordning när det gäller beslutanderätt för upptagande av nya långfristiga lån, tillfälliga lån och omsättning av befintliga lån samt medelsförvaltning.

I policyns avsnitt ”3.3.2 Leasing” har tydliggjorts principer för när leasing kan användas. I avsnitt ”3.3.3 Ränterisk” har intervallet för den genomsnittliga räntebindningstiden ändrats till 2-6 år (tidigare 2-5 år). Andelen lån som får ha en räntebindning kortare än 1 år har minskats till 40 % (tidigare 50 %). Förslaget till ändringar möjliggör en längre genomsnittlig räntebindningstid och därmed stabilare och mer förutsägbara räntekostnader.

I avsnitt ”3.3.4 Refinansieringsrisk” har en ny restriktion för genomsnittlig kapitalbindningstid lagts till. Vidare har gränsen för hur stor andel av lånen som förfaller inom 12 månader ändrats till 50 % (tidigare 30 %) och gränsen för hur stor andel av övriga lån som får förfalla ett enskilt år har tagits bort. Regionen har en låg refinansieringsrisk genom medlemskapet i Kommuninvest. Förslaget innebär att den genomsnittliga kapitalbindningstiden tillåts att bli lite kortare och kan då ge lägre räntekostnad utan att refinansieringsrisken ökar.

I finanspolicyns avsnitt ”6. Borgen” har ett avsnitt om borgensavgifter lagts till.

I övrigt har mindre ändringar av redaktionell karaktär gjorts.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att förslag till reviderad finanspolicy fastställs.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till reviderad finanspolicy kommer att främja en effektiv och säker finansverksamhet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad finanspolicy, 2024-07-02

Finanspolicy, antagen 2020-10-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-02

Skickas till

RSF Ekonomi

RS § 317 Återrapportering av 2023 års åtgärder - Intern kontrollplan

Ärendenummer: RS 2022/1347

Paragraf föregående instans: AU § 198

Regionstyrelsens beslut

- Rapporteringen godkänns.

Sammanfattning

I samband med uppföljningen av 2023 års interna kontrollplan, regionstyrelsen 2023-12-13, § 414 gav regionstyrelsen respektive kontrollansvarig i uppdrag att vidta lämpliga åtgärder för att rätta till identifierade brister. En lägesrapportering ska ske efter halvårsskiftet 2024.

Respektive kontrollansvarig har rapporterat vilka åtgärder som genomförts för att rätta till funna brister utifrån de analyser, slutsatser och förslag till åtgärder som förelåg efter 2023 års interna kontroll. Det kan konstateras att bristerna är aktualiserade och att åtgärder genomförts.

Bedömning

I det följande redovisas, per aktuell kontrollpunkt, analys/slutsats med förslag till åtgärder enligt den interna kontrollen som genomfördes 2023. Detta med en lägesbeskrivning vad som gjorts hittills för att rätta till de då identifierade bristerna.

Felanmälningsprocessen inom måltid

Analys/slutsats – enligt kontroll 2023

Utrustning lagas i högre utsträckning än vad som är lönsamt, där utbyte ibland är det bättre alternativet. Vissa felanmälningar görs via dialog mellan verksamheten och fastighetsskötare, dessa åtgärdas direkt utan att rapporteras i systemet varpå underlag för utbyte inte blir känt för beslutsfattare.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

Felanmälningsrutinen förenklas och förtydligas. En laminerad utskriften lathund ska finnas i anslutning till varje kontorsplats i köken.

Information till personal om vikten att felanmälan i systemet för att beslutsfattare ska få informationen och kunna avgöra vem som har ansvar enligt gränsdragningslistan.

Rutin för återkommande fel har införts där enhetschef för in ej åtgärdade eller återkommande fel i en lista. Lokalsamordnaren ansvarar för att en åtgärdsplan tas fram för varje fel på listan i samråd med teknikförvaltningen.

Lokalsamordnaren kommer att ha avstämningsmöten halvårsvis med teknikförvaltningen för diskussioner om mer omfattande åtgärder och underhållsbehov.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

Förenklad rutin finns framtagen. Rutinen kommer att implementeras i köken under hösten.

- Besök i varje kök där informationen om vikten av att felanmäla korrekt är genomförd. Löpande påminnelser görs vid varje diskussion om uppkomna fel i verksamheten.
- Om osäkerhet finns i hanteringen har enhetschefer löpande kommunikation med lokalsamordnaren.
- Lokalsamordnaren har en god dialog med förvaltare där hanteringen börjar sätta sig för mer komplexa fel där ansvarsfördelningen behöver diskuteras.
- För mer komplexa fel där ansvarsfördelningen behöver diskuteras har lokalsamordnare en god dialog med förvaltare.

Specialkostprocess på avdelningen måltid

Analys/slutsats - enligt kontroll 2023

Under sommaren går flera produktionskök ihop och all produktion av måltider inom Visbys två köksområden sker vid ett produktionskök.

Kockarna/köksbiträdena jobbar därför inte alltid på sina ordinarie arbetsplatser och producerar inte alltid måltider till sina ordinarie matgäster. Specialkosthanteringen är därför extra viktig att säkerställa rutinerna för under sommaren när det inte alltid är ordinarie kök, medarbetare och matgäster.

Specialkostbeställningarna behöver vara tydligare från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. Med tydligare beställningar kan köken göra tydligare underlag för specialkosterna och minimera risken att fel kost levereras till person med specialkost.

Märkning av specialkost är en punkt som måste ses över. Ibland märks maten/skyltningen i serveringen med vad maten innehåller eller vad maten inte innehåller. För att kunna säkerställa att person med specialkost inte får fel kost måste rutinen och efterlevnaden av denna förbättras och förtydligas.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

En åtgärd som är planerad att genomföras under hösten 2023 är att förtydliga och förankra specialkostnomenklatur för en enhetlig specialkostmärkning över avdelning måltids alla kök. Arbetet med en enhetlig nomenklatur är identifierat sedan tidigare och ingår i uppdraget att se över specialkostprocessen, där många andra delaktiviteter för att utveckla specialkostprocessen ingår.

En annan åtgärd är att vid nästa semester/produktionsplanering ta hänsyn till specialkosthanteringen och att så långt som möjligt planera för att ha ordinarie personal med kunskap om gäster från varje kök när det är hopslagningar.

Slutligen är även en åtgärd att tillsammans med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen fortsätta se över beställningsrutinen inför beställningar av måltider under lov och där specialkostbeställningar skulle behöva förtydligas ytterligare från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen till produktionsköken, samt även se på rutiner för avbeställning av specialkostmåltider.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

Åtgärden att förtydliga och förankra specialkostnomenklatur för en enhetlig specialkostmärkning över avdelning måltids alla kök är påbörjad. Nomenklaturen är framtaget men implementeringen över avdelningen är förskjuten till hösten 2024.

De två övriga åtgärderna, specialkosthantering vid semester/produktionsplanering, samt förtydliga beställningsrutin av måltider inkluderat specialkostmåltider under lov, har tillämpats inför sommar 2024. Tillsammans med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kommer en översyn av hela beställningsprocessen att genomföras. Därefter kommer en övergång till digitalt beställningsförfarande ske. Målet är att ha det infört på alla förskolor inför sommaren 2025.

IT-infrastruktur (Metakatalogen)

Analys/slutsats – enligt kontroll 2023

Inom Region Gotland används en central och viktig ”Metakatalog” för att hantera bland annat datorkonton och behörigheter. Lösningen infördes under Merit-projektet för många år sedan och var då tänkt för detta men även andra funktioner.

Lösningen är väldigt komplex och tillgången på resurser, interna och konsulter är väldigt dålig. Eftersom systemet sitter samman med andra verksamhetssystem, som HR system och skoladministrativa system, innebär att de dessutom är sårbart.

Under åren har Region Gotland drabbats av att förändringar i anslutande system gjort att stora delar av regionens verksamhet stannat då man inte kunnat logga in i sina system eller blivit utestängda från lokaler på lasarettet.

För att komma runt detta måste Metakatalogen i sin nuvarande form ersättas eller hanteringen förenklas så dessa risker kan minimeras.

Åtgärder – enligt kontroll 2023

Under hösten 2023, efter att en RFI genomförts, ska beslut fattas om vilken väg som ska väljas för en ny lösning. Målet är att ha en ny, förenklad, modern lösning på plats under första halvåret 2024.

Kommentar/lägesbeskrivning per den 1 juli 2024

Den nya inriktningen är att uppgradera nuvarande lösning för datorkonton och behörigheter och förbättra/förenkla processerna. Detta innefattar uppgradering av testmiljön (klar Q2 2024) samt driftmiljön (planeras Q3 och

slutförs Q4 2024) till senaste möjliga version. Efter detta finns det förutsättningar att genomföra konkreta förbättringar som att minska komplexitet och konsultberoende samt öka driftsäkerhet (planeras 2025). En fullständig dokumentation saknades tidigare men är nu framtagen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

Skickas till

RSF/stab

RS § 318 Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier

Ärendenummer: RS 2024/1721

Paragraf föregående instans: AU § 203

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen lämnar tjänsteskrivelsen som svar på revisorernas frågor.
-

Sammanfattning

Regionens revisorer har ställt fem frågor till regionstyrelsen om regionens strategier.

Bedömning

Förvaltningen lämnar här svar på de frågor som revisorerna ställer.

- Vilka arbetsuppgifter ingår i strategifunktionen och finns det beskrivet i en regiongemensam arbetsbeskrivning?

Det finns en mall för vad ett strateguppdrag generellt innefattar (se nedan).

Förutom de uppgifter som ingår i samtliga medarbetares uppdrag nämns följande:

I ditt uppdrag som strateg ansvarar du att utifrån strategier, program, policys och planer antagna av regionfullmäktige och/eller regionstyrelsen samt i förekommande fall nationella myndigheter och EU:

- Strategiskt analysera omvärld, nuläge och utvecklingsbehov i relation till beslutade mål.
- Initiera, leda, driva och samordna utvecklingsarbete och frågor relaterade till ansvarsområdet.
- Planera, konkretisera och säkerställa implementering av strategiska utvecklingsinsatser.
- Följa upp och utvärdera de aktiviteter/insatser som du genomför/medverkar i gentemot beslutade mål för ditt ansvarsområde.
- Hantera resultaten av uppföljning och utvärdering för ett kontinuerligt lärande och utveckling inom ansvarsområdet.
- Bereda ärenden, följa upp och rapportera resultat.
- Samarbeta med och samordna interna och externa aktörers insatser av betydelse för utvecklingen samt leda/delta i relevanta nätverk.
- Handlägga motioner, medborgarförslag och dylikt, samt bistå med underlag till förtroendevalda i samband med exempelvis interpellationssvar.
- Som strateg hanterar du erforderliga administrativa system och deltar i internt utvecklingsarbete avseende processer och arbetsformer.
- Handlägga beslutsärenden utifrån ett nationellt eller regionalt/kommunalt regelverk.

Vidare ingår att sakkunnigt föredra dina ärenden för regionstyrelsen och att sprida kunskap inom ditt kompetensområde. I uppdraget förutsätts du navigera mellan och samverka över gränser med kollegor, enheter, avdelningar, förvaltningar, samt externa aktörer på lokal, regional, nationell och i viss mån internationell nivå.

Som strateg i regionstyrelseförvaltningen förväntas du, vid behov, hantera förväntningar och krav inom ärenden och uppdrag som ligger utanför ditt huvudområde.

2. Inom vilka verksamhetsområden förekommer strategfunktioner och i vilken omfattning?

a. Regional utveckling

På avdelningen för regional utveckling så finns 24 tjänster med titeln strateg. Många av dem är en kombination av både regionala strateger/utvecklingsledare i vissa regioner och kommunala utredningssekreterare. Områdena är:

- regional utveckling,
- attraktionskraft/varumärke,
- mat och livsmedel,
- smart specialisering/innovation,
- besöksnäring,
- kompetensförsörjning,
- landsbygdsutveckling,
- EU/internationellt,
- infrastruktur och kommunikationer,
- företagsklimat/företagsfrämjande,
- planering (översiktsplan, yttranden, tillstånd mm),
- miljö, energi, klimat (tre stycken),
- bostadsförsörjning,
- kollektivtrafik,
- folkhälsa (tre stycken),
- jämställdhet, nationella minoriteter,
- integration, tillgänglighet, mänskliga rättigheter,
- arbetsmarknad,
- brottsförebyggande (två stycken),
- kommunikationsstrateg.

b. Ekonomi

Inom ekonomi finns det några funktioner som har motsvarande strategroller; två koncernkontrollers, en ekonomistrateg, en lokalförsörjningsstrateg, två kvalitetsstrateger och tre samverkansledare. Därutöver finns det en finans – och redovisningschef, men de ingår inte i dessa då de bedöms ha andra uppgifter.

c. Inköp

Två inköpsstrateger samt en försörjningsberedskapsstrateg. Tjänsten som

försörjningsstrateg är nytillsatt. Området försörjningsberedskap är relativt nytt och under utveckling vilket gör att rollens innehåll ännu inte är riktigt klar.

d. HR

Inom HR finns tre strategier inom arbetsmiljö, kompetensförsörjning och strategisk bemanning. Därutöver finns en förhandlingschef som har vissa strategiska uppdrag i sin tjänst.

e. Kultur – fritid

Inom kultur- och fritidsavdelningen finns det 1,5 strateg; en fritidsstrateg 100 % och en kulturstrateg 50 % (del av en tjänst)

f. Digitalisering

Två strategier inom digitalisering och i viss mån finns även vissa strategiska uppdrag inom IT-arkitektur

g. Beredskap

Åtta beredskapsstrategier.

3. Är kostnaderna för strategierna budgeterade?

Ja, samtliga strategier finns det budgetmedel för.

4. Hur ser anställningsformerna ut för regionens strategier?

Samtliga strategier har tillsvdare anställningar inom respektive avdelning. Alla har heltidstjänster i botten. Detta gäller även kulturstrategen som dock bara har strateguppdraget på 50 %.

5. I den mån strategier anställs genom visstids- eller projektanställningar, finns det beslutade syftesbeskrivningar och/eller projektplaner som beskriver vilken effekt som förväntas?

Finns inga i dagsläget. Däremot finns det vissa strategier på främst regional utveckling som bitvis arbetar i projekt. Då finns det projektplaner beslutade med mål och syften.

6. Hur följs kostnad för strategifunktionerna i förhållande till önskat syfte/effekt upp?

Strategernas arbete följs upp på samma sätt som för andra medarbetare, det vill säga främst i medarbetarsamtal som sker varje år, samt löpande i samtal med chef.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende regionens strategier
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 319 Skrivelse från regionens revisorer med frågor avseende internationella samarbeten

Ärendenummer: RS 2024/1719
Paragraf föregående instans: AU § 204

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen lämnar tjänsteskrivelsen som svar på revisorerernas frågor.

Sammanfattning

Regionens revisorer har ställt sex frågor till regionstyrelsen om internationella samarbeten. I sina svar redogör regionstyrelsen för inriktning, rutiner och uppföljning av internationella samarbeten.

Bedömning

Förvaltningen lämnar här svar på de frågor som revisorerna ställer.

1. Vilka internationella samarbeten är Region Gotland engagerad i?

Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024 redovisar vilka de prioriterade internationella nätverken är som Region Gotland är medlem av. Region Gotland medlem i följande internationella nätverk (eller organisationer med internationell verksamhet): Conference of Peripheral Maritime Regions, Hanseatiska Förbundet, Organisation of World Heritage Cities, Union of Baltic Cities, Internationellt Centrum för lokal demokrati, Nordiskt nätverk för vuxnas lärande, Stockholmsregionens Europaförening, Sveriges Kommuner och Regioner.

Därutöver förekommer även värdskap för möten på Gotland i de internationella nätverkens regi.

2. Vilka av regionens nämnder och verksamheter är berörda av dessa?

Samtliga nämnder och verksamheter kan nyttja medlemskapen i de internationella nätverken som Region Gotland är medlem i.

Regionfullmäktige utser varje mandatperiod gotländska representanter för de internationella nätverken (se regionfullmäktiges protokoll december 2022).

För varje internationellt nätverk finns det även en kontaktperson i tjänstepersonorganisationen. Se Internationella nätverk och samarbetsorganisationer/Region Gotland.

3. Är kostnaderna för samarbetena budgeterade?

När det finns krav på medlemsavgift till de Internationella nätverken så betalar regionstyrelseförvaltningen dem årligen. Övriga beslut om kostnader för

deltagande i de internationella nätverkens verksamheter sker i linjen per förvaltning/nämnd.

4. Hur säkerställs att de kostnader som regionen finansierar hör till regionens uppdrag och inte ska belasta annan part i samarbetet?

De kostnader som belastar Region Gotland ska godkännas av berörd chef. I attestriktlinjerna finns beskrivet vilka moment som ingår i en attestants ansvar, bland annat att intyga att kostnaden tillhör verksamheten.

Huvudregeln är att ingen enskild person själv hanterar en transaktion i alla led.

Det finns fyra olika typer av attest och i normalfallet är det en granskningsattest och en beslutsattest på varje leverantörsfaktura.

Med granskningsattest intygas bland annat att den ekonomiska händelsen tillhör verksamheten och är rimlig.

Beslutsattest innebär ett godkännande av den ekonomiska transaktionen. Beslutsattest genomförs i normalfallet av den som har ekonomiskt ansvar för verksamheten och är en viktig del av den interna kontrollen.

Varje nämnd ansvarar för att säkerställa att alla transaktioner hanteras enligt de riktlinjer som finns och att säkerställa en god intern kontroll. Det är självklart viktigt att den som är granskningsattestant och beslutsattestant har kännedom om vilka beslut och överenskommelser som finns.

5. Finns beslutade syftesbeskrivningar för vad dessa samarbeten är ämnade att ge för effekt?

Det finns en arbetsgång som regionstyrelsen följer vid ställningstagande i internationella nätverksaktiviteter, såsom konferenser och möten. Enligt arbetsgången bedömer regionstyrelsen värdet av ett deltagande och att prioritera alternativt inte prioritera ett deltagande. Regionstyrelsen redovisar i form av en rapport sitt deltagande i varje prioriterat deltagande (se exempel Bilaga Information. Rapportering Internationell strategi och EU).

6. Hur följs kostnader för det internationella samarbetet i förhållande effekten upp?

Regionstyrelsen följer årligen upp Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024 och rapporterar resultaten av uppföljningen till regionfullmäktige inom ramen för årsredovisningen. Samtliga nämnder och förvaltningar bidrar med underlag. Uppföljning av effekterna sker i samband med uppföljningen av den internationella strategin. Varje nämnd ska i bilaga till verksamhetsberättelsen beskriva:

- vilka EU-finansierade och andra internationella projekt som har bedrivits under året,
- övrigt internationellt arbete och

- resultat av det internationella arbetet.

Kostnaderna för internationella samarbeten ingår i den ordinarie ekonomiska uppföljningen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse från regionens revisorer avseende internationella samarbeten
Internationell strategi för Region Gotland 2021 – 2024
Bilaga Information. Rapportering Internationell strategi och EU
Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2024-08-26

RS § 320   **Ändring av tillämpningsreglerna för arbetsresekortet i färdtjänsten**

Ärendenummer: RS 2024/1706

Paragraf föregående instans: AU § 205

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige bifaller tekniska nämndens förslag.
- Ändringarna i reglerna för arbetsresekortet ska verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att denna paragraf justerats.

Sammanfattning

Av 1 och 11 §§ lagen (1997:736) om färdtjänst följer att regionen är skyldig att anordna färdtjänst för funktionshindrade och får ta ut en avgift motsvarande självkostnaden. Den som fått tillstånd till färdtjänst på Gotland erlägger som huvudregel en egenavgift för sitt resande. Den som uppfyller kraven på ett arbetsresekort får enligt nuvarande regler, utöver arbetsresorna, även tio enkelresor utan egenavgift.

Tekniska nämnden har föreslagit att de tio resorna utan egenavgift tas bort. Förslaget har motiverats av kostnads- och rättviseskäl och har samrått med företrädare för brukarna.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra emot tekniska nämndens förslag. Utöver att det behövs ett förtydligande av när ändringen ska börja gälla. Därvid kan beaktas att arbetsresekort belöper på kalendermånad och att berörda personer behöver informeras om ändringen. Ändringen föreslås verkställas vid det månadsskifte som närmast inträffar en månad efter det att paragrafen har justerats (t.ex. om protokollet justeras den 15 oktober ska ändringen genomföras från och med den 1 december).

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att 10 stycken fria resor införs för alla färdtjänstberättigade istället för att ta bort de fria resorna i arbetsresekortet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens (V) ändringsyrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut 2024-06-17, § 132

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-14

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-22

RS § 321 Verkställighet av testamentsförordnande

Ärendenummer: RS 2024/223
Paragraf föregående instans: AU § 206

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har sökt bringa reda i hur förordnandet i Georg Halls testamente kan hanteras. Förvaltningens tolkning är att det inte föreligger en stiftelse och att medlen därför kan kontoförvaltas av regionen (se vidare promemorian). Det förväntas medföra lägre kostnader för förvaltningen (t.ex. ingen egen årsredovisning, revision eller tillsynsavgifter) och därmed öka möjligheten för att testamenterade medel kommer destinatärskretsen tillgodo i högre utsträckning än vid en stiftelseförvaltning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Chefsjuristens promemoria 2024-08-26
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-29

Skickas till

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

RS § 322 Hemställan om stadgeändringar för Gotlands musikstiftelse

Ärendenummer: RS 2024/1015

Paragraf föregående instans: AU § 207

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige fastställer förslaget till stadgeändring för Gotlands Musikstiftelse med tillägget att stiftelsen fortsatt ska vara undantagen från tillsyn att gälla från och med justeringen av regionfullmäktiges protokoll.

Sammanfattning

Gotlands kommun, numera Region Gotland, bildade år 1987 Gotlands Musikstiftelse (org.nr. 834001-2296). Stiftelsen är en äldre anslagsstiftelse med egen förvaltning. I stadgarna har regionfullmäktige förbehållit sig rätten att ändra i stadgarna, s.k. ändringsförbehåll. Ändringsförbehållet gäller enligt 10 § lagen (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220) och Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2019 ref. 64. Ett ändringsförbehåll omfattar dock inte rätten att ändra stiftelsens ändamål.

Styrelsen i Gotlands Musikstiftelse har noterat att ordningen för fullmäktiges val av ersättare behöver förtydligas och med det föreslagit en revidering av stiftelsens stadgar. Såvitt regionstyrelseförvaltningen kan bedöma avser föreslagna ändringar inte stiftelsens ändamål ("att bedriva musikverksamhet") utan rymms inom ändringsförbehållets gränser. Frågan om förbehållets gränser avgörs dock slutligen vid en registrering av reviderade stadgar hos Länsstyrelsen i Stockholms län, dit stiftelsen har att vända sig efter regionfullmäktiges beslut. Med det sagt och ett tillägg om fortsatt undantag från tillsyn kan förslaget tillstyrkas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag på stadgar med tillägg om undantag från tillsyn 2024-09-03
Styrelsen i Gotlands Musikstiftelses förslag 2024-02-23, § 24 jämte bilaga s. 19f.
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03

Skickas till

Gotlands Musikstiftelse
Länsstyrelsen i Stockholms län genom Gotlands Musikstiftelses försorg

RS § 323 Revisionsrapport. Granskning av avtalstrohet och miljökrav

Ärendenummer: RS 2024/1670

Paragraf föregående instans: AU § 208

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att ta emot informationen om revisionsrapporten ”Granskning av avtalstrohet och miljökrav.”
- Regiondirektören får i uppdrag att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. I uppdraget ingår också att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde i november 2025.

Sammanfattning

I samband med risk- och väsentlighetsanalysen 2024 bedömdes det finns en risk för att upphandlingar och inköp inte genomförs i enlighet med de ramavtal som finns. Det bedömdes även finnas risk för att fullmäktiges miljömål samt riktlinjer avseende miljökrav i upphandlingar inte följs ändamålsenligt. Revisorerna har med bakgrund av detta beslutat att genomföra en fördjupad granskning av regionens avtalstrohet samt miljökrav i upphandlingar.

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen säkerställer en tillräcklig avtalstrohet, samt bedöma om miljö- och hållbarhetskrav samt sociala krav beaktats i upphandlingar.

Tillräcklig avtalstrohet bedöms i allt väsentligt vara uppfyllt. Miljö- och hållbarhetskrav bedöms vara delvis uppfyllt och sociala krav bedöms vara uppfyllt.

I revisionsrapporten framgår väsentliga iakttagelser och revisorernas bedömning. Regionstyrelsen rekommenderas att:

1. Se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska (och återkommande) för berörda roller på regionen.
2. Tillse att leverantörsavtal är inlagda i regionens avtalsdatabas.
3. Säkerställa att enskilda inköp/direktupphandlingar dokumenteras i enlighet med lagkrav och lokala föreskrifter.
4. Tillse att fler upphandlingar ställer tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision och miljö- och hållbarhetsmål.

Regionstyrelsen delar de rekommendationer som framförs i revisionsrapporten. De utmaningar som revisorerna beskriver är kända och arbete enligt rekommendationerna görs sen tidigare på Region Gotland vilket har givit resultat. Ytterligare utveckling är planerad och pågår.

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut.

Sammantaget rekommenderas regionstyrelsen att:

1. Se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska (och återkommande) för berörda roller på regionen.

Regionstyrelsen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Detta förutsätter dock en digitalisering av utbildningarna samt att förvaltningarna ansvarar för att utse vilka som ska delta på utbildningarna. Vidare att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

2. Tillse att leverantörsavtal är inlagda i regionens avtalsdatabas.
3. Säkerställa att enskilda inköp/direktupphandlingar dokumenteras i enlighet med lagkrav och lokala föreskrifter.

Regionstyrelsen delar bilden av bedömningen kring vikten av såväl registreringen av leverantörsavtalen som dokumentation av direktupphandlingar. Arbetet har genomförts sedan lång tid tillbaka för att tillse detta sker. Då registrering av avtal såväl som dokumentation av direktupphandlingar ännu inte fungerar tillfredsställande har inköpsenheten våren 2024 föreslagit för regionstyrelsen att göra en utredning av detta. Beslut om att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att genomföra utredningen har fattats av regionstyrelsen. Utredningen kommer att genomföras 2024 – 2025 och omfattar utöver dessa frågor ett antal andra centrala frågor för att utveckla inköp för Region Gotland vidare. Det handlar övergripande om att tillse en inköpsorganisation med tillräckliga resurser som har tydliga uppdrag och information för att kunna genomföra och kontrollera arbetet.

4. Tillse att fler upphandlingar ställer tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision och miljö- och hållbarhetsmål.

Regionstyrelsen delar bilden av bedömningen kring vikten av tydligare miljö- och hållbarhetskrav utifrån regionens vision samt miljö- och hållbarhetsmål. Detta kan ökas i takt med att Region Gotlands miljö- och hållbarhetsmål förtydligas och styrdokument utarbetas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökade möjlighet att följa regelverk inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad rättssäkerhet och regelefterlevnad vid upphandlingar och inköp.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökad möjlighet till effektivitet inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad hänsyn till ekonomi vid upphandlingar och inköp.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp samt de rekommendationer som ges av revisorerna och som tidigare också har identifierats och hanteras på Region Gotland leder till ökad möjlighet till klimat och miljöperspektiv inom upphandlingar och inköp. Bedömningen är att om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan ökad kompetens leda till en bättre förmåga att genomföra upphandlingar med klimat- och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar att beslutspunkt 2 och 3 ändras till följande.

- Regiondirektören får i uppdrag att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. I uppdraget ingår också att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa

inköpskompetens. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde i november 2025.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport Granskning av avtalstrohet och miljökrav 2024-06-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-05

RS § 324   Revisionsrapport. Uppföljande granskning av upphandling och inköp

Ärendenummer: RS 2024/1668

Paragraf föregående instans: AU § 209

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen tar emot informationen om revisionsrapporten ”Uppföljande granskning av upphandling och inköp”.
- Regiondirektören får i uppdrag att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. I uppdraget ingår också att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde i november 2025.

Sammanfattning

Under 2021 genomförde de förtroendevalda revisorerna en granskning avseende upphandling och inköp. Revisorerna har beslutat att följa upp de rekommendationer som lämnades i 2021 års granskning avseende upphandling och inköp. KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att följa upp 2021 års granskning avseende upphandlingar och inköp.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om regionstyrelsen och nämnderna beaktat de rekommendationer som lämnades vid granskningen 2021. I revisionsrapporten framgår väsentliga iakttagelser.

KPMG:s samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling.

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på resultatet av det genomförda arbetet inom inköp inom Region Gotland och att KPMG:s samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling.

Utifrån KPMG iakttagelser och bedömningar rekommenderar de och regionstyrelsen att se över om utvalda utbildningsinsatser kan göras obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen.

Regionstyrelseförvaltningen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Vidare föreslår förvaltningen att komplettera dessa med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

Bedömning

Förvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut.

Regionstyrelseförvaltningen ser positivt på resultatet av det genomförda arbetet inom inköp på Region Gotland och att revisorernas samlade bedömning utifrån granskningarnas syfte är att regionstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden i allt väsentligt har beaktat 2021 års rekommendationer avseende inköp och upphandling. En omfattande utveckling har genomförts inom inköp på Region Gotland och utvecklingen fortsätter.

Regionstyrelsen är positiv till att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. Detta förutsätter dock en digitalisering av utbildningarna och att förvaltningarna ansvarar för att utse vilka som ska delta på utbildningarna. Vidare behöver utbildningarna kompletteras med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens såsom att se över antalet behöriga att göra inköp, information till dessa medarbetare etc.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp har lett till ökad möjlighet att följa regelverk inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad rättssäkerhet och regelbundenhet vid upphandlingar och inköp.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd utveckling inom inköp har lett till ökad möjlighet till effektivitet inom upphandlingar och inköp. Om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan detta leda till ökad hänsyn till ekonomi vid upphandlingar och inköp.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att om utbildningsinsatser görs obligatoriska och återkommande kan ökad kompetens leda till en bättre förmåga att genomföra upphandlingar med klimat- och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar att beslutspunkt 2 ändras till följande.

- Regiondirektören får i uppdrag att se över utvalda utbildningsinsatser för att om möjligt göra dessa insatser obligatoriska och återkommande för berörda roller på regionen. I uppdraget ingår också att komplettera utbildningarna med ytterligare åtgärder för att säkerställa inköpskompetens. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde i november 2025.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport Uppföljande granskning av upphandling och inköp
2024-06-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-05

RS § 325 Föreläggande från Mark- och miljödomstolen om yttrande över Ran Vindpark, öster om norra Gotland

Ärendenummer: RS 2023/1743

Paragraf föregående instans: AU § 211

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Föreslaget yttrande inges till Nacka Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen.

Reservation

Johan Asplund (--) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Sammanfattning

Region Gotland har förelagts av Nacka Tingsrätt att meddela om Region Gotland tillstyrker tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet inom Gotlands kommun, i enlighet med bilagd ansökan som Ran Vindpark AB har gett in till mark- och miljödomstolen. Enligt 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det.

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige är att kommunal tillstyrkan ges till denna ansökan. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att ansökan är tillräckligt komplett för att den ska kunna ges kommunal tillstyrkan.

Regionstyrelseförvaltningen är positiv till att Vindpark Ran AB ges tillstånd till att uppföra ansökt vindpark på aktuellt område öster om Gotland i höjd med Slite.

Detta innebär inte ställningstagande till om ansökan, som i sin nuvarande form ännu inte är helt komplett, är förenlig med alla de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning. Region Gotland kan i ett senare skede komma att begära komplettering av delar av ansökan.

Regionstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har samberett detta ärende, eftersom beslut i detta ärende, enligt reglemente även fattas i miljö- och byggnämnden.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att MKB:n ger en god redovisning av vindparkens bedömda påverkan på de väsentliga miljöfaktorerna. MKB:n beskriver påverkan på klimat, bottenflora och bottenfauna, fisk, marina däggdjur, fågel, fladdermöss, ekosystemtjänster, riksintressen, Natura 2000-områden och kumulativa effekter med andra befintliga och planerade verksamheter i området. Inom social sektor beskrivs landskapsbild, rekreation och friluftsliv, kulturmiljö och marinarkeologi. Vidare beskrivs

bedömd påverkan på yrkesfiske, sjöfart, luftfart, totalförsvarets intressen, risk och säkerhet, resurshushållning och materialutvinning. Parkens förväntade mycket stora produktion av förnybart producerad el under förväntad drift i omkring 40 till 45 år, kan påtagligt bidra till klimatomställningen, inte minst på Gotland. Tillsammans med de försiktighetsåtgärder som föreslås under anläggning och drift för att skydda djurliv, havsbotten och angränsande verksamheter, samt redovisade förslag på hur finansiering av den framtida avvecklingen tidigt ska säkerställas, är förvaltningens bedömning att parken ska tillstyrkas.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att prövningsförfarandet enligt miljöbalken ligger till grund för rättssäkerhet.

2. Ekonomiskt perspektiv

Företaget EQT Infrastructure VI, ett svenskt investmentbolag inom Wallenberg-sfären, med syfte att investera i infrastruktur och cirkulär ekonomin, är på väg att bli huvudägare till OX2 AB som i sin tur är moderbolag till det sökande företaget Ran Vindpark AB.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att tillgången till miljömässigt hållbar och förnybart producerad elenergi är till fördel för samhället och därmed för barnen.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömning samma som för barnperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Etableringen påverkar i hög grad landsbygden, visuellt och genom möjligheten till nya arbetstillfällen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Nya vindkraftverk är värdefulla för att begränsad energianvändningens negativa klimat- och miljöpåverkan, förutsatt att de uppförs i enlighet med de miljö- och hänsynskrav som följer av tillämplig miljölagstiftning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Johan Asplund (--) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut och anmäler en protokollsanteckning:

RAN är skadligt för Gotland och skall inte byggas alls. Detta då de fulla

effekterna av att omfattande polymerbaserade enheter till havs, dess maritima och nautiska påverkan och även påverkan på väder inte är fullt utredda. Dessutom är lösningen en Ebberöds bank, då de ekonomiska konsekvenserna inte kan överskådas, i synnerhet om anslutningen till kraftnätet inte bärs av staten, vilket styrks av det ekonomiska resultatet för många redan byggda vindkraftparker.

Beslutsunderlag

(Handlingarna är numrerade enligt ärendets diarium)

19. Föreläggande Akttbilaga 5 Mål nr M 4916-24 gällande tillstånd för anläggande och drift av vindkraftspark Vindpark Ran i Östra Gotlandshavet, inkom 2024-07-05
21. Karta över verksamhetsområde inkom 2024-07-08,
22. Miljökonsekvensbeskrivning - Vindpark Ran, inkom 2024-07-05
23. Samrådsredogörelse inklusive bilagor, inkom 2024-07-05
24. Ran OWF, Underwater noise prognosis, Construction and operation, NIRAS
25. Ran OWF, Underwater noise, Geophysical survey, NIRAS, inkom 2024-07-05
26. Ran OWF – Note on underwater noise emission, Geotechnical survey activities, NIRAS"
27. Modellerings av sedimentspridning från anläggningsarbetet av vindparken Ran, DHI
28. Bottenmiljön och havsbaserad vindkraft i Egentliga Östersjön, Vindpark Ran, Niras
29. Fisk i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS. inkom 2024-07-05
30. Marina däggdjur i Östersjön och havsbaserad vindkraft, Vindpark Ran, NIRAS
31. Bedömning av påverkan på fladdermusfaunan vid den projekterade havsbaserade vindparken Ran, inkom 2024-07-05
32. PM Kulturmiljö och landskapsbild, Bedömning av påverkan för kulturmiljövården samt landskapsbild, inkom 2024-07-05
33. Fotomontage och hinderbelysningslayout, Gisvis, inkom 2024-07-05
34. Desktopstudie marinarkeologi, vindpark Ran, Nordic Maritime Group
35. Vindpark Ran, Yrkesfiske i Östra Gotlandshavet, NIRAS, inkom 2024-07-05
36. Nautisk riskutredning, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, inkom 2024-07-05
37. Trafikanalys, Havsbaserad vindpark Ran, Sweco, inkom 2024-07-05
38. Flyghinderanalys gällande uppförande av vindpark, Vindpark Ran, LFV
39. Teknisk projektbeskrivning Vindpark Ran, inkom 2024-07-01
40. Rådighetsmedgivande, inkom 2024-07-01
41. Behörighetshandlingar, inkom 2024-07-08
42. Mål nr M 4916-24 Begäran om anstånd, avsänt fr RG2024-07-08
43. Svar på begäran om ytterligare anstånd, inkom 2023-07-11
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-03

Skickas till

Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet

RS § 326 Remiss. Regional Cykelplan

Ärendenummer: RS 2023/1422

Paragraf föregående instans: AU § 210

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner förslaget till tidplan och hantering av Regional Cykelplan för Gotland 2025–2035.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

På uppdrag av regionstyrelsen 2023-06-13, § 222, har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en Regional Cykelplan för Gotland. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att cykelplanen skickas på remiss och att remisstiden ska löpa från 25 oktober 2024 till 31 januari 2025. Förslag till sändlista bifogas. Därefter föreslås behandling i regionstyrelsen under våren 2025.

En regional cykelplan är ett samlat regionalt vägledande dokument för utveckling av ökad och säker cykling. Den regionala cykelplanen ställer upp målet att cykelresorna (tramp- och elcykel) ska utgöra 20 procent av alla resor på Gotland 2035. År 2023 var andelen 12 procent.

Den regionala cykelplanen består huvudsakligen av två delar. I den strategiska delen identifieras fokusområden för att främja ökad och säker cykling över hela Gotland: Fysisk planering, Kombinationsresor, Ökad vardagscykling och Cykling för rekreation och turism. Dessa bryts ned i insatser och aktiviteter som beskriver hur arbetet med cykelfrågor kan tas vidare på regional nivå.

I cykelplanen finns även en cykelinfrastrukturdel med prioritering av stråk där tillgängligheten för cykeltrafik behöver säkerställas. Cykelinfrastrukturdelen omfattar inte det kommunala vägnätet i Visby och tätorterna utan är avgränsad till vägnätet utanför Visby och tätorter. Den regionala cykelplanen utgör ett underlag för fortsatt utredning av respektive stråk, innan åtgärderna är möjliga att prioritera in för genomförande i Gotlands länsplan för transportinfrastruktur.

Uppföljning av den regionala cykelplanen sker i det löpande arbetet med genomförande av Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. Att vartannat år kalla centrala aktörer till workshop med fokus på uppföljning ska säkerställa att arbete med insatser och aktiviteter sker. Uppföljning av måluppfyllelse görs genom regional resvaneundersökning var femte år.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att länsplanen bör skickas till remittenter i bilagd sändlista med en sista svarsdag 31 januari 2025.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att främjande av cykling är positivt ur ett ekonomiskt perspektiv då studier visar att varje investerad krona i cykelinfrastruktur ger mångfalt tillbaka. Åtgärder på de stråk och sträckningar som pekas ut i detta ärende finansieras genom länsplan för regional transportinfrastruktur. De aktiviteter som identifieras i cykelplanen kommer att kräva resurser i form av arbetstid, men är i linje med vad Region Gotland arbetar med och ska arbeta med för att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin och därför något som bör integreras i verksamheten.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen kan bidra positivt ur ett barnperspektiv, inte minst om den kan hjälpa till att underlätta för barn att cykla till skola och fritidsaktiviteter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt för kvinnor och män.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att den regionala cykelplanen bidrar till att binda ihop hela Gotland genom att identifiera stråk och sträckor över stora delar av ön.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att främjad cykling är viktigt ur ett klimat- och miljöhänsende.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regional Cykelplan Gotland 2025–2035
Remissmissiv och sändlista Regional Cykelplan Gotland
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

Skickas till

Se separat sändlista

RS § 327 Återrapportering av uppdrag. Fördjupad utredning gällande etablering av laddplatser på hela Gotland

Ärendenummer: RS 2024/306

Paragraf föregående instans: AU § 212

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Uppdragsredovisningen tas emot.
- Tekniska nämnden, socialnämnden och regionstyrelsen får gemensamt uppdrag att utarbeta förslag på finansiell lösning, för att täcka behovet av regioninterna laddplatser, i syfte att klara EU-kraven, enligt Clean Vehicles Directive (CVD) att successivt använda en ökad andel eldrivna fordon inom offentlig sektor.

Sammanfattning

En bakgrund till denna riktlinje (då kallad strategi) gavs i teknikförvaltningens delårsrapport 2 för 2023: ”Teknikförvaltningen har arbetat för att skapa fler laddpunkter både för en egen framtida elbilsflotta, och även för allmänheten genom att tillgängliggöra platser för företagare att hyra och etablera sig på. I samarbete med GEAB har alla Region Gotlands parkeringar inventerats för att se var det kan finnas tillräcklig kraft i nätet för etablering. Trafikenheten har tagit fram platser på kvartermark som är lämpliga för etablering och hemsidan har gjorts om för att förenkla för allmänhet att ansöka om tillstånd för laddinfrastruktur. I tillägg har förvaltningen identifierat att Region Gotland saknar en strategi för laddinfrastruktur och tar därför fram en sådan i samverkan med jurister, planenheten, exploateringsenheten, och med rådgivning från bland annat GEAB.”

I teknikförvaltningens tjänsteskrivelse, TN 2023/3964, om denna riktlinje anges att teknikförvaltningen år 2021 gjort en utredning om regler för upplåtelse av Region Gotlands egen mark. Den ledde till ett uppdrag år 2022 från regionfullmäktige, att förtydliga hur allmän platsmark kan upplåtas och användas till allmän service. De juridiska villkoren för att upplåta allmän platsmark belystes i en rapport från 2022. Som en följd av den fick tekniska nämnden i november 2022 (regionfullmäktige § 211) i uppdrag ”att hitta lämpliga platser och upplägg för att etablera fler laddplatser på hela Gotland”. Det är detta uppdrag som nu redovisats.

Under tiden har det också kommit nya krav på laddplatser vid vissa parkeringar, enligt Plan- och byggförordning (2011:338). De påverkar teknikförvaltningen som fastighetsägare. Bland annat gäller att på parkeringar med fler än tjugo platser vid andra uppvärmda byggnader än bostadshus, ska minst en laddplats för elfordon finnas från och med 1 januari 2025.

Vidare gäller rapporteringskrav enligt CleanVehicles directive (CVD), retroaktivt alla rese- och transportanknutna upphandlingar sedan den 2 augusti 2021. I praktiken ställer CVD krav på offentlig sektor att använda en kraftigt ökande andel eldrivna fordon. Fördjupning om CVD, se bilaga från *BiodrivOst*.

Tekniska nämnden har antagit bilagda *Riktlinjer för laddinfrastruktur* och anger att de samspelar med Länsstyrelsen i Gotlands läns plan för arbetet med laddinfrastruktur på Gotland för att ge förutsättningar för utbyggnad med inriktningen att marknaden ska svara för publik laddinfrastruktur. Riktlinjerna anger Region Gotlands interna roller i arbetet och interna ställningstaganden, som specifika plats – och utseendekriterier, för arbetet med etablering av publik laddinfrastruktur. De ska därmed ge effektiv och rättssäker handläggning av dessa ärenden.

Riktlinjerna anger kortfattat i kapitel 6 att ”Teknikförvaltningen sätter upp egna icke-publika laddpunkter på valda fastigheter för att kunna ladda den egna elfordonsflottan.”

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning och motivering av förslaget till beslut är att teknikförvaltningen framgångsrikt implementerat riktlinjen vad gäller arbetet med publik laddning.

Däremot saknas resurser för att ställa om Region Gotlands fordonsflotta enligt de krav som CVD ställer. För aktuell referensperiod, augusti 2021- december 2025, ska till exempel minst 38,5 procent, av de lätta fordon som berörs av olika avtal som ingås under denna period, vara ”rena lätta fordon”, i praktiken elbilar. Huvuddelen, men inte alla, av de avtal som berörs hanteras av teknikförvaltningen, något/några hanteras av regionstyrelseförvaltningen, medan socialförvaltningen är den förvaltning som använder flest lätta fordon. Det är fordonsintensiva enheter som riskerar höjda kostnader, om inte fordonsomställningen görs så kostnadseffektivt som möjligt, med beaktande av regionens verksamhet som helhet.

Regionstyrelseförvaltningen anser att teknikförvaltningen har en viktig poäng i sin bedömning, att det blir oekonomiskt om Region Gotlands egna fordon i olika verksamheter ska behöva ladda fordon på publika laddplatser. Då räknar regionen inte hem ekonomisk nytta med elfordon. Förutsatt egen laddning, når elbilar efter sex år i drift, enligt beräkning från Biodrivost, en brytpunkt där de lönat sig ekonomiskt jämfört med bilar med förbränningsmotorer. Internt inom Region Gotland behövs resurser för att göra investeringar i egna laddplatser på de parkeringar som egna elfordon kommer att nyttja. För att identifiera de platserna behövs också resurser och förvaltningsövergripande samarbete med syfte att ta fram förslag på hur detta görs mest effektivt, i förhållande till kommande elfordon och deras placeringar i regionens fordonspark.

Detta behövs inte minst för att undvika eventuella konsekvenser av att inte uppfylla CVD-kraven.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en tydlig insats behövs för att klara Region Gotlands åligganden under de närmsta åren, inom EU-direktivet Clean Vehicles Directive (CVD).

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att det ännu är oklart hur kostsamma sanktioner det kan bli för att inte klara kraven, men sanktioner är en del av direktivets följder.

3. Barnperspektiv

Ej relevant.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej relevant.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att ur landsbygdsperspektiv har elfordon fördelen att vara oberoende av närhet till tankställen, men istället krävs tillgång till el och rätt laddutrustning.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att övergång till elfordon är tillsammans med andra transportåtgärder en viktig för att begränsa transporternas stora utsläpp.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

CVD Faktablad Biodrivost, hämtad 2024-09-12

Tekniska nämndens Riktlinjer för laddinfrastruktur, daterad 2024-01-24

Tekniska nämnden 2024-01-18, § 5

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse uppdrag laddplatser, daterad 2022-08-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-12

Skickas till

Förvaltningschefer i regionstyrelse-, teknik- respektive socialförvaltningen

RS § 328 Återrapportering av uppdrag. Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem

Ärendenummer: RS 2023/320

Paragraf föregående instans: AU § 213

Regionstyrelsens beslut

- Förslaget till kriterier och process godkänns.

Jäv

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023-02-20, § 13 i uppdrag att ta fram underlag för politiskt beslut om rekommenderad generell hållning i frågan AB Gotlandshems byggande och försäljning av bostadsrätter som finansieringsform. Uppdraget återrapporterades på regionstyrelsen 2023-05-30. Regionstyrelseförvaltningen fick då i uppdrag av regionstyrelsen, § 157, att återkomma med förslag till kriteriet och process som skapar tydlighet och stärker ägaren (Region Gotland) i bedömningen utifrån bolagets (Gotlandshems) önskan att bygga bostadsrätter i framtiden.

En checklista med kriterier och en processbeskrivning har tagits fram för hanteringen av processen, se bilaga. I bilagan beskrivs också gällande direktanvisningsprocess som hanteras av mark- och exploateringsavdelningen på samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna är sedan tidigare antagen av regionfullmäktige (RS 2018/720).

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslag till process och kriterier skapar tydlighet. Det stärker ägarens (Region Gotland) möjlighet till bedömning utifrån bolagets (AB Gotlandshem) önskan att bygga bostadsrätter i framtiden.

Det finns en tydlig koppling till den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, där en av prioriteringarna är Skapa förutsättningar för byggande och bostadsförsörjning. Inriktning på prioriteringen är:

- Skapa förutsättningar för ett varierat utbud av bostäder för alla.
- Utveckla attraktiva och väl gestaltade bostäder och boendemiljöer.
- Verka för en resurseffektiv bebyggelse.

Mål i RUS genomförandeprogram (2022-2027) är kopplade till ärendet:

- Den genomsnittliga kötiden för en anvisad lägenhet inom respektive område inom Gotlandshem har 2027 minskat med 25 % jämfört med 2022.
- Minst 25 % av flerfamiljsbostadshusen som byggts på Gotland 2022-2027 är miljöcertifierade genom en etablerad tredjepartscertifiering

När det gäller Region Gotlands styrmodell vill vi särskilt belysa nedanstående prioritering och mål.

Regionfullmäktiges prioritering: Region Gotland ska prioritera ett hållbart växande Gotland.

Koncerngemensamt mål: Öka antalet invånare i åldern 20-64 år med minst 1000 personer till mandatperiodens slut.

AB Gotlandhem 1 av 3 bolagsmål: En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Kriterier och process för AB Gotlandshem AB vid bostadsrättbyggande 2024-09-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

Skickas till

AB Gotlandshem

RS § 329

Återrapportering av uppdrag. Utredda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.

Ärendenummer: RS 2023/1404

Paragraf föregående instans: AU § 214

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen av uppdraget tas emot och uppdraget avslutas.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade den 2023-05-30 (RS § 152, Budget 2024-2026, RS 2023/7) att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet. Uppdraget som det är formulerat handlar om att utreda behovet av tillfälliga boenden för nyanställda hos Region Gotland och parallellt ha dialog med övriga arbetsgivare på Gotland kring samverkan i frågan.

Det ser olika ut hur Region Gotlands förvaltningar hanterar frågan med tillfälliga boenden till personal i nuläget. Två av sex förvaltningar har en modell för hur de arbetar med frågan. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) hanterar tillfälliga boende genom förvaltningens tjänst *Bostadsservice*. Socialförvaltningen (SOF) har även utnyttjat denna tjänst under de senaste årens sommarmånader. Bostadsservice uppdrag är att tillhandahålla och anvisa tjänstebostad till vikarier/konsulter, studenter och hyrpersonal inom HSF under korta perioder (max 6 mån). För vikarier/konsulter och studenter föreslår Bostadsservice lämplig bostad. Cirka 250 lägenheter och rum förmedlas. Många hyresvärdar tar direkt kontakt med bostadsservice då man vet att tjänsten finns. I nuläget är det en medarbetare hos HSF som sköter detta.

Det kommunala bostadsbolaget AB Gotlandshem har inga lägenheter som i nuläget går att använda till tillfälliga lägenheter. Det finns en struktur för vad som gäller kring förtur och regler för andrahandsuthyrning gällande AB Gotlandshems lägenhetsbestånd. Bolaget tillåter sedan 2022 sina hyresgäster att hyra ut till Region Gotland när det finns behov av bostad till sin sommarpersonal. Detta ska då ske till en och samma hyresgäst under en längre period, och som längst mellan 1 maj och 30 september.

Region Gotland finansierar sedan ett antal år *Uppsala University Housing Office* med 500 000 kronor årligen för att hjälpa studenter och forskare på Campus Gotland att hitta studentbostad. Denna resurs kan behöva koordineras tydligare med Region Gotlands arbete för en digital inflyttarservice.

Utöver ovan nämnda insatser är de möjligheter som kvarstår för Region Gotland att agera inom ramen för uppdragsbeskrivningen att blockhyra av privata fastighetsägare eller köpa in bostadsbestånd.

Regionstyrelsen gav 2014-11-16 ledningskontoret i uppdrag (RS 2014/570) att planera för en gemensam bostadsförmedling under 2015 med inriktning att både Gotlandshem och intresserade privata värdar inbjöds att ingå. Ärendet återremitterades från regionstyrelsen till dåvarande ledningskontor och avslutades 2018 utan politisk beslut så det finns inget beslut att hänvisa till i ärendet.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen utifrån beslutade riktlinjer. Syftet med planeringen är att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Arbetet med bostadsförsörjning handlar dels om hur många bostäder som finns och hur många bostäder som behöver tillkomma, men också vilken typ av bostäder som behövs för att möta medborgarnas bostadsbehov. För tillfället pågår ett arbete hos Region Gotland med framtagning av nya riktlinjer för bostadsförsörjning som planeras att gälla från 1 januari 2026. Från den 1 mars 2025 kommer nuvarande kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen ersättas av en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att bostadsmarknaden på Gotland, sedan regionstyrelsen formulerade uppdraget 2023, har ändrats och det i nuläget finns en relativt god tillgång på tillfälliga boenden. Det finns flera digitala förmedlingar som erbjuder bostäder till korttidsuthyrning exempelvis Blocket, Airbnb och grupper i sociala medier.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det kan finnas behov av en gemensam hyresförmedling dit hyresvärdar kan lämna sina lägenheter till förmedling samt ordnade former för andrahandsuthyrning som sträcker sig över en längre tidshorisont. Förvaltningens bild är att det krävs en fördjupad utredning för att identifiera utmaningar och möjligheter för ett eventuellt införande av en gemensam bostadsförmedling på Gotland. Förvaltningens förslag är att frågan om att utreda en eventuell etablering av en gemensam kommunal bostadskö för både allmännyttan och privata hyresvärdar på Gotland kan tas med som en möjlig åtgärd i kommande handlingsplan för bostadsförsörjningen på Gotland.

Förvaltningen bedömer att det finns ett fortsatt behov av en digital inflyttarservice både avseende boende, etableringar och besökare för att nå mål i Region Gotlands styrmodell och i den regionala utvecklingsstrategin.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen, HR-avdelningen

RS § 330 Återrapportering av uppdrag. Utredda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser

Ärendenummer: RS 2023/1402

Paragraf föregående instans: AU § 215

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot och uppdraget avslutas.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2023-05-30, RS § 152, att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser inom Region Gotland.

Inom ramen för uppdragets finns det redan idag god kunskap såväl inom forskning som inom Regionkoncernen. Frågan har sedan tidigare utretts i olika former. Regionstyrelsen beslutade 2020-10-22, § 306 om följande utredningsuppdrag: Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samarbete med socialförvaltningen utvärdera boendeformen trygghetsboende i syfte att pröva dess effekter på bostadsmarknaden samt effekterna på det långsiktiga behovet av vårdplatser inom äldreomsorgen. Utredningen ska även visa i vilken omfattning de boende nyttjar tillhandahållna tjänster och faciliteter. Resultatet ska presenteras till budgetberedningen våren 2021.

En arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från regionstyrelseförvaltningen och socialförvaltningen hanterade frågeställningarna. I ärende RS 2020/1246 ”Framtida former för hantering och finansiering av subventioner i enlighet med regelverket för trygghetsboende” presenterades ett utredningsunderlag.

Socialnämndens ansvar idag är särskilt boende för äldre (somatik och demensboende) och korttidsplatser. Vad gäller trygghetsboenden och seniorboenden ligger dessa utanför socialnämndens ansvar. Dessa boendeformer beskrivs dock i socialförvaltningens boendeförsörjningsplan (SON 2024/348). Den reviderade Plan för särskilt boende för äldre inom Region Gotland 2024-2033 antogs i socialnämnden i september 2024, där lyfts bland annat behov av fler anpassade boenden för äldre på Gotland såsom trygghetsboenden och seniorboenden.

Inom ramen för framtagning av nya riktlinjer för bostadsförsörjning på Gotland är målgruppen äldre/seniorer i fokus. Målgruppen har specifika krav/önskemål som tillgång till tillgänglighetsanpassade bostäder med exempelvis hiss och gemensamma lokaler, trygga miljöer och stort fokus på social hållbarhet. Tillkomsten av trygghetslägenheter eller andra boendeformer med fokus på seniorer, kan skapa flyttkedjor och ge positiva effekter på bostadsmarknaden. Det finns därför redan goda argument för att främja

byggandet av denna typ av bostäder. Nya lägenheter innebär generellt sett en dyrare boendekostnad jämfört med bostäder i det befintliga beståndet och detta kan innebära ett hinder för människor att vilja/kunna flytta. Om en lägenhet i trygghetsboende blir dyr i förhållande till nuvarande boende så kan det leda till att man bor kvar.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen utifrån beslutade riktlinjer. Syftet med planeringen är att skapa förutsättningar för alla att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Arbetet med bostadsförsörjning handlar dels om hur många bostäder som finns och hur många bostäder som behöver tillkomma, men också vilken typ av bostäder som behövs för att möta medborgarnas bostadsbehov. För tillfället pågår ett arbete med framtagning av nya riktlinjer för bostadsförsörjning som planeras att gälla från 1 januari 2026. Från 1 mars 2025 kommer nuvarande kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen ersättas av en handlingsplan för bostadsförsörjningen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att koncernen har god kunskap i frågan och kring vilket handlingsutrymme respektive nämnd har i sina uppdrag.

Det är redan klarlagt att seniorboenden/trygghetsboenden är efterfrågade och fyller en viktig funktion i bostadsförsörjningen. De leder till flyttkedjor och naturlig omsättning i det befintliga bostadsbeståndet, som då kan nyttjas mer optimalt.

Den kunskapen tas med i utformningen av kommande handlingsplan för bostadsförsörjningen på Gotland. På så sätt kan förutsättningar skapas för att gynnsamma flyttkedjor skapas och lämpliga bostäder uppförs så att behovet av omsorgsinsatser minskar.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

Skickas till

Socialnämnden

RS § 331 Utveckling av Region Gotlands interna hållbarhetsarbete

Ärendenummer: RS 2022/607

Paragraf föregående instans: AU § 216

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-20, § 93 att ”Regionstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder ta fram ett internt program för hållbar utveckling i Region Gotland, med regionstyrelsen som sammanhållande nämnd”.

Förvaltningen lämnar härmed en statusrapport av hur uppdraget genomförs. Utifrån uppdraget inleddes arbetet i april 2023 med att ta fram ett hållbarhetsprogram, i form av ett nytt styrdokument med mål till 2030. Regiondirektör fattade i februari 2024, tillsammans med koncernledningsgruppen, beslut om ändrad inriktning för uppdragets genomförande. Istället för ett helt nytt styrdokument tas ett utvecklingsprogram för Region Gotlands hållbarhetsarbete fram. Region Gotland har politiskt beslutade mål och prioriteringar som syftar till en hållbar utveckling på kort (2027) och lång (2040) sikt. Utvecklingsprogrammet innehåller en satsning på koncernövergripande verksamhetsutveckling, för att öka organisationens kapacitet att göra förflyttningar i riktning mot beslutade mål och prioriteringar på kort och lång sikt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 93

Regionstyrelsen 2024-09-05, § 255

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-09

RS § 332 Remiss av slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41)

Ärendenummer: RS 2024/1687

Paragraf föregående instans: AU § 217

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen antar regionstyrelseförvaltningens förslag till remissvar som sitt eget.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet har inkommit med remiss till Region Gotland för yttrande gällande slutbetänkandet Styrkraft för lyckad integration (SOU 2024:41). Remissen har beretts inom regionstyrelseförvaltningen med förankring inom kompetensområdena integration, arbetsmarknad och folkhälsa, samt i samråd med socialförvaltningen gällande uppgifter kring försörjningsstöd.

Regionstyrelseförvaltningen anser att remissen bör besvaras utifrån olika aspekter på hur Region Gotland och den gotländska befolkningen kan komma att påverkas av utredningens förslag

Utredningen föreslår en mer strategisk och sammanhållen styrning av integrationspolitiken, med ett tydligare myndighetsansvar för verksamheter med anknytning till integrationen, där myndigheternas redovisning ska vara uppdelad efter svensk respektive utländsk bakgrund, ett nationellt integrationsråd föreslås inrättas och länsstyrelsernas uppdrag breddas för att främja samverkan kring integration. Statistiska centralbyrån föreslås få i uppdrag att mäta och följa upp måluppfyllelsen inom integrationspolitiken.

Utredningen föreslår vidare en förändring av ersättningssystemet för deltagare i etableringsprogrammet då de nuvarande ersättningsnivåerna medför att nyanlända regelmässigt blir långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, trots att de deltar på heltid i etableringsinsatser. Utredningen har även fått ett kompletterande uppdrag att, oavsett resultatet av analyserna, lämna förslag på hur etableringstillägget och bostadsersättningen kan avskaffas (dir 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen har inhämtat underlag från socialförvaltningen rörande försörjningsstöd bland hushåll som uppbär etableringsersättning. Socialförvaltningen uppger att ett tjugotal hushåll på Gotland under våren 2024 uppburit försörjningsstöd som komplement till etableringsersättningen, med anledning av att denna utgjort en otillräcklig inkomst.

Regionstyrelseförvaltningen delar utredningens bedömning att den i dagsläget låga etableringsersättningen innebär kompletterande kostnader för kommunens

försörjningsstöd, vilket är ogynnsamt för berörda individer och för Region Gotland. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en nationell reglering av etableringsersättningen i syfte att utgöra en heltäckande försörjning för personer som befinner sig i etableringsprogrammet.

Avseende förslag till avskaffat etableringstillägg och bostadsersättning delar även här regionstyrelseförvaltningen utredningens bedömning och ser en risk för barnfamiljer att hamna i långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och ökad risk för barnfattigdom. Region Gotland motsätter sig därför ett avskaffande av etableringstillägg och bostadsersättning (enligt direktiv 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen ser vidare möjligheter kring en mer uppdelad nationell statistik, om underlagen används för att identifiera integrationsinsatser i syfte att minska ojämlikheter i befolkningens hälsa och livsvillkor. Minskade socioekonomiska skillnader gynnar hela befolkningens hälsoutveckling. Regionstyrelseförvaltningen ser dock även risker kring ett eventuellt användande av statistik och underlag i syfte att peka ut särskilda grupper och individer vilket kan utgöra underlag för stigma och diskriminering.

Bedömning

Remissen har beretts inom regionstyrelseförvaltningen med förankring inom kompetensområdena integration, arbetsmarknad och folkhälsa samt i samråd med socialförvaltningen gällande uppgifter kring försörjningsstöd.

Regionstyrelseförvaltningen anser att remissen bör besvaras utifrån olika aspekter på hur Region Gotland och den gotländska befolkningen kan komma att påverkas av utredningens förslag.

Regionstyrelseförvaltningen delar utredningens ställningstagande om att försörjning för flyktingar och andra skyddsbehövande, är en nationell angelägenhet den första tiden i landet. Det är därför motiverat att staten tar det huvudsakliga ekonomiska ansvaret för denna målgrupp. Socialförvaltningen informerar om att ett tjugotal hushåll på Gotland under våren 2024 uppburit försörjningsstöd som komplement till etableringsersättningen, med anledning av att denna utgjort en otillräcklig inkomst.

Region Gotland instämmer därmed med utredningens bedömning att den i dagsläget låga etableringsersättningen innebär kompletterande kostnader för kommunens försörjningsstöd, vilket är ogynnsamt för både berörda individer och för Region Gotland. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en nationell reglering av etableringsersättningen i syfte att utgöra en heltäckande försörjning för personer som befinner sig i etableringsprogrammet.

Avseende förslag till avskaffat etableringstillägg och bostadsersättning delar även här regionstyrelseförvaltningen utredningens bedömning och ser en risk för barnfamiljer att hamna i långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och

ökad risk för barnfattigdom. Region Gotland motsätter sig därför ett avskaffande av etableringstillägg och bostadsersättning (enligt direktiv 2023:101).

Regionstyrelseförvaltningen ser vidare möjligheter kring en mer uppdelad nationell statistik, om underlagen används för att identifiera integrationsinsatser i syfte att minska ojämlikheter i befolkningens hälsa och livsvillkor. Minskade socioekonomiska skillnader gynnar hela befolkningens hälsoutveckling. Regionstyrelseförvaltningen ser dock även möjliga risker kring ett eventuellt användande av statistik och underlag i syfte att peka ut särskilda grupper vilket kan utgöra underlag för stigma.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss Arbetsmarknadsdepartementet inkom 2024-06-27

Förslag till yttrande 2024-10-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-30

RS § 333 Information. Möjlighet till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina

Ärendenummer: RS 2024/1662

Paragraf föregående instans: AU § 218

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

EU:s ministerråd har beslutat att förlänga massflyktsdirektivet för skyddsbehövande personer från Ukraina, vilket innebär att de som haft uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i minst två år nu kan folkbokföras i Sverige, om personen avser att vistas i landet.

Innan förlängningen av massflyktsdirektivet, i maj 2024, lade regeringen fram propositionen ”Förbättrade levnadsvillkor för vissa utlänningar med tillfälligt skydd” (prop. 2023/24:151), där några av förslagen är att personer med tillfälligt skydd som folkbokförs ska undantas från rätt till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner, som exempelvis bostadsbidrag och barnbidrag samt insatser enligt Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS). Undantagen föreslås endast gälla personer som folkbokförs från och med 1 november 2024. Ett sådant undantag från socialförsäkringsförmånerna skulle innebära ökade kostnader för kommunens försörjningsstöd.

I juni 2024, befann sig 187 personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet på Gotland. Av dessa bodde 86 personer på kommunboenden och 94 personer i egna boenden och 7 personer i övrig boendeform enligt Migrationsverkets statistik. Antalet personer som från 1 juni till 31 oktober 2024 haft uppehållstillstånd i mer än 2 år och därmed kan folkbokföra sig enligt nuvarande regelverk, beräknas vara 158 av de 187 personerna.

Avseende boenden för målgruppen har Region Gotland tecknat avtal med privata aktörer för två boenden i Klintehamn och Roma som tjänar som kommunboende för de ukrainska massflyktingarna. Detta är en förhållandevis kostsam lösning, vilken varit möjlig så länge regionen erhållit ersättning från Migrationsverket. I ärendet ”En långsiktig lösning för flyktingar från Ukraina” (RS 2023/1991) redovisades den totala årskostnaden för de båda boendena som vid tillfället för tecknandet var 8 900 846 kr, samt en ekonomisk kalkyl för en mindre kostsam lösning, där boendebrevet täcks med lägenheter från Gotlandshem och då utgör en kostnad om 2 956 420 kr. Den 31 januari 2024 fick därför regiondirektören i uppdrag att samordna processen för successiv övergång till egna boenden för massflyktingar från Ukraina och att i den processen säkerställa att barns behov prioriteras. Regiondirektören föreslogs även vara behjälplig vid behov av dialog kring den fortsatta ekonomiska

hanteringen. Vid den tidpunkten var ca 60 personer bosatta på boendet i Klintehamn och 25 personer i Roma.

Den 3 september 2024 bor 21 personer på boendet i Klintehamn, 20 personer i Roma och 41 personer i lägenheter som Region Gotland hyr. I och med folkbokföringen behöver Region Gotland ta ut en lämplig hyra efterhand som personerna folkbokför sig.

Region Gotland får information om personer som folkbokfört sig i och med att migrationsverket informerar om upphörande av LMA. Antalet personer som folkbokfört sig förändras hela tiden, men sammanfattningsvis är antalet lägre än de som har möjlighet att göra det. Mot bakgrund av den föreslagna villkorsändringen, i prop. 2023/24:151, finns skäl att informera de personer som har för avsikt att folkbokföra sig, om att göra detta innan den 1 november 2024.

Hur många av de cirka 180 personer som i dagsläget befinner sig på Gotland som avser folkbokföra sig är inte möjligt att veta. Valet att folkbokföra sig kan påverkas av flertalet olika faktorer, däribland möjlig näringsverksamhet i hemlandet, vilket endast personen själv har kännedom om. Dock signaleras en viss osäkerhet hos berörda personer att klara de tillkomna hyreskostnader som folkbokföringen medför. Region Gotlands hyreskostnader för de två anläggningsboendena i Klintehamn och Roma, samt de blockhyrda lägenheterna i Klintehamn är större än vad som är möjligt att fördela mellan de boende. En tydlighet kring hyressättning efter folkbokföring är således en central information att tillhandahålla målgruppen inför ställningstagande om eventuell folkbokföring.

Bedömning

Möjligheten till folkbokföring för skyddsbehövande från Ukraina innebär att personer som har för avsikt att vistas stadigvarande på Gotland får bättre villkor och möjligheter att etablera sig här. Region Gotland har dock begränsad information om antalet personer som folkbokfört sig, vilket motsvarar situationen i andra kommuner såväl som hos både Skatteverket och Migrationsverket, där ärendeprocesser och handläggningstider spelar en avgörande roll.

Avdelningen för arbetsliv och etablering erhåller information då LMA för en person i kommunboende upphör med anledning av folkbokföring. Mot bakgrund av den föreslagna villkorsändringen, i prop. 2023/24:151, där möjlighet till bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner såsom barnbidrag och bostadsbidrag upphör, finns skäl att informera de personer som har för avsikt att folkbokföra sig, om att göra detta innan den 1 november 2024.

Hur många av de cirka 180 personer som i dagsläget befinner sig på Gotland som avser folkbokföra sig är inte möjligt att veta. Valet att folkbokföra sig kan påverkas av flertalet olika faktorer, däribland möjlig näringsverksamhet i hemlandet, vilket endast personen själv har kännedom om. Den 16 september

2024 uppger UAF att LMA upphör för 15 personer med anledning av folkbokföring, vilket är ett lägre antal än förväntat. En osäkerhet signaleras från målgruppen kring möjligheterna att klara av de tillkomna hyreskostnader som folkbokföringen medför. Så länge personerna omfattas av massflyktsdirektivet har de visserligen en låg ersättning, men ansvarar personligen inte för några boendekostnader. I och med folkbokföring har personerna möjlighet att ansöka om sociala förmåner såsom etableringsersättning, socialförsäkringsförmåner och ekonomiskt bistånd.

I skrivandets stund har inte Region Gotland en klar bild av den blivande boendekostnaden för dessa personer. Hyreskostnaden för de två anläggningsboendena i Klintehamn och Roma är större än vad som är möjligt att fördela mellan de boende och en successiv utflytt från dessa boenden är inledd i och med ärende RS 2023/1991. Sedan beslutet i januari 2024, om successiv övergång till egna boenden, har även ett blockhyresavtal med en privat hyresvärd tecknats i syfte att avveckla anläggningsboendet i Klintehamn. Hyrorna i dessa lägenheter är dock högre än vad personerna kan betala med den ersättning de kommer uppbära efter att de folkbokfört sig.

En tydlighet kring hyressättning efter folkbokföring är således en central information att tillhandahålla målgruppen inför ställningstagande om eventuell folkbokföring. I ärende RS 2023/1991 framgår att det är gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) som enligt reglementet ansvarar för mottagandet av flyktingar. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltning (UAF) ansvarar avdelningen för arbetsliv och etablering för frågor kopplade till flyktingmottagandet. I praktiken innebär detta att UAF tar emot anvisningar från Migrationsverket, enligt bosättningslagen och sköter kontakten med skola och sjukvård. Tekniska nämnden (TN) ansvarar enligt reglementet för bostadsförsörjningsfrågor och för lokalförsörjning till kommunens verksamheter. Enligt regionens riktlinjer för internhyra är det endast TN som får anskaffa objekt för lokalförsörjning. Teknikförvaltningen (TKF) tecknar överenskommelser om internhyra och är hyresvärd i internhyresförhållandet. Inom ramen för flyktingmottagande är det alltså fastighetsavdelningen inom TKF som skriver hyreskontrakt med fastighetsägare och andrahandskontrakt med den som flyttar in. Det är denna ansvarsfördelning som behöver ligga till grund för hur boendefrågan hanteras.

Den 3 september 2024 uppger socialförvaltningen att det ännu inte är någon skyddsbehövande från Ukraina som ansökt om ekonomiskt bistånd. Bedömningen är dock att behovet av ekonomiskt bistånd för målgruppen troligen kan komma att uppstå när personerna väl börjar folkbokföra sig.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-18

RS § 334 Kvartalsrapportering - Jämställdhetsintegrering

Ärendenummer: RS 2024/389
Paragraf föregående instans: AU § 219

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Samtliga nämnder ska i sin verksamhetsplan för 2024 ha med aktiviteter med ambitionen att öka jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att varje kvartal redovisa det aktuella läget i samtliga förvaltningar i förhållande till framtagna aktivitetsplan vad gäller jämställdhetsintegreringen.

Regionstyrelseförvaltningen arbetar tillsammans med respektive förvaltning utifrån ett specifikt utvecklingsområde, vars arbete återspeglaras en gång per kvartal. Vid denna tid har förvaltningarna kommit längre i arbetet och har valt utvecklingsområde och i vissa fall påbörjat eller färdigställt ett kunskapsunderlag för kartläggning och analys.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken med att arbeta i process ger en långsiktighet och kontinuitet utifrån befintligt rapporteringssystem med CEMR. Processarbetet ger förvaltningarna en metodkännedom samt utvecklingsprocesser som ger bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att metodiken att arbeta med en utvecklingsprocess inom varje förvaltning, ger ett mer långsiktigt och kontinuerligt arbete framåt.

Bedömningen är att det arbete som inletts är ett målmedvetet långsiktigt arbete och att arbetet kommer ta olika lång tid. Bedömningen är att samtliga diskuterar och kommer att realisera genom att göra förflyttningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Processarbetet under 2024 ger förvaltningarna en metodkännedom samt en utvecklingsprocess som ger en bestående förändring utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Samtliga förvaltningar arbetar med sina respektive utvecklingsprocesser inom ledningsgrupperna och i de mötena deltar jämställdhetsstrategen regelbundet. Mötena är framåtsyftande, resonerande och analytiska och arbetet bedöms

därför ge en högre medvetenhet och tydligt fokus på jämställdhet.
Förvaltningarna har ett aktivt processarbete.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-28

Skickas till

Samtliga nämnder.

RS § 335 Information. Återhämtningsbonusen – God hälsa och hållbart arbetsliv

Ärendenummer: RS 2024/1401

Paragraf föregående instans: AU § 220

Regionstyrelsens beslut

- Information om projektet God hälsa och ett hållbart arbetsliv tas emot.
-

Sammanfattning

Med statliga medel från Socialstyrelsen (återhämtningsbonusen) möjliggjordes under 2022-2023 projektet God hälsa och hållbart arbetsliv inriktat medarbetare i hälso- och sjukvårdsförvaltningen och delar av socialförvaltningen. 12 delprojekt genomfördes, där framförallt tre av delprojekten, bidragit med lärdomar och resultat som legat till grund för förslag om hur Region Gotland kan stärka frisk- och hälsosfaktorer för den breda målgruppen medarbetare i Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att regiondirektören får i uppdrag att merkostnader för uteblivna insatser som bedömts gynnsamma analyseras och används som underlag i framtida beslut om arbetsmiljöinsatser.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att det avslås. Votering begärs.

I omröstningen gäller ja-röst för avslag till Saga Carlgrens (V) yrkande och nej-röst för bifall. Omröstningen ger 12 ja-röster, Meit Fohlin (S), Andreas Unger (M), Eva Nypelius (C), Håkan Ericsson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Jenny Larsson (S), Sara Vilhelmsson (M), Mårten Silvén (M), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C) och Lars Engelbrectsson (SD), och 3 nej-röster Johan Asplund (--), Saga Carlgren (V) och Jennifer Medin (MP). Ordförande finner att Saga Carlgrens (V) yrkande avslås.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Internrapport God hälsa och hållbart arbetsliv
Sammanfattning av mätningar från Hälsosatsning i socialförvaltningen
Regionstyrelsens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS § 336 Återrapportering av uppdrag. Implementering av mat- och måltidspolicy

Ärendenummer: RS 2024/1419

Paragraf föregående instans: AU § 221

Regionstyrelsens beslut

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att återkomma med beskrivning av hur arbetet med implementering av mat- och måltidspolicyn går, med särskilt fokus på samverkan och gränssnitt mellan ansvariga förvaltningar.

I verksamhetsberättelsen för 2023 har berörda förvaltningar redogjort för hur väl policy och gemensamma riktlinjer implementerats samt om förvaltningsspecifika anvisningar tagits fram och implementerats.

Implementering av mat- och måltidspolicyn är till del genomförd. För att effekt ska uppnås i verksamheten är det viktigt att de förvaltningsspecifika anvisningarna implementeras. Implementeringsarbetet har kommit längst i hälso- och sjukvårdsförvaltningen medan socialförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid har påbörjat implementeringen som fortgår under hösten 2024. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen pågår arbete med att ta fram förvaltningsspecifika anvisningar och implementering är ännu inte påbörjad. Respektive förvaltnings anvisning har arbetats fram i nära samarbete med regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid.

Bedömning

Implementering av mat- och måltidspolicyn är till del genomförd. För att effekt ska uppnås i verksamheten är det viktigt att de förvaltningsspecifika anvisningarna implementeras. Implementeringsarbetet har kommit längst i hälso- och sjukvårdsförvaltningen medan socialförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid har påbörjat implementeringen som fortgår under hösten 2024. Inom utbildnings- och arbetslivsförvaltningen pågår arbete med att ta fram förvaltningsspecifika anvisningar och implementering är därför ännu inte påbörjad. Respektive förvaltnings anvisning har arbetats fram i nära samarbete med regionstyrelseförvaltningen avdelning måltid.

Utifrån denna tjänsteskrivelse anses uppdraget besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för hållbara måltider och mat i Region Gotland, RS 2019/958
Policy Måltider och mat, RS 2019/958, december 2022
Anvisningar hälso- och sjukvårdsförvaltningen Måltider och mat, 31 mars 2023
Anvisningar socialförvaltningen - Måltider och mat, 14 november 2023
Anvisningar för mat och måltider - avdelning måltid, RS 2019/958, 21 december 2023
Uppföljning av förvaltningens implementering av måltidspolicyn med tillhörande gemensamma riktlinjer och anvisningar, BUN och GVN, 17 januari 2024
Tjänsteskrivelse Uppföljning Måltidspolicy HSN 2023/13, 9 januari 2024
Socialförvaltningens uppföljning av måltidspolicy 2023, 1 februari 2024
Uppföljning av måltidspolicy – RSF, RS 2024/12, 1 februari 2024
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

Skickas till

Barn och utbildningsnämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionstyrelsen

RS § 337 Återrapportering av uppdrag. Uppföljning av avtalad entreprenad drift

Ärendenummer: RS 2024/1420
Paragraf föregående instans: AU § 222

Regionstyrelsens beslut

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

I samband med att reviderad mat och måltidspolicy godkändes i regionstyrelsen i december 2022 fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att återkomma med redovisning av hur uppföljning av efterlevnad bland utförare i avtalad entreprenad drift sker. Information om hur uppföljning av externa utförare genomförs har inhämtats ifrån socialförvaltningen kvalitet och utveckling.

Uppföljning av utförare i entreprenad sker genom mottagande av verksamhetsberättelse i årsbokslutet samt genom besvarande av ett antal frågor i enkätform rörande mat och måltider. Utförarna bedömer i enkäten grad av efterlevnad inom flera områden såsom specialkost, säkra måltider, matsvinn med flera.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den uppföljning som sker via socialförvaltningen säkerställer bedömning av efterlevnad av mat- och måltidspolicyn.

Bedömning

Uppföljning av utförare i entreprenad sker genom mottagande av verksamhetsberättelse i årsbokslutet samt genom besvarande av ett antal frågor i enkätform rörande mat och måltider. Utförarna bedömer i enkäten grad av efterlevnad inom flera områden såsom specialkost, säkra måltider, matsvinn med flera.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att den uppföljning som sker via socialförvaltningen säkerställer bedömning av efterlevnad av mat- och måltidspolicyn.

Utifrån denna tjänsteskrivelse anses uppdraget besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Policy Måltider och mat, RS 2019/958, december 2022

Anvisningar socialförvaltningen - Måltider och mat, 14 november 2023

Frågeformulär externa utförare, Uppföljning av policyn Den goda måltiden

samt anvisningarna Socialförvaltningen (SOF) – Måltider och mat

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

Skickas till

Socialnämnden

Regionstyrelsen

RS § 338 Uppdrag. Almedalsveckan 2025 och framåt

Ärendenummer: RS 2023/2262

Paragraf föregående instans: AU § 223

Regionstyrelsens beslut

- Almedalsveckan ska från och med 2025 och framåt arrangeras under vecka 26, med start på måndagen och avslut på fredagen.
- Riksdagspartierna erbjuder att dela dagar med tal från Almedalens scen, vilket för närvarande innebär två tal per dag.
- Talartider sker som regel klockan 12 samt klockan 19, mellan tisdagen och fredagen.

Reservation

Lars Engellbrektsson (SD) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Sammanfattning

Regionstyrelsen gav i juni Almedalsrådet förtroendet att, utifrån utvärdering av årets vecka, fatta ett inriktningsbeslut för Almedalsveckan 2025 och framåt. Inriktningsbeslutet handlar om vilken vecka som arrangemanget årligen ska genomföras, samt vilka dagar och tidpunkter som är aktuella för riksdagspartiernas tal på Almedalens scen. Direktiven som medföljde innebar också att Almedalsrådets inriktningsbeslut slutligen även skulle bekräftas av regionstyrelsen vid nästkommande sammanträde (se RS § 250 samt RS 2023/2262).

Efter att Almedalsrådet inhämtat synpunkter från bland annat riksdagspartierna och andra partikollegor runt om i landet var den tydliga bilden att man önskade att Almedalsveckan ska fortsätta att arrangeras under vecka 26.

Intresset för Almedalsveckan 2024 visar också på att vecka 26 är en bra vecka för arrangörer och besökares engagemang. Med tanke på de senaste årens stora förändringar, byte av vecka och färre antal dagar, var den gemensamma bilden att kontinuitet behövs. Det som även talade för att hålla fast vid vecka 26 är att det håller ihop riksdagsåret och kan bidra till att fler politiker är i tjänst och kan delta.

Riksdagspartierna har önskat att talet på dagen placeras en timme senare än vad som varit fallet under de senaste tre åren. Den nya tiden är avstämd med berörd media som sänder från Almedalen, så det finns inget direkt hinder för att hålla partiledartalen tisdag till fredag klockan 12.00.

Bedömning

Det finns naturligtvis fortsatta utmaningar och risker att hantera kopplat till genomförandets tidpunkt. Närheten till midsommarhelgen befaras bland annat kunna bidra till ökade kostnader samt att det finns konkurrens med andra

nationella och internationella möten vid samma tidpunkt. Det är även viktigt att fortsätta bevaka kostnadsutvecklingen, om civilsamhället och medborgarnas medverkan påverkas och transporter till och från Gotland fungerar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Lars Engelbrektsson (SD) reserverar sig mot regionstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

Almedalsrådets minnesanteckningar 2024-07-01 - justerade
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS § 339 Vidareanvändning av information från Almedalsveckans officiella program

Ärendenummer: RS 2024/2012

Paragraf föregående instans: AU § 224

Regionstyrelsens beslut

- Avgift för vidareanvändning av information i Almedalsveckans program tas bort.

Sammanfattning

Sedan 1 april 2011 har avgift tagits ut för nedladdning av programdata utifrån beslut i regionstyrelsen 8 mars 2011, se: KS 2011/154, RS § 106.

Den som vill ladda ned programinformationen godkänner villkor för användande i syfte att säkerställa personuppgiftshanteringen, att den efterlevs utifrån den lagliga grunden för användandet av informationen, att programinformationen inte förvanskas eller kommersialiseras, ej heller säljs vidare till tredje part.

Den tekniska utvecklingen under de senaste femton åren har bidragit till att information från publika hemsidor kan läsas av med hjälp av specialdesignade program, sammanställas och presenteras utan att ägaren till informationen ger sitt godkännande, Det innebär att användandet av programinformationen inte heller går att krävställa utifrån de villkor och lagar som gäller.

Sedan 2022 gäller Lagen om den offentliga sektorns tillgängligande av data, den så kallade öppna datalagen, vilken är till för att främja tillgängliggörandet av data för vidareutnyttjande.

Almedalsveckan bygger på öppenhet, tillgänglighet och medskapande. Genom att öppna upp för fler att ta del av programinformationen utan kostnad finns möjligheten att fler tjänster, exempelvis AI-baserade, kan erbjudas besökare och arrangörer.

Almedalsrådet har därför enats kring förslaget att ta bort avgifterna kopplade till nedladdning av programinformation. Nedladdningen görs då via Almedalsveckans evenemangsportal. I samband med detta ställs villkor för användandet, såsom vad gäller personuppgiftshantering och förbud mot förvanskning av data, allt utifrån nu gällande regleringar.

Bedömning

Den lagliga grunden för hantering av personuppgifter enligt GDPR i det officiella programmet är allmänt intresse och utlämning sker enligt lag.

Resultatet av riskbedömning gällande vilka konsekvenserna kan bli om avgiften tas bort visar på ingen risk. I samband med övergång till nytt programverktyg ses hela utlämningsprocessen över i syfte att säkerställa korrekt hantering.

Genom öppen data som laddas ned från Almedalsveckans plattform villkor tydliggörs i syfte att förhindra ovälkommen hantering

Synpunkter har kommit in gällande denna avgift, att det upplevs hämmande för utvecklingen och att kommuner/regioner bör sträva efter öppen data.

Under de senaste åren har även andelen nedladdningar minskat och andra metoder använts för att läsa ut programinformationen på Almedalsveckans hemsida. Det sistnämnda förfarandet innebär att det inte finns någon kontroll över hur det är tänkt att programinformationen används och inga villkor godkänns.

Det medför ingen administrativ kostnad för verksamheten att lämna ut programinformationen via den officiella kanalen. Intäktsmässigt har det under två senaste åren varit färre än 10 nedladdningar vilket innebär en totalintäkt på under 20 000 kronor.

Almedalsveckan bygger på öppenhet och tillgänglighet. Kan man med hjälp av öppen data skapa förutsättningar för fler att exempelvis ta fram nya tjänster baserat på programinformationen är bedömning att detta är helt i linje med värdegrunden.

Regionstyrelseförvaltningen ställer sig bakom förslaget om att ta bort de nuvarande avgifterna och istället erbjuda programinformation (öppen data) som kan laddas ned via den nya evenemangsportalen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2011-03-24 § 106

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-19

RS § 340 Direktmarkanvisning Ishall

Ärendenummer: RS 2024/1109

Paragraf föregående instans: AU § 254

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar om direktmarkanvisning till Visby Roma Hockey inom fastigheterna Visby Visborg 1:9 och Visby Visborg 1:23, som är detaljplanelagda och belägna inom idrotts- och rekreatiomsområdet i Visborg.
- Regiondirektören får i uppdrag att utreda, sammanställa och till regionstyrelsen lägga fram förslag på placering av ny ishall inom aktuellt område i Visborg.

Sammanfattning

Ärendet togs upp för beslut av regionstyrelsens arbetsutskott den 3 juni 2024. Arbetsutskottet beslutade då att återremittera ärendet till budgetavstämningen med hänsyn till det ekonomiska läget.

Förstudien ”Visby Ishall” beställd av Region Gotland och utförd av Sweco överlämnades 2022-09-08 och togs emot av regionstyrelsen 2022-10-26, RS § 322. Därefter kompletterades förstudien och togs upp för beslut 2023-05-30, RS § 185. Förstudien undersöker och redogör för hur en placering av ishall kan ske inom Visby Visborg 1:9, inom den norra delen av området som är detaljplanelagt för idrotts- och rekreatiomsområde.

Den 31 januari 2024 beslutade regionstyrelsen, RS § 10, att godkänna en avsiktsförklaring. Avsiktsförklaringens syfte är att möjliggöra samarbete mellan Region Gotland och exploatören Visby-Roma Hockey och hitta möjliga lösningar för att uppföra ishallen företrädesvis på det detaljplanerade idrottsområdet på Visby Visborg 1:9. I avsiktsförklaringen beskrivs att markområdet ska anvisas enligt Region Gotlands markanvisningsprocess.

Den 23 februari 2024 inkom ansökan om direktmarkanvisning från Visby-Roma HK till Region Gotland. Ur ansökan framgår det att den tomt Visby-Roma HK önskar direktanvisning för är den tomt som också finns redovisad i den förstudie som beslutades av regionstyrelsen 2023-05-30, § 185.

Exploatören har 2024-04-15 ansökt om tomträttsavtal för att senare i processen uppfylla nödvändig åtkomst och rådighet till kommande markanvisat område. Uppförande av ishallen föreslås finansieras genom att Region Gotland lånar ut investeringsmedel till Visby Roma Hockey. Detta hanteras separat och utanför frågan om direktanvisning.

Den förstudie och den kompletterande förstudie som togs fram 2022 och 2023 saknar utredningar om trafik, parkering och dagvattenhantering för området varför utredningar avseende detta nu pågår.

Det finns två möjliga placeringar av ishallen inom Visborg 1:9 som är planlagda för idrottsändamål. Dessa områden har utretts vidare och ska sammanställas innan det är möjligt att peka ut ett särskilt markområde inför tecknande av markanvisningsavtal. Utifrån inkomna handlingar och yttranden är genomförbarheten av projektet samt de ekonomiska förutsättningarna svårbedömda.

Beslut om direktanvisning av ishall inom idrotts- och rekreationsområdet och övrig utveckling inom Visborgsområdet förutsätter att den planerade tvärförbindelsen, Sandhedsvägen, byggs ut för att trafikförsörja området. Beslutad exploateringsplan och budget 2025-2029 för Stadsutveckling Visborg visar på investeringskostnader på cirka 80 miljoner kronor för utbyggnad av Sandhedsvägen. Sandhedsvägen behöver byggas ut eftersom det inte finns en fullgod trafiklösning om idrottsområdet ska utvecklas vidare.

I detaljplanen för idrotts- och rekreationsområdet (2012-10-15, RF § 117) redovisas och omnämns Sandhedsvägen som en tvärförbindelse mellan väg 140 (Toftavägen) och 142, där tillhörande trafikutredning förordar en huvudangöring till planområdet från den föreslagna tvärförbindelsen.

Langs väg som är den anslutande vägen idag kommer att överbelastas om denna ligger kvar som enda anslutande väg, då den inte är dimensionerad och planlagd för att tåla den trafik som förväntas vid utbyggnad av idrotts- och rekreationsområdet. Trafiken påverkar närboende, främst i området Djuplunda, genom trafikbuller och hög trafikintensitet under korta perioder vilket leder till en otrygg trafiksituation för främst oskyddade trafikanter. Utifrån tidigare trafikutredningar samt utvärdering av hur trafiksituationen ser ut idag är det tydligt att ytterligare etableringar av besökstunga målpunkter inom området (ishall, aktivitetshall etc.) förutsätter att investeringar i kommunal infrastruktur för trafikens ordnande prioriteras.

Ett markanvisningsavtal innebär en option för Visby Roma Hockey AB att, efter godkänt bygglov, teckna tomträttsavtal för aktuellt markområde och därefter genomföra projektet. Markanvisningsavtalet ger båda parter möjlighet att avbryta samarbetet om projektet inte visar sig vara genomförbart på ett godtagbart sätt för att uppnå huvudsyftet med markanvisningen, det vill säga en ny ishall på Visborg.

Bedömning

Markanvisning genom direktanvisning kan användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har. Region Gotlands mål framgår bland annat av den regionala utvecklingsstrategin, Vårt Gotland 2040 (RUS). Primärt två av de tre målen bedöms uppfyllas av ishallen: Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla, samt: Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.

Ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa är grunden för ett socialt hållbart Gotland. Att människor är inkluderade,

känner trygghet, delaktighet och tillit till varandra är grundläggande byggstenar för samhällsutvecklingen. Genom ett aktivt föreningsliv stärks demokratin, den sociala sammanhållningen och tilliten mellan människor.

Innovation är en förutsättning för att utveckla tillväxtpotential och accelerera utvecklingen inom en rad samhällsområden. Med målet att Gotland ska upplevas som norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål är inriktningen att utveckla hela Gotland som ett resmål året runt som välkomnar svenska och internationella besökare. Här finns reseanledningar för turisten, evenemangsbesökaren, idrottaren, mötesdeltagaren och deltidboende nämnda i RUS.

Befolkningen på Gotland behöver öka och det gör den genom inflyttning och att fler stannar kvar. Att unga, dels de som redan bor på Gotland, dels de som flyttar hit, ser möjligheter på Gotland ingjuter framtidstro genom bosättning, arbete, familjebildning och återväxt inom samhällslivet i stort. Att Gotland är levande året runt och erbjuder ett rikt fritids- och kulturliv är också en viktig faktor, för såväl redan bofasta som inflyttande. Närhet mellan människor präglar Gotland, där civilsamhällets kraft är påtaglig med engagerade invånare och ett mycket aktivt föreningsliv.

Med anledning av ovanstående grunder, inkomna svar på remisser och antagen detaljplan bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att en etablering inom idrotts- och rekreationsområdet kan vara möjlig, det går dock inte att peka ut ett specifikt område innan angivna utredningar är sammanställda.

Mot bakgrund av ovanstående anser samhällsbyggnadsförvaltningen att samarbetet med Visby Roma Hockey bör fortsätta genom beslut om direktanvisning. Innan beslut om markanvisningsavtal kan fattas behövs ett fortsatt arbete med att framlägga förslag på specifikt markområde att anvisa.

Godkännande av markanvisningsavtal kan beslutas efter att det är förhandlat och undertecknat av Visby Roma Hockey. En förutsättning för framtida tecknande av tomträttsavtal är att bolaget har finansiering klar för projektet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisning genom direktanvisning kan användas när det är bästa sättet att uppnå de mål som regionen har. Flera av regionens mål bedöms uppfyllas vid uppförande av en ny ishall. Förslag till beslut stämmer överens med Region Gotlands riktlinjer för markanvisnings- och exploateringsavtal.

2. Ekonomiskt perspektiv

En markanvisning med byggnation avseende ishall på Visborg kommer innebära ett omfattande behov och en prioritering av utbyggnad av infrastruktur bland annat för att säkerställa tillräckliga tillfartsvägar till hela

Visborgsområdet. Beslutad exploateringsplan och budget 2025-2029 för Stadsutveckling Visborg visar på investeringskostnader på cirka 80 miljoner kronor för utbyggnad av Sandhedsvägen. Därtill kommer ett behov av utbyggnad av gång- och cykelvägar till idrottsområdet, samt arbete för att nedlägga och lösa VA för en ny ishall som enligt detaljplanen ligger inom kommunalt ansvar. Kostnader för att ta fram utredningar tillkommer. Intäkterna består primärt av tomträttsavgäld samt anläggande av gemensamma anläggningar såsom parkering, gc-vägar etc, detta regleras närmare i kommande markanvisningsavtal. Till grund för tomträttsavgälden kommer värdering av marken utföras av en oberoende värderingsman.

3. Barnperspektiv

En ny ishall på Visborg är viktig för att Gotlands issporter ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och ungdomar utövar sport på is och får med denna etablering bättre förutsättningar för en god och trygg träningsmiljö med tillräckliga istider, både genom fler istider i en ny hall, samt genom avlastning av redan befintliga hallar. Bedömningen är att åtgärden är att anse som positiv ur ett barnperspektiv.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ishockey utövas av en stor andel pojkar. Konståknigen som utövas en stor andel flickor har under en längre tid varit lidande av bristande istider. En etablering av ny ishall med dubbla isytor så som Visby Roma Hockey föreslår ger positiva effekter när det gäller tillgången till en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden kan ses som positiv ur ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Snöupplag som en restprodukt från ishallen måste kunna ske på ett sådant sätt så att grundvattnet ej riskerar att förorenas. Det norra placeringsförslaget innebär att ishallen är belägen i nära anslutning till primär vattenskyddszon och med vetskap om att markvattennivån är hög behöver byggnadens påverkan på dagvatten- och skyfallshantering vara kartlagd.

Ärendets behandling under mötet

Jennifer Medin (MP) avstår från att delta i beslutet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Direktmarkanvisning Ishall Visby Visborg 1:9

Ansökan tomträttsavtal

Redovisning tänkt grundläggning

Remissvar VA

Remissvar Fastighetsförvaltningsavdelningen

Remissvar Kultur och fritid

Remissvar Trafik

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-10-09

RS § 341 Markanvisningsavtal avseende idrottsanläggning Visborg

Ärendenummer: RS 2020/1562

Paragraf föregående instans: AU § 225

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen tar emot information att markanvisning med Visby Padel Fastighet AB återgått till Region Gotland sedan 2024-07-31.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2020-09-30, § 252 att markanvisningsavtal ska tecknas med Visby Padel Fastighet AB. Regionstyrelsen godkände markanvisningsavtalet med Visby Padel Fastighet AB 2020-12-16, § 387. Förlängning av markanvisningsavtalet har sedan skett två gånger, senast fram till 2024-07-31 enligt regionstyrelsens beslut 2023-12-13, § 431.

Beslutet i regionstyrelsen 2023-12-13 omfattades av att förlängningen skulle gälla fram till 2024-07-31 och att tomträttsavtalet skulle vara undertecknad under giltighetstiden för markanvisningen, om så inte skett återtas markanvisningen.

I markanvisningsavtalet ställdes krav på att exploatören före tecknande av tomträttsavtal skulle lämna skriftligt underlag som visar hur finansiering av projektet såg ut. Något sådant underlag lämnades aldrig in.

Även krav på byggnadsskyldigheten ställdes i form av en bankgaranti on-demand. Bankgarantin skulle överlämnas till Region Gotland före beslut om godkännande av tomträttsavtalet. Någon bankgaranti överlämnades aldrig till Region Gotland.

Av markanvisningen ställda krav har inte uppfyllts inom angiven tid vilket innebär att markanvisningen har återgått till Region Gotland i enlighet med beslut fattat av regionstyrelsen 2023-12-13, § 431.

Bedömning

Tecknande av tomträttsavtal har ej kunnat ske tidigare då exploatören inte haft finansiering klar av projektet. Då finansiering ännu inte redovisats av exploatören har ingen bedömning av denna kunnat göras. Bankgaranti har inte lämnats in vilket enligt det undertecknade markgenomförandeavtalet är kravställt att inkomma före beslut om godkännande av tomträttsavtalet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploitörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2020-12-16, § 387. Markanvisningens återtagning är i enlighet med vad markanvisningsavtalet medger.

2. Ekonomiskt perspektiv

Region Gotland har lagt resurser i ärendet avseende markanvisning samt projektering, nedlagda resurser är inte möjliga att få åter och osäkra om de går att nyttja i framtiden.

3. Barnperspektiv

En ny gymnastikhall på Visborg är viktig för att Gotlands gymnastikverksamhet ska fortsätta växa och utvecklas. Många barn och ungdomar utövar gymnastiksport och får med denna etablering bättre förutsättningar för en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden att bygga en ny gymnastikhall är att anse som positiv ur ett barnperspektiv. I och med en återtagen markanvisning skjuts byggnation av gymnastikhall på framtiden.

4. Jämställdhetsperspektiv

Gymnastik utövas av en stor andel flickor och en etablering ger positiva effekter när det gäller tillgången till en god och trygg träningsmiljö. Bedömningen är att åtgärden att bygga en ny gymnastikhall kan ses som positiv ur ett jämställdhetsperspektiv. I och med en återtagen markanvisning skjuts byggnation av gymnastikhall på framtiden.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal 2020-12-16, § 387

Markanvisningsavtal 2022-12-14, § 413

Markanvisningsavtal 2023-12-13, § 431

Genomförandeavtal exkl. bilagor 2022-04-27, RS § 114

Beslut ej godkänt tomträtsavtal 2024-06-17, TN § 146

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

Skickas till

Fastighetsförvaltningsavdelningen

Kultur- och fritidsavdelningen

RS § 342 Förlängning av markanvisningsavtal

Ärendenummer: RS 2023/1897

Paragraf föregående instans: AU § 226

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen godkänner återrapporteringen och att markanvisningen återtas av Region Gotland i enlighet med tidigare beslut, RS § 434, 2023-12-13.
- Regiondirektören ges i uppdrag att se över förutsättningar för en ny markanvisning av fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade i december 2023 att förlänga markanvisningen av fastigheten Gotland Hamra Storms 2:4 till Storsudrets Fastighetsutveckling AB med sex månader till och med 2024-06-30, samt att om tillstånd för enskild vatten och avloppslösning inte erhålls inom giltighetstiden av förlängningen ska markanvisningen återtas av Region Gotland, regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

Syftet med den senaste förlängningen var att exploatören skulle beredas möjlighet att fullgöra sina åtaganden som fodras för fortsatt detaljplanearbete, vilket omfattar att exploatören beviljas tillstånd för anläggandet av en enskild avloppsanläggning samt en enskild färskvattenanläggning. Tillstånd för enskild avloppsanläggning anmäls hos Region Gotland och vattendom för enskild färskvattenanläggning söks hos Mark- och miljödomstolen.

Vid markanvisningens utgång, 2024-06-30, hade inga tillstånd erhållits av exploatören.

2024-08-26 inkom exploatören med följande handlingar

- Skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen.
- PM – Svar på en av utstående frågor från tillsynsmyndigheter.
- Svar på kompletteringsbegäran i ärende MBNV 2023/1659.
- Relationshandling – Sjöledning och råvattenintag.
- Avsiktsförklaring mellan exploatör och enskild fastighetsägare.

2024-08-27 inkom exploatören med följande handling:

- Beslut om bifall med villkor om anmälan om vattenverksamhet gällande nedläggande av ledningar för vattenuttag på fastigheten Hamra Storms 2:4.

2024-09-16 inkom exploatören med följande handling:

- PM – MKN Vändburgs hamn.

Bedömning

I och med att tidpunkten för innevarande förlängning av markanvisningen är passerad ska bedömningen göras utifrån ifall om exploatören kan anses ha fullgjort sina åtaganden så att ett nytt markanvisningsavtal kan tecknas eller om markanvisningen ska återtas av Region Gotland.

Förvaltningen bedömer de underlag som exploatören inkommit med som följande:

Handlingarna PM, svar på kompletteringsbegäran och relationshandling utgör underlag i anmälan om enskilt avlopp i ärende MBNV 2023/1659. Vid avstämning med handläggare vid enheten vatten, 2024-09-12, meddelas att ärendet fortsatt behövde kompletteras gällande miljö kvalitetsnormen (MKN) och att ingen bedömning kan göras kring eventuellt utfall i framtida beslut.

Exploatören inkom med ett PM avseende MKN 2024-09-16, handlingen har inte hunnit behandlats men om inkommen handling är fullständig så kan ärendet MBNV 2023/1659 anses som komplett för beredning.

Länsstyrelsens beslut om bifall med villkor gällande nedläggande av VA-ledningar är väsentlig för rådighet att förlägga ledningar vid en eventuell byggnation av avloppsreningsverk som är under prövning.

Den avsiktsförklaring (Letter of intent, LOI) som bifogats är väsentlig för ett framtida genomförande av nuvarande detaljplaneförslag, men inte aktuellt för bedömningen om eventuell förlängning av markanvisningen.

I den skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen redogör exploatören om hur denne upplevt processen historiskt och avslutar sammanfattningsvis enligt nedan.

Region Gotland, Miljö- och hälsa: Sweco har levererat svar och haft dialog med handläggare kring tillståndsfrågan för reningsverk. Det finns inga utestående frågor att besvara, förutom en fråga kring VISS, Vatteninformationsystem Sverige, och miljöpåverkan till havs. Där har Sweco och handläggaren haft ett resonemang kring frågeställning som gör att det inte går att svara frågan, då det inte finns ett bakgrundsmaterial för att kunna svara. Utgångspunkten är att frågeställningen faller.

Länsstyrelsen: Sweco har lämnat svar på samtliga frågeställningar och haft en dialog med handläggaren kring dessa. Därefter kvarstår inga ytterligare frågor för närvarande.

Med ovan har undertecknade entreprenörer, efter tusentals timmar och miljoner i utredningar sedan 2009, visat att det föreligger en framkomlighet för tillstånd beträffande såväl reningsverk som vattenverksamhet, varför förutsättningar finns för att en detaljplan kan antas och fastigheten kan överlätas för framtida utveckling.

Exploatören har fortsatt inte styrkt att ett ärende om vattendom är under beredning hos Mark- och miljödomstolen.

Givet ovan är det vid utgången av markanvisningen ostridigt att exploatören inte kunnat uppvisa handlingar och/eller tillstånd som är godtagbara för ett fortsatt detaljplanearbete. Handlingarna inkomna under augusti tillstyrker till viss del att en godtagbar VA-lösning till planförslaget kan vara möjlig men att detta behöver fastställas genom prövning i respektive process. Vidare eftersom gällande planförslag är daterat så finns det fortsatt andra osäkerhetsfaktorer för ett fortsatt detaljplanearbete. De främsta avser försvarsmaktens inställning till eventuell exploatering och klimatanpassning utifrån översvämningsrisk och Region Gotlands klimatanpassningsplan.

Förvaltningens sammantagna bedömning är att exploatören i tillräcklig utsträckning inte kunnat påvisa godtagbara handlingar för ett fortsatt detaljplanearbete och att den politiska viljeinriktningen i enlighet med tidigare beslut är att markanvisningen inte ska förlängas ytterligare givet dessa förutsättningar. Därför föreslår förvaltningen att Regionstyrelsen godkänner återrapporteringen att markanvisningen återtas av Region Gotland i enlighet med tidigare beslut, regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Markanvisningen har föregåtts av en markanvisningstävling där exploatörens förslag vunnit gehör och beslutats i regionstyrelsen 2013-12-121. Bedömningen är att markanvisningen genomförs enligt Region Gotlands eget regelverk vad avser markanvisningar.

Förslag till beslut är i enlighet med tidigare fattat beslut i ärende regionstyrelsen 2023-12-13, § 434.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att genomförd markanvisning genererar en intäkt till Region Gotland från markförsäljning.

Det föreligger en ekonomisk risk för Region Gotland med de enskilda vatten- och avloppsanläggningarna som föreslås för området. Om anläggningarna uppförs eller driftas på ett undermåligt vis kan Region Gotland förpliktigas av Länsstyrelsen att området ska försörjas med kommunalt vatten- och avlopp enligt 6 § Lag om allmänna vattentjänster.

3. Barnperspektiv

Området som omfattas av markanvisningen utgörs av en fiske- och gästhamn och nyttjas i viss utsträckning även för olika verksamheter. Målsättningen med markanvisningen är att möjliggöra tillskapandet av en modern fiskeby innehållande boenden och turism. En genomförd markanvisning bedöms som positiv ur ett barnperspektiv.

Om markanvisningen avbryts så är det också positivt ur ett barnperspektiv då området fortsatt är tillgängligt som gästhamn och öppet för allmänheten.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuell.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Området som är aktuellt för markanvisning har i den fördjupade översiktsplanen pekats ut som ett LIS-område. I förutsättningarna för LIS-området betonas vikten av utformningen av att den tillkommande bebyggelsen värnar om allmänhetens tillgänglighet till hamnområdet vilket inte görs i planförslagets nuvarande utformning.

Genomförd markanvisning genererar bostäder på landsbygden vilket är att anses som positivt ut ett landsbygdsperspektiv.

Om hamnen inte skulle exploateras bedöms det också som positivt eftersom landskapsbild och allmänhetens fortsatta åtkomst till området bevaras.

6. Klimat och miljöperspektiv

2016-05-30 beslutade länsstyrelsen, efter ansökan från Region Gotland, att upphäva naturreservat, strandskydd och skyddet för landskapsbild inom fastigheten.

Region Gotlands klimatanpassningsplan har inte inarbetats i gällande planförslag för området.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Markanvisningsavtal Vändburgs hamn, Gotland Hamra Storms 2:4, 2014-02-20

Tillägg till markanvisningsavtal Gotland Hamra Storms 2:4, 2021-09-21

Regionstyrelsen 2022-12-14, § 414

Regionstyrelsen 2023-12-13, § 434

Skriftlig framställan om förläggning av markanvisningen, inkom 2024-08-26.

PM – Svar på en av utstående frågor från tillsynsmyndigheter, inkom 2024-08-26.

Svar på kompletteringsbegäran i ärende MBNV 2023/1659, inkom 2024-08-26

Relationshandling – Sjöledning och råvattenintag, inkom 2024-08-26

Avsiktsförklaring mellan exploatör och enskild fastighetsägare, inkom 2024-08-26

Länsstyrelsen - Beslut om bifall med villkor om anmälan om vattenverksamhet gällande nedläggande av ledningar för vattenuttag på fastigheten Hamra Storms 2:4, inkom 2024-08-27

PM – MNK Vändburgs hamn, inkom 2024-09-16
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-16

Skickas till

Tekniska nämnden
Miljö- och byggnämnden

RS § 343 Överlåtelse Lickershamns hamn mm

Ärendenummer: RS 2024/1963

Paragraf föregående instans: AU § 227

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionstyrelsen beslutar föreslå regionfullmäktige att godkänna uppsägning av arrendekontrakt som avser Stenkyrka Ringvide 1:41 m fl med Lickershamns fiskareförening upa som arrendator.
- Regionstyrelsen beslutar föreslå regionfullmäktige att godkänna överlåtelse av fastigheterna Stenkyrka Ringvide 1:41, Stenkyrka Grausne 1:81, Stenkyrka Sudergårds 1:51 och Stenkyrka Sudergårds 1:52 genom gåva till Lickershamns fiskareförening upa.

Sammanfattning

Tekniska nämnden beslutade 2016-02-17, § 32 punkt 8, att olönsamma hamnar i regions ägo ska säljas i besparingssyfte. Överlåtelse ska i första hand ske som direktförsäljning till arrendator till ett marknadspris. Ett antal hamnar har till dags dato överlåtits men några återstår, bland andra Lickershamns hamn.

Förutsättningarna för Lickershamns hamn är dock unika och utgår inte från marknadspris då det finns ett gåvoavtal från 1983 med villkor regionen inte kan avvika ifrån. Regionen blev 1983 ägare till hamnanläggningen och fyra fastigheter genom gåva från nuvarande arrendator, Lickershamns fiskareförening upa, LFF. LFF hade varit ägare till området sedan 1938 efter en vattendom gällande byggande av hamnanläggning. Hamnen med tillhörande mark uppläts direkt till LFF genom att arrendekontrakt tecknades samtidigt med gåvobrevet 1983. Enligt villkor i gåvobrev och avtalspunkter i arrendekontraktet ska fastigheterna återlämnas till LFF om arrendeavtalet upphör. LFF ska vid återlämning ersätta regionens utförda investeringar i hamnanläggningen under arrendeperioden.

LFF har visat intresse för att åter bli ägare till fastigheterna och hamnanläggningen med syfte att förvalta allt i egen regi. Det innebär att även badstranden och den offentliga toaletten kommer att ägas av LFF. Uppsägning av arrendekontraktet och nytt gåvobrev har upprättats att gälla från 1 januari 2025. Skötselavtal tecknas samtidigt för fem år för att kompensera föreningens kostnader för badstrand och toaletter. Liknande avtal har tecknats bland annat för toaletter på Fårö. Skötselavtalet utgår från den kostnad som regionen budgeterat för 2024, ersättning utgår till föreningen med samma belopp i fem år utan uppräknning. Beslut om godkännande av avtalen finns från LFF:s medlemmar.

Regionens investeringar har sammanställts och utgör, efter avdrag av betalda arrendeavgifter, ca 1,9 mnkr. Summan ska betalas av LFF och får enligt arrendekontraktet avbetalas på 20 år med ca 95 tkr per år.

Tekniska nämnden behandlade ärendet 2024-09-18 och beslutade föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att godkänna uppsägning av arrendeavtal och överlåtelse av berörda fastigheter genom gåva.

Bedömning

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att regionen (kommunen) 1983 mottog gåvan av fastigheter och hamnanläggning med villkor om återlämning i den händelse att arrendekontraktet upphör. Parterna är ense om att arrendeavtalet ska upphöra och att villkoret om återgång ska verkställas. Alternativa möjligheter för regionen att frånträda ansvaret saknas med dessa förutsättningar.

Strandskydd och naturreservatsbestämmelser tryggar allmänhetens tillträde till badstrand och annan allemansrättslig mark.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet medför att regionens ansvar för investeringar och större underhållsåtgärder för Lickershamns hamn och badplats helt övergår till Lickershamns Fiskareförening. Under en övergångsperiod på fem år har regionen kvar kostnaden för skötsel av badstrand och offentlig toalett, 50 000 kr/år. Inkomster från fastigheterna har hittills varit arrendeavgiften på ca 15 000 kr. Ersättning för nedlagda investeringar återbetalas under 20 år med 95 000 kr/år.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att en lokal förvaltningen kan ske mer effektivt och anpassas till den utveckling och behov som ägaren, besökare och båtgäster har önskemål om.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att föreningen driver verksamheten med miljöinriktad inriktning och har med egna medel tidigare till exempel installerat solfångare och laddare för elbilar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Gåvobrev daterat 1983-06-14

Arrendekontrakt daterat 1983-06-14

Gåvobrev

Uppsägning arrendekontrakt

Sammanställning över investeringar av LFF under åren 1984-2023

Investeringar gjorda av Region Gotland under åren 1982-2024

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-11

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

Skickas till

Lickershamns Fiskareförening

RS § 344 Återrapportering av uppdrag. Struktur och plan för Digitaliseringsavdelningens roll

Ärendenummer: RS 2023/1414

Paragraf föregående instans: AU § 228

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen godkänns.

Sammanfattning

KPMG fick i början av år 2022 i uppdrag att kartlägga IT-styrningen i Region Gotland och föreslå åtgärder för att förbättra läget. Utifrån KPMG:s rapport "Kartläggning av IT-styrning" har regionstyrelseförvaltningen tagit fram en struktur och plan som visar hur digitaliseringsavdelningens roll ska utvecklas till att stödja förvaltningarna i verksamhetsutveckling/digitalisering.

Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach.

Digitaliseringsavdelningen, inom regionstyrelseförvaltningen, behöver utveckla och fördjupa sitt samarbete med de olika förvaltningarna.

Digitaliseringsavdelningen skulle behöva fler kundansvariga som vardera har ansvar för en till tre förvaltningar. Samverkan kommer i första hand att gå via förvaltningens digitaliseringsansvarige eller förvaltningens utvecklingsledare. De kundansvariga och förvaltningens representanter ansvarar sedan gemensamt för att knyta ihop förvaltningens utvecklingsprojekt inom digitalisering.

Bedömning

Region Gotland behöver fortsätta utveckla strukturen och organisationen för samverkan kring digitalisering och verksamhetsutveckling. Samverkan behöver ske såväl inom en förvaltning som mellan förvaltningen och centrala funktioner. Detta ska leda till att en bättre IT-styrning uppnås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport KPMG: Kartläggning av IT-styrning Region Gotland, daterad augusti 2022

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS § 345   Återrapportering av uppdrag. Fördjupad beskrivning av resurs och utvecklingsbehov avseende förbättrad styrning och ledning av IT

Ärendenummer: RS 2022/1850

Paragraf föregående instans: AU § 229

Regionstyrelsens beslut

- Återrapporteringen kring Region Gotlands inriktning för digitalisering och verksamhetsutveckling, objektsförvaltning samt för GDPR/LIS godkänns.
-

Sammanfattning

Regionfullmäktige har, 2023-06-19 § 112, gett samtliga nämnder i uppdrag att:

- Ta fram en struktur som visar hur digitalisering och verksamhetsutveckling ska organiseras inom respektive fackförvaltning.
- Inom ramen för objektsförvaltningsprojektet ta fram en tydlig organisation kring hur objektsförvaltningen ska genomföras i praktiken.
- Ta fram en tydlig organisation kring hur GDPR/LIS-frågor ska hanteras i respektive fackförvaltning.

Samtliga nämnder har nu enligt uppdrag inkommit med skrivelser i ärendet.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår utifrån de tre uppdragen följande:

- Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach. Nätverk kan till exempel skapas kring områdena digitalisering/verksamhetsutveckling, objektsförvaltning och nyttoberäkningar. Digitalisering/verksamhetsutveckling ska också finnas med på alla förvaltningsledningars agenda, där den digitaliseringsansvarige ges möjlighet att föredra ärenden.
- Samtliga förvaltningar ska fortsätta att införa objektsförvaltningsmodellen inom förvaltningen. För att fungera väl behöver objektsförvaltningen kontinuerligt bedrivas och löpande följas upp. Ambitionen är att uppföljning ska ske via internkontrollen och på sikt via beslutsstödsystemet.
- Samtliga förvaltningar ska tillämpa objektsförvaltningsmodellen och dess årshjul. På så sätt säkerställs att även LIS- och GDPR-insatser sker löpande.

Bedömning

1. Regionens förvaltningar bör fortsätta utveckla sitt arbete med digitalisering och verksamhetsutveckling genom att skapa och bemanna roller inom området. Exempel på sådana roller kan vara digitaliseringsansvarig, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och digitaliseringscoach. Nätverk kan till exempel skapas kring områdena digitalisering/verksamhetsutveckling, objektsförvaltning och nyttoberäkningar. Digitalisering/verksamhetsutveckling ska också finnas med på alla förvaltningsledningars agenda, där den digitaliseringsansvarige ges möjlighet att föredra ärenden.
2. Samtliga förvaltningar ska fortsätta att införa objektsförvaltningsmodellen inom förvaltningen. För att fungera väl behöver objektsförvaltningen kontinuerligt bedrivas och löpande följas upp. Ambitionen är att uppföljning ska ske via internkontrollen och på sikt via beslutsstödsystemet.
3. Genom att tillämpa objektsförvaltningsmodellen och dess årshjul så säkerställs att även LIS- och GDPR-insatser sker löpande.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelser inkomna från samtliga nämnder som svar på uppdrag
Regionfullmäktige 2023-06-19, § 112
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-17

RS § 346   Delegation av beslutanderätt. Upphandling av skrivare som tjänst

Ärendenummer: RS 2023/1351

Paragraf föregående instans: AU § 230

Regionstyrelsens beslut

- Digitaliseringsdirektören ges delegation att besluta om tilldelningsbeslut, ingå leveransavtal samt besluta i därtill relaterade frågor för Region Gotland i ärendet ”Upphandling av skrivare som tjänst”.

Sammanfattning

Region Gotland genomför för närvarande en regionövergripande upphandling av skrivare som tjänst. Upphandlingen avser förse hela Region Gotland med en IT-lösning avseende tillhandahållande av skrivare. Upphandlingen genomförs som en så kallad förnyad konkurrensutsättning genom Kammarkollegiets ramavtal ”Skrivare som tjänst och produkt” (dnr 23.3-11119-2021).

Upphandlingen kommer resultera i att Region Gotland i och med avtalstecknande genomför ett köp av tjänsten och ingår ett leveransavtal (även kallat kontrakt) med vinnande anbudsgivare.

I regionstyrelsens delegationsordning (ärendenr RS 2023/1891) finns delegation för regionstyrelseförvaltningen att fatta beslut i upphandling samt ingå eller avveckla avtal i följande fall:

- Regionsövergripande ramavtal
- Regionstyrelsens ramavtal
- Regionstyrelsens leveransavtal

Med ramavtal avses är ett avtal som fastställer villkoren för ett köp som ska ingås under en viss tidsperiod efter ramavtalets ingående. Det faktiska köpet sker sålunda vid ett senare skede än ramavtalets ingående.

Med leveransavtal avses ett avtal som fastställer villkoren för köp som ingås vid avtalsingående. Det faktiska köper sker sålunda vid leveransavtalets ingående.

Vad avser regionövergripande leveransavtal har någon delegation inte reglerats i regionstyrelsens delegationsordning. Med anledning av detta är det sålunda regionstyrelsen och inte regionstyrelseförvaltningen som beslutar i frågor om ingående och avvecklande av regionövergripande leveransavtal.

Bedömning

För att inte betunga regionstyrelsen med praktiskt inköpsarbete, för att hantera upphandlingar på ett enhetligt sätt, för att effektivisera genomförandet av nu aktuell upphandling samt för att kunna möjliggöra en effektiv hantering av allehanda avtalsfrågor som kan uppkomma under avtalstiden, så är

bedömningen att digitaliseringsdirektören bör ges delegation att besluta om tilldelningsbeslut, ingå leveransavtal samt besluta om därtill relaterade frågor i avtalet för Region Gotland i ärendet ”Upphandling av skrivare som tjänst” (RS 2023/1315).

Att det är digitaliseringsdirektören som ges denna delegation följer av att aktuell upphandling gäller inköp av en IT-lösning för skrivare hos Region Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-13

RS § 347 Förlängning av stödregler för studieförbund 2025

Ärendenummer: RS 2024/1855

Paragraf föregående instans: KFB § 29

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att under 2025 fördela stöd till studieförbunden på Gotland enligt nuvarande fördelningsmodell.

Jäv

Eva Nypelius (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen inväntade, tillsammans med resten av landet, ett nytt, i grunden omarbetat, nationellt system för bidragsfördelning till studieförbunden som Folkbildningsrådet arbetat fram. Den 5 september 2024 presenterades det för att kunna börja användas 2025. Med anledning av detta sena besked föreslår regionstyrelseförvaltningen att fördelning enligt nuvarande modell föreslås gälla även under 2025. Regionstyrelseförvaltningen har haft löpande kontakt med Gotlands bildningsförbund i frågan. I en skrivelse daterad 2024-08-20 bekräftar organisationen ovanstående hantering.

Regionstyrelseförvaltningen följer upp utvecklingen i samband med bidragsöversynen på fritidsområdet där stöden till studieförbunden ingår.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget till beslut skapar en god kontinuitet och går i linje med studieförbundens egna önskemål. I de regelbundna möten som regionstyrelseförvaltningen har med studieförbunden är det viktigt att det finns ett långsiktigt, välförankrat stödssystem som ger stadga åt folkbildningsarbetet på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga, brev till kultur- och fritidsberedningen från Gotlands Bildningsförbund 2024-08-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-10

RS § 348 Remiss. Bidragsöversyn fritid

Ärendenummer: RS 2023/639

Paragraf föregående instans: KFB § 31

Regionstyrelsens beslut

- Förslag till remissupplaga av ”Regler och riktlinjer för stöd på kultur- och fritidsområdet” godkänns.
- Utlysa möjlighet för aktörer på fritidsområdet och allmänheten att under perioden 2024-10-25 till 2024-11-30 inkomma med remissvar.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att genomföra en bidragsöversyn inom kultur- och fritidsområdet, med syfte att revidera gällande bidragsregler och skapa tydliga strukturer för arbetsprocesser och kvalitetssäkring. Den första delen av översynen fokuserade på kulturområdet. Nu presenteras ett förslag för fritidsområdet, vilket är tänkt att börja gälla från 1 januari 2026.

I arbetet med förslaget har en omvärldsanalys gjorts, där Gotlands nuvarande stöd jämfördes med fyra andra kommuner: Gävle, Karlskrona, Nyköping och Örnsköldsvik. Detta gav en tydligare bild av Gotlands stödsystem och inspiration för framtida utveckling. Dialoger med aktörer inom fritidsområdet har identifierat behov som sedan presenterades för bidragsöversynens politiska referensgrupp och kultur- och fritidsberedningen. Därefter fastställde regionstyrelseförvaltningen vad som behövde förändras.

Den politiska dialogen ledde till en målbild för ett nytt stödsystem, med fokus på jämlikhet, jämställdhet, tillgänglighet och en balans mellan bredd och spets. Region Gotlands rörelsemål, som syftar till att skapa förutsättningar för en timmes rörelse per dag för alla, har också varit en central del i utformningen. Målet är att rikta stöden mot aktivitet snarare än administrativ överbyggnad.

Under arbetet har 35 dialog- och informationsmöten hållits med olika intressenter, vilket resulterade i ett förslag till nytt bidragssystem. Förslaget omfattar tre huvudområden:

Anläggning

- Subventionerad hyra i Region Gotlands anläggningar och material.
- Stöd för drift av anläggning.
- Investeringsstöd.
- Stöd för hyreskostnader.

Verksamhet

- Aktivitets- och medlemsstöd.
- Resestöd.

Utveckling

- Utvecklingsprojekt.
- Arrangemang.
- Toppstöd för föreningar.
- Stipendier för unga.
- Fritidspris.

Flera förändringar föreslås, bland annat att driftsstödet standardiseras för alla föreningar som driver egna anläggningar. Att hyresstöd införs på liknande grunder som driftsstödet och att aktivitetsstödet breddas, särskilt för prioriterade målgrupper som pensionärer och personer med funktionsnedsättning. Vidare föreslås att resestödet utökas till att inkludera stöd för medföljande ledare.

Stödet till utvecklingsprojekt föreslås bli permanent och nuvarande representationsstöd föreslås omvandlas till toppstöd, som baseras på antalet elitaktiva i föreningen och öppnas upp för individuella idrottare. Ett nytt stipendium för unga, avsett för individuell utveckling, föreslås introduceras.

Distriktsstöden föreslås avskaffas till förmån för ökat aktivitets- och medlemsstöd och stödet till Funkisam föreslås tas bort för att göra det nya stödsystemet mer transparent och rättvist. Funkisam utför en fortsatt viktig roll för Region Gotland och utför ett viktigt uppdrag. Diskussioner pågår inom Region Gotland för att se hur Funkisam fortsatt ska kunna stöttas. Diskussioner pågår också om hur stödet till sociala föreningar ska utformas. Stöd till studieförbund kommer att behandlas separat och presenteras senare. Alla dessa förslag presenteras innan beslut om nytt bidragssystem i början på 2025.

Förslaget till det nya stödsystemet föreslås gå på remiss omedelbart, med remissperioden från 25 oktober till 30 november 2024.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att förslaget till nytt stödsystem på fritidsområdet bidrar till ökad måluppfyllelse gällande de mål kring rörelse och aktivitet som är framtagna inom Vårt Gotland 2040, fritidsplan och nämndmål gällande rörelse och aktivitet. Genom att ge större incitament till föreningar att öka sin verksamhet genom ökat stöd. Bedömer förvaltningen ett stödsystem som premierar aktivitet istället för administrativ överbyggnad och som ger alla prioriterade målgrupper samma aktivitetsstöd. Det skapar goda möjligheter att stärka föreningsstrukturen och engagemanget i de ideella föreningarna.

Det nya stödsystemet skapar också likvärdighet och transparens kring driftstödet till de föreningsdrivna anläggningarna, i och med detta bedömer förvaltningen att statsstödsreglerna efterföljs på ett bättre sätt än tidigare. Detta samt införandet av hyresstöd bedöms ge bättre förutsättningar för en god infrastruktur av fritidsanläggningar på Gotland.

Som helhet är förvaltningens bedömning att förslaget till stödsystem motsvarar de behov som fritidsaktörerna har lyft, målsättningen med bidragsöversynen och det politiska önskade läget.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att i och med den föreslagna omgörningen av stödsystemet blir stöden mer transparanta, tydliga och likvärdiga. Det blir en större tydlighet i av vad som är stödberättigat och på vilka nivåer som stöd kan erhållas. På det hela mer överskådligt stöd enligt förvaltningens bedömning

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en omgörning av stödsystemet kommer slå olika mot olika föreningar och verksamheter. Överlag är det nya systemet mer riktat mot aktivitet, så det föreningar med stor aktivitet kommer att få en större ersättning. Samtidigt är stödet för drift av anläggning enbart på fasta kostnader, vilket säkerställer en infrastruktur av anläggningar på Gotland och en förening som driver en anläggning kommer inte vara utsatta efter några år med lite mindre verksamhet. Förvaltningen har den samlade bedömningen att utfallet blir mer rättvist med ett nytt system. För att uppnå full utväxling och realisering av det nya bidragssystemet kommer en budgetökning att krävas. Det kommer upp till budgetberedningen 2025 för beslut.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att barn och ungdomar, i åldern är en prioriterad målgrupp i den aktuella fritidsplanen och således även i bidragsöversynen. De andra prioriterade målgrupperna är personer 65+ och personer med funktionsnedsättning. Dessa grupper prioriteras i stödgivningen överlag på olika sätt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att de grunder som finns för prioriterade målgrupper är de som det redogörs för i rubrik 3. Inga andra prioriterade grupper eller undergrupper finns.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att med ett nytt stödsystem säkras infrastrukturen av anläggning landsbygden på ett mer hållbart sett, detta då ersättningen mer tydligt utgår från faktiska kostnader.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att om idrottsanläggningar på landsbygden inte skulle säkras långsiktigt, finns risken för ett ökat resande för att kunna utöva idrott både för barn och unga, men även vuxna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse ”Synpunkter till Region Gotland om bidragssystem”, Gotlands bildningsförbund, daterad 2024-08-20

Regler för stöd inom fritidsområdet, daterad 2024-09-12

Riktlinjer för stöd inom fritidsområdet, daterad 2024-09-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-22

RS § 349 Upphandlingsunderlag istider Slite

Ärendenummer: RS 2024/1886
Paragraf föregående instans: KFB § 30

Regionstyrelsens beslut

- Upphandlingen av Slite ishall ska genomföras.
- Upphandlingsunderlaget godkänns.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Ishallen i Slite, som ägs av IK Graip, byggdes mellan 2005 och 2007 med stöd från både offentliga och privata aktörer. Föreningen har under en längre tid signalerat att de har stora ekonomiska utmaningar, främst på grund av ökade elpriser, vilket påverkar deras totala kostnader. På grund av denna ekonomiska press har behovet av en långsiktig lösning blivit akut.

Regionstyrelsen beslutade den 22 februari 2023, § 50, att förvaltningen ska ta fram upphandlingsunderlag för att säkerställa tillgången på istider i Slite, särskilt för norra Gotland. Syftet med detta upphandlingsunderlag är att säkra tider för föreningar, skolor och allmänheten på både is och konstgräs i Slite, inklusive omklädningsrum.

Upphandlingsunderlaget specificerar följande behov:

Ishallen: Säsong vecka 32-14 (35 veckor). Föreningar får 40 timmar/vecka, skolan 15 timmar/vecka och allmänheten 15 timmar/vecka.

Konstgräset: Högsäsong vecka 39-15 (29 veckor) med 60 timmar/vecka för föreningar. Lågsäsong vecka 16-38 (23 veckor) med 20 timmar/vecka för föreningar och 20 timmar/vecka för skolan under hela året.

Tiderna är baserade på nuvarande användning och ett prognostiserat framtida behov. Upphandlingen planeras att annonseras i slutet av oktober, med avtalsstart den 1 januari 2025. Den ekonomiska omfattningen behandlas i ärende RS 2023/146.

Bedömning

Behovet att upphandla istider och de olika vägvalen samt storleken på ersättning finns i ärende RS 2023/146. I ärende RS 2023/146 fick förvaltningen i uppdrag att upphandla istider och konstgräs i Slite, utifrån det givna uppdraget bedömer förvaltningen att underlaget bifogat i detta ärende på ett lämpligt och adekvat sätt uppfyller det uppdraget. Antalet upphandlade timmar ger utrymme för utveckling av verksamheten över tid med fortsatt upphandlat utrymme för föreningar och allmänheten.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att det i regionstyrelsens beslut ska framgå att regionstyrelsen beslutar att upphandlingen av Slite ishall ska genomföras.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag med Eva Nypelius (C) tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Upphandlingsunderlag istider i Slite, uppdelad i följande delar:

Del 1 - Anvisningar

Del 2 – Kontaktuppgifter

Del 3 – Krav på anbudsgivare

Del 4 – Kravspecifikation

Del 5 – Avtalsutkast

Bilaga, Åberopande av annans kapacitet

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-04

RS § 350   Införande av regler för stöd på kultur- och fritidsområdet

Ärendenummer: RS 2022/1473

Paragraf föregående instans: KFB § 32

Regionstyrelsens beslut

- Beslutade stödregler på kultur- och fritidsområdet införs med start 1 november 2024.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Det nya stödsystemet för kulturområdet beslutades i regionfullmäktige 2023-03-27, § 37. Då detta beslut överklagades till förvaltningsrätten sköts införandet upp i väntan på dom, enligt beslut i regionstyrelsen 2023-05-30, § 193.

Förvaltningsrätten avslog 2024-06-03 överklagandet. Beslut och dom bifogas som bilaga i detta ärende. I korthet motiveras avslaget enligt följande:

”Av de i målet aktuella reglerna för stöd på kultur- och fritidsområdet framgår att stöd inte ges till verksamhet med religiösa och partipolitiska inslag. Reglerna begränsar således enbart den bidragssökta verksamhetens innehåll och inte möjligheten för individen att delta i de verksamheter som erhåller stöd från regionen, oavsett religiös eller partipolitisk tillhörighet. (...) Beslutet kan därför inte på den grunden anses strida mot likställighetsprincipen. (...) Förvaltningsrätten bedömer inte att NN har fört fram några omständigheter i övrigt som visar att det överklagade beslutet är oförenligt med barnkonventionen.”

Förvaltningsrättens beslut har nu överklagats till Kammarrätten i Stockholm. Enligt mail från Kammarrätten kommer domstolen inledningsvis ta ställning till om prövningstillstånd ska meddelas eller inte i målet. Kammarrättens målsättning är att ett beslut i frågan om prövningstillstånd ska fattas inom två till tre månader från det att ett överklagande kom in till domstolen, men inga garantier ges avseende hantering.

Det innebär att införandet av stödsystemet riskerar att fördröjas ytterligare, vilket är mycket olyckligt då det nya stödsystemet togs fram för att åtgärda brister i den gamla stödgivningen. Förändringarna gäller bland annat att säkerställa att Region Gotlands stödgivning på kulturområdet följer statsstödsreglerna samt att stödgivning ska kunna ske till fler aktörer, bland annat även professionella utövare. Det finns därför ett stort behov av att införa det nya systemet så fort som möjligt.

Enligt Kommunallagen 13 kap. 14 § får ett beslut som har överklagats verkställas innan det fått laga kraft om inte särskilda skäl talar emot det. Vid bedömningen ska särskild hänsyn tas till om verkställigheten av beslutet kommer att kunna rättas.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att det nya stödsystemet införs från och med den 1 november 2024.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att ett införande av stödsystemet på kulturområdet innan beslutet vunnit laga kraft är både lämpligt och viktigt. Detta eftersom det gamla stödsystemet har stora brister och att nyttan av det nya stödsystemet är större än riskerna.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att ett införande av stödsystemet på kulturområdet innan beslutet vunnit laga kraft bör ske. Bedömningen är att sannolikheten för att beslutet upphävs är låg samt att eventuella rättelser går att hantera.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Region Gotlands jurister bedömer att risken för att beslutet om stödsystemet upphävs har minskat betydligt med Förvaltningsrättens dom. Sannolikheten att Kammarrätten skulle komma till en annan slutsats än Förvaltningsrätten bedöms alltså vara liten. Detta också eftersom de flesta kommuner och regioner har begränsningar för stödgivning till partipolitisk och religiös verksamhet liknande de som antagits av Region Gotland i de nya stödreglerna.

Vid verkställande av ett beslut som inte vunnit laga kraft krävs att en bedömning görs av huruvida det går att rätta de beslut som fattas enligt det nya stödsystemet. Förvaltningen ser att eventuella rättelser går att hantera. 3 av 8 stöd (*verksamhetsstöd*, *arrangemangsstöd* och *stipendier för unga*) kommer inte att kräva rättelser, eftersom hanteringen inte skiljer sig nämnvärt från det gamla systemet. *Stödet till landsbygdernas lokaler* förändras något i bedömningen, men eftersom det handlar om ytterst lite pengar (förändring av max ca 5 000 kr per aktör och år) anser förvaltningen att dessa inte kräver rättelse. Det nya *produktionsstödet* samlar två gamla stöd (filmstöd och tryckningsstöd) med gemensamma kriterier. Eftersom bedömningskriterierna var oklara i de gamla reglerna, anser förvaltningen därför att rättelse inte kommer att krävas. I det nya systemet tillkommer två helt nya stöd, *projektstöd* och *stipendier för yrkesverksamma*. Medel finns i nuläget att fördela endast för projektstödet, 500 tkr. Dessa medel har tillkommit och hade inte fördelats alls enligt det gamla systemet. Om medel tillkommer för stipendier för yrkesverksamma gäller samma sak för dessa. Förvaltningen anser att dessa stöd inte kommer att påverkas av rättelser, men att man vid ett eventuellt avslag kan behöva anta tillfälliga stödregler för dessa nya stöd.

När det gäller orsaken till överklagandet, dvs partipolitiska och religiösa verksamheter, är skillnaden för stödgivningen på kulturområdet obefintlig. Praxis har länge varit att inte ge stöd till verksamheter med partipolitiska eller religiösa inslag. Skillnaden är endast att det nu finns stöd i regelverket för denna praxis. För fritidsområdets stödgivning betyder förändringen att vissa aktiviteter som genomförs från och med införandet kan behöva förändras. Exempelvis kan en scoutaktivitet behöva avslutas utan bön för att vara stödberättigad. Information om dessa förändringar kommer att ske under hösten inför ansökan om aktivitetsstöd i början av 2025. Därefter får uppföljning och granskning av detta ske enligt rutin.

Den pågående förändringen av stödsystemet för fritidsområdet pågår samtidigt och processen är framme vid remissförfarande under hösten 2024. De övriga stöd som påverkas förväntas förändras innan nästa ansökningsförfarande. Kommunikation till berörda aktörer sker inom den processen.

Bedömningen är därför att ett verkställande av beslut och därmed införande av nytt stödsystem kan ske.

2. Ekonomiskt perspektiv

Det nya stödsystemet och äskandet i samband med detta, ämnar skapa en ekonomiskt rättvisare stödgivning för kulturaktörer på Gotland. Bedömningen är att ett införande av nytt stödsystem är positivt i det ekonomiska perspektivet, särskilt för de fria professionella kulturskaparna.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att ett verkställande av beslut inte påverkar barnperspektivet i något avseende, utom att uppföljningen i det nya stödsystemet kommer att bättre synliggöra hur stödgivningen kommer barnen tillgodo.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att ett verkställande av beslut inte påverkar jämställdhetsperspektivet i något avseende, utom att uppföljningen i det nya stödsystemet kommer att bättre synliggöra stödgivningen i ett jämställdhetsperspektiv.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att ett verkställande av beslut inte påverkar det geografiska perspektivet i något avseende, utom att uppföljningen förbättras kring synliggörandet av det geografiska perspektivet i stödgivningen.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att ett verkställande av beslut påverkar klimat- och miljöperspektivet positivt, eftersom det perspektivet tydligare lyfts in i bedömningen av t ex verksamhetsstöd och arrangemangsstöd.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Beslut Stockholm FR 8514-23 Dom 2024-06-03

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-08

RS § 351 **Motion. Information, utbildning och skolning för nyanlända på Gotland inom demokrati och politik**

Ärendenummer: RS 2023/941
Paragraf föregående instans: AU § 232

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Abdulalim Alkatea (C) skriver i sin motion att nyanlända borde få mer information och utbildning i demokrati och det politiska arbetet i Sverige.

Abdulalim Alkatea yrkar att Region Gotland ska:

- Ge nyanlända mer fördjupad information om demokrati och det politiska livet i Sverige.
- Bygg upp nyanländas förtroende för politiskt arbete, demokrati och politiker.
- Motivera fler nyanlända att engagera sig i politiskt arbete.

Motionen har remitterats till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden som föreslår för regionfullmäktige att motionen bör avslås (GVN § 84, 2023-10-26).

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att denna undervisning är tillräcklig för att skapa sig en god grundläggande kunskap.

Vidare framför gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Bedömning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar de insatser som görs inom ramen för etableringsprogrammen och dess syfte att ge en grundläggande kunskap om det svenska samhället och det demokratiska systemet.

Vidare framför gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i sin bedömning avseende motionärens yrkande att bygga nyanländas förtroende för det politiska arbetet, politiker och få fler att engagera sig i politiken att det är ett uppdrag som åligger de politiska partierna och politiker själva.

Regionstyrelseförvaltningen delar gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning och föreslår att motionen avslås.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Eva Nypelius (C) yrkande och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-03-20

Utbildning- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-05

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-10-26, § 84

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-14

Skickas till

Motionären

RS § 352 Motion. Återinför en kultur- och fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2020/1047

Paragraf föregående instans: AU § 231

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion från Meit Fohlin (S), Thomas Gustafson (V), Lisbeth Bokelund (MP) och Torun Ström (Fi) föreslås att Region Gotland återinför en kultur- och fritidsnämnd och att regionstyrelsen får i uppdrag att förbereda reglementen och delegationsordning för nämnden.

Motionärerna anser att kultur- och fritidsfrågor har hamnat i skymundan till följd av att frågorna hanteras i en särskild beredning till regionstyrelsen och att det är negativt för Gotlands utveckling. Ett återinförande av kultur- och fritidsnämnden skall enligt motionärerna ge en tydligare politisk ambition och en mer demokratisk styrning på området.

Den 16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF § 93) att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning från och med 1 januari 2018 skulle läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen. Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsnämnden inom regionen.

Den 26 oktober 2022 (RS § 345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Till följd av den ekonomiska situationen i regionen uppdrog regionstyrelsen förvaltningen den 30 maj 2023 (RS § 184) att återkomma med avgörandet att införa nämnd i samband med budgetarbetet under 2024. När så skedde beslutade regionstyrelsen den 30 maj i år (RS § 158) att återremittera ärendet till budgetberedningen 2025 med anledning av det fortsatt ansträngda ekonomiska läget.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att motionen anses besvarad genom det pågående ärendet som kommer att belysa konsekvenser av att återinföra en kultur- och fritidsnämnd.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen. I detta instämmer Jennifer Medin (MP).

Eva Nypelius (C) yrkar avslag till motionen.

Oscar Lindster (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag, Saga Carlgrens (V) yrkande samt Johan Malmros (C) yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2020-06-15

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-11

Skickas till

Motionärerna

RS § 353 Motion. Kulturbank

Ärendenummer: RS 2024/483
Paragraf föregående instans: KFB § 33

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

I en motion från Saga Carlgren (V) m.fl daterad 20 februari 2024 yrkas att Region Gotland utreder hur en kulturbank på bästa sätt skulle kunna drivas i regionens regi samt snarast möjligt startar en sådan verksamhet.

Motionen beskriver att det runtom i landet börjar skapas Kulturbanker, det vill säga verksamheter som samlar in, återbrukar och lånar ut exempelvis instrument, maskeradkläder, luciautrustning, rekvisita, scenografi och hantverksredskap. Detta för att främja, uppmuntra och möjliggöra deltagande i kulturaktiviteter för fler samt för ökad social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Vid en snabb omvärldsspaning ser regionstyrelseförvaltningen att de kommuner som har startat liknande verksamhet har olika lösningar. Ansvar för verksamheten ligger exempelvis på bibliotek, den lokala fritidsbanken eller kulturskolan. På Gotland finns utöver dessa fler möjligheter, exempelvis att verksamheten drivs av en större kulturförening, en regional institution eller inom Fenix ungdanshus. Utöver ansvarsfrågan krävs lokaler, personal, kunskap/färdigheter (exempelvis vid instrumenthantering eller teknisk utrustning), vilket i slutändan handlar om resursättning.

En utredning bör kartlägga behov och målgrupper, inriktning, möjliga organisationsformer, föra dialog med möjliga samarbetsparter och lyfta medelsbehov. Regionstyrelseförvaltningen anser att frågan inte är prioriterad i det ekonomiska läge som Region Gotland befinner sig i. Frågan kan dock bli aktuell som en del i andra projekt, såsom utvecklingen av Fenix ungdanshus och framtida användning av Solbergabadet, processer som prioriteras under 2024-2025.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att frågan inte kan prioriteras i nuläget på grund av Region Gotlands ekonomiska situation. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att motionen avslås.

Ärendets behandling under mötet

Oscar Lindster (S) yrkar bifall till kultur- och fritidsberedningens förslag.

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att kultur- och fritidsberedningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2024-02-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-24

Skickas till

Motionärerna

RS § 354 Motion. Skapa förutsättningar för delaktighet i kulturpolitiken på Gotland

Ärendenummer: RS 2022/859

Paragraf föregående instans: KFB § 34

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

I en motion från Claes Nysell (L) m.fl. daterad 17 juni 2022 yrkas att beslut om kulturmedel till viss del decentraliseras till föreningsdrivna kulturkommittéer i serviceområdena.

Enligt såväl Region Gotlands som SKR:s jurister kan inte stödgivning på kulturområdet avhändas till föreningar eller medborgare.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är därför att denna motion bör avslås med hänvisning till Kommunallagen och juridisk praxis.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget inte kan genomföras med hänvisning till kommunallagen och juridisk praxis.

Regionstyrelseförvaltningen har konsulterat Region Gotlands och SKR:s jurister i frågan. Enligt 6 kap. 38 § kommunallagen får beslutsrätten inte delegeras när det gäller exempelvis ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Enligt Region Gotlands interna jurister är det inte juridiskt accepterat för en kommun att avhända sig bestämmanderätten för fördelning av bidrag till föreningslivet. Juristerna på SKR menar att det inte är förenligt med kommunallagen samt att de inte känner till någon kommun eller region som jobbar på det sättet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-06-17

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-29

Skickas till

Motionärerna

RS § 355

Motion. Gratis utlån av idrottsbiljetter på biblioteken

Ärendenummer: RS 2023/1117

Paragraf föregående instans: KFB § 35

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Saga Carlgren (V) m.fl. har i en motion daterad 2023-04-24 (RS 2023/1117) inkommit med ett yrkande att regionstyrelsen ska utreda möjligheten för öns bibliotek att i samarbete med befintliga idrottsklubbar kostnadsfritt låna ut årskort/matchbiljetter till bibliotekens låntagare.

Vänsterpartiet hänvisar till att bibliotek i bland annat Skåne, Göteborg och Stockholm, utöver böcker börjat låna ut årskort till elitidrottsmatcher i till exempel fotboll, volleyboll och innebandy. Årskorten kan ha skänkts av idrottsklubbarna eller köpts in av biblioteken. Syftet är att möjliggöra för allmänheten, inte minst de med svag ekonomi, att kunna låna ett kort på begränsad tid för att kunna gå på aktuella matcher. Detta menar vänsterpartiet skulle kunna bidra till en positiv utveckling inom flera områden, bland annat att fler som idag prioriterar bort eller helt enkelt inte har råd att gå på exempelvis en fotbolls- eller basketmatch, kan göra det samt att intresset för idrott skulle kunna öka. Vidare menar vänsterpartiet att förslaget skulle kunna bidra till att personer som sällan eller aldrig besöker ett bibliotek skulle få ett nytt skäl att gå dit. Det skulle kunna väcka ett slumrande läsintresse och inte minst skapa möten mellan människor som annars sällan träffas. Kostnadsfritt utlån av årskort/idrottsbiljetter är en enkel åtgärd som kan bidra till ett mer jämlikt Gotland och bättre integration, menar vänsterpartiet.

FC Gute kontaktade under våren 2024 biblioteken på Gotland med en förfrågan om att via biblioteken låna ut matchbiljetter/årskort till bibliotekens låntagare. Förhoppningen är att biblioteken under hösten 2024 tillsammans med fotbollsföreningen FC Gute låna ut biljetter och/eller årskort på försök. Om försöket faller väl ut kommer biblioteken på Gotland att kontakta andra idrottsföreningar för liknande samarbeten. En förutsättning för detta är att föreningarna upplåter biljetter/årskort utan kostnad.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att ett samarbete med idrottsföreningarna för utlån av biljetter och/eller årskort kan genomföras med befintlig personalresurs och under förutsättning att biljetter upplåts kostnadsfritt medför förslaget inga kostnader. Biblioteken lånar redan ut biljetter i samarbete med en konsertarrangör och att låna ut matchbiljetter blir

en utökad service till bibliotekens låntagare som även kan få läsfrämjande effekter. Därav bedöms motionen som besvarad.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Oscar Lindster (S) yrkar bifall till kultur- och fritidsberedningens förslag.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och Saga Carlgrens (V) yrkande och finner att kultur- och fritidsberedningens förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2023-04-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-09-04

Skickas till

Motionären

RS § 356   Medborgarförslag. Lägg tillbaka järnvägen

Ärendenummer: RS 2023/1281
Paragraf föregående instans: AU § 235

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

I medborgarförslag, som av regionfullmäktige överlämnats till regionstyrelsen för besvarande, anføres sammanfattningsvis att den järnväg och tågtrafik som tidigare fanns på Gotland bör återinföras.

Under juli 2020 besvarade tekniska nämnden ett medborgarförslag rörande att återinföra järnvägen på Gotland, se TN 2019/3195 s 688. Av det svaret framgår att befolkningsunderlaget på Gotland är för litet för att kunna bedriva järnväg med en tillfredsställande kostnadstäckningsgrad. Investerings- och driftkostnaderna skulle bli alldeles för höga i förhållande till det ringa antal invånare som skulle gynnas av förslaget.

Regionstyrelseförvaltningen gör ingen annan bedömning och medborgarförslaget bör därför avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag den 21 maj 2023
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-23

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 357   Medborgarförslag. Murgröna på ringmuren

Ärendenummer: RS 2022/1070
Paragraf föregående instans: AU § 234

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

I medborgarförslag, som av regionfullmäktige överlämnats till regionstyrelsen för besvarande, anförs sammanfattningsvis att den murgröna som växer på Visby ringmur bör tas bort.

Visby ringmur ägs av Region Gotland men förvaltas av Riksantikvarieämbetet. Ringmuren är en skyddad fornlämning enligt kulturmiljölagen (1988:950) och det är Länsstyrelsen i Gotlands län som ansvarar för att lagen efterföljs.

Eftersom det är Riksantikvarieämbetet som förvaltar Visby ringmur åligger det Riksantikvarieämbetet att ta initiativ och söka eventuella tillstånd för de åtgärder som skulle kunna behöva vidtas utifrån medborgarförslaget.

Då medborgarförslaget rör en fråga om förvaltarskap som Region Gotland inte har rådighet över bör förslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag den 24 augusti 2022
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-08-23

Skickas till

Förslagsställaren
Riksantikvarieämbetet

RS § 358   Medborgarförslag. Samordning med Försvarmaktens verksamhet

Ärendenummer: RS 2021/1482

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.
-

Sammanfattning

Ett medborgarförslag rörande samordning med Försvarmaktens verksamhet har inkommit. Förslagsställaren föreslår att Region Gotland borde arbeta för att det sker en samordning med Försvarmaktens verksamhet och att samtlig militär verksamhet, inklusive militärflyget, förläggs till Tofta skjutfält. Detta i syfte att Visby ska kunna utvecklas som stad med ökade möjligheter för bostadsbyggande och inte hindras av bullerstörningar från militärt flyg. Medborgarförslaget pekar också på att boendekvalitén för de som bor i norra Visby skulle förbättras om Visby flygplats bara användes till trafikflyget. Förslagsställaren önskar slutligen att regionen snarast börjar arbetet med att se över detta samt kontaktar Försvarmakten för en samverkan om detta.

Region Gotland har under 2022-24 genomfört samråd och granskning med ett förslag till ny översiktsplan – ”Översiktsplan 2040 för Gotland”. Samrådet och granskningen är viktiga delar av en demokratisk process där en ny översiktsplan successivt utarbetas och de har genomförts genom att inhämta synpunkter och yttranden från en lång rad aktörer såsom myndigheter, företag, föreningar, organisationer och privatpersoner. I översiktsplanen ska särskilt redovisas hur förekommande riksintressen kan skyddas från påtaglig skada, bestämmelserna syftar till att skydda för samhället viktiga allmänna intressen. Samrådsyttranden som inkommit från Länsstyrelsen i Gotlands län och Försvarmakten behandlar bland annat de statliga riksintressen som gäller för totalförsvaret på Gotland, inklusive den militära delen av Visby flygplats.

Visby flygplats ägs och drivs av statliga Swedavia och Försvarmakten nyttjar genom avtal en del av flygplatsen. Flygplatsen är dels ett riksintresse för totalförsvarets militära del och dels ett riksintresse för den civila luftfarten. De olika riksintressen som gäller för civil och militär flygtrafik vad avser påverkansområde för buller är till stora delar gemensamma, men en skillnad utgörs av att totalförsvarets preciserade område är något mer omfattande i Visbys nordöstra delar. Försvarmakten pekar på att värdet av flygplatsen i första hand består av möjligheterna att fortsatt nyttja en av få kvarvarande flygplatser för militär flygverksamhet och för övningar av krigsfunktioner. Samtliga rikets flygplatser som används av Försvarmakten utgör även reservflygplatser vid pågående flygtjänst i händelse av otjänlig väderlek eller vid nödsituationer. Försvarmakten har gjort bedömningen att det saknas såväl ekonomiska förutsättningar som andra motiv för att överväga nyetablering av militära flygplatser. Behovet av skydd för riksintresset är därför mycket högt

prioriterat och regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att det inte finns några bärande argument för att inleda en dialog med Försvarsmakten i denna fråga.

Bedömning

Förslagsställaren vill att Region Gotland initierar en samverkan med Försvarsmakten med syfte åstadkomma en omlokalisering av samtlig militär verksamhet till Toftaområdet, inklusive byggandet av en ny militär flygplats. Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att Försvarsmakten i tidigare dialog varit tydlig när det gäller behovet av fortsatt tillgång till Visby flygplats och att det generellt saknas ekonomiska förutsättningar och andra motiv för att överväga nyetablering av militära flygplatser. Med detta som grund och med det starka skydd som Visby flygplats åtnjuter som riksintresse för totalförsvarets militära del, gör regionstyrelseförvaltningen bedömningen att det inte finns några bärande argument för att inleda en dialog med Försvarsmakten i denna fråga och föreslår att därför medborgarförslaget avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2021-10-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2024-08-26

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 359 Avsägelse och fyllnadsval

Regionstyrelsens beslut

De ledamöter som av sagt sig sina uppdrag entledigas och nya ledamöter utses enligt nedan:

- Johan Asplund (--) har av sagt sig uppdraget som ersättare i Almedalsrådet.
- Som ny ersättare i Almedalsrådet efter Johan Asplund (--) väljs Linnéa Högberg (KD).
- Eva Nykvist (S) har av sagt sig uppdraget som ersättare i Kultur- och fritidsberedningen.
- Som ny ersättare i Kultur- och fritidsberedningen efter Eva Nykvist (S) väljs VAKANT (S).
- Filippa Maurin (V) har av sagt sig uppdraget som ledamot i Programrådet.
- Som ny ledamot i Programrådet efter Filippa Maurin (V) väljs Victoria Öjefors Quinn (V).
- Johan Asplund (--) har av sagt sig uppdraget som ersättare i Samrådsgruppen för personer med funktionsnedsättning inom regionstyrelsens verksamhetsområde.
- Som ny ersättare i Samrådsgruppen för personer med funktionsnedsättning inom regionstyrelsens verksamhetsområde efter Johan Asplund (--) väljs VAKANT (KD).
- Helena Bogsjö (S) har av sagt sig uppdraget som ledamot i Strukturfondpartnerskapet Småland och Öarna.
- Som ny ledamot i Strukturfondpartnerskapet Småland och Öarna efter Helena Bogsjö (S) väljs Thomas Karlström (S).

Att inträda enligt gällande turordning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att de bifalls.

Protokollsanteckning anmäls av Johan Asplund (--):

Kära ni, idag är inte vilken dag som helst – det är FN-dagen. Den påminner oss om vikten av samarbete över gränser och om nödvändigheten att försvara och främja demokratis grundpelare: mänskliga rättigheter och fred, som ju betyder samarbete.

Jag är besjälad av idén om multilateralism – en värld där vi möts och just samarbetar för att lösa de stora utmaningarna tillsammans. Förenta nationerna och dess stadga har lagt grunden för detta, genom att fungera som en plattform för global dialog.

EU skapades som ett fredsprojekt för Europa, en del av världen som under de senaste 30 åren har bevittnat två stora krig – ett på Balkan och, sedan

973 dagar tillbaka, ett större krig i Ukraina. Att Sverige nu formellt tagit steget in i Nato kan bara ses som en naturlig förlängning av den politik vi har fört sedan andra världskriget, om än påkallat av oväntade omständigheter. Nato är en försvarsallians som upprätthåller fred och stabilitet i vårt närområde, och i den alliansen är Gotland och våra förmågor en viktig kugge.

Tillsammans borde dessa institutioner stå som garant för det idag populära begreppet "den regelbaserade världsordningen" - en populärpolitisk omskrivning för folkrätten. Det är just oförmågan att samarbeta och oviljan att kompromissa som skapar ökande klyftor mellan länder, grupper och individer.

Som ni vet har jag valt att lämna mitt parti, och jag är fullt medveten om åsikterna och skrivierna om mitt beslut att sitta kvar i denna församling. Att jag har lämnat Kristdemokraterna innebär inte att jag överger min vilja att driva en politik jag tror på. Jag står/sitter här idag som en politiskt oberoende – men med övertygelser.

En oberoende röst som agerar utifrån de värderingar och idéer jag tror är bra för Gotland och dess roll för Sverige och i närområdet. Mitt uppdrag, som jag nu äger själv, är att verka för Gotland och för alla de människor vi har ansvar för, utan undantag.

Framöver kommer jag att stödja alla förslag som jag bedömer bidra till vår gemensamma utveckling och förbättring, oavsett varifrån de kommer. Det skall förstås att mitt engagemang för Gotlands bästa är starkare än någonsin, och jag kommer att arbeta för lösningar som jag bedömer gagnar vår region. Varje förslag som kan göra Gotland bättre är värt att överväga och stödja, även om det finns försvårande omständigheter såsom klen ekonomi, och det är mitt löfte till er. Tack för ordet.

RS § 360 Anmälan av delegationsbeslut

Regionstyrelsens beslut

Följande beslut som fattats med stöd av delegation läggs till handlingarna.

- Delegationsbeslut Omsättning av långfristiga lån, regionstyrelsens ordförande 2024-09-10
- Delegationsbeslut Förändring i attestförteckning för regionstyrelseförvaltningen 2024, regiondirektör 2024-09-23
- Delegationsbeslut Direktupphandling av risk- och konsekvensanalys färjetrafikavtalet, regiondirektör 2024-09-24
- Förlikningsavtal gällande köpekontrakt för fastigheten Gotland Visby förrådet 2, regionstyrelsens ordförande och regiondirektör
- Delegationsbeslut Ansökan om tillstånd att använda Gotlands kommunvapen, kommunikationsdirektör, 2024-09-05
- Kultur- och fritidsavdelningens ärenden till regionstyrelsen t.o.m. 2024-10-15
- Delegationsbeslut serveringstillstånd 2024-08-23 – 2024-10-10
- Beslut om erinran enligt 9 kap. 17 § alkohollagen, Grå Gåsen i Burgsvik AB, 2024-09-23
- Beslut om erinran enligt 9 kap. 17 § alkohollagen, Restaurang Nunnan AB, 2024-09-09
- Delegationsbeslut Bisysslor 2024-09-04, RS 2024/64 handling nr 11
- Delegationsbeslut anställningar regionstyrelseförvaltningen 2024-08-30 till 2024-10-15
Systemadministratör, tillsvidare, anställd fr.o.m. 2024-09-01, löneenheten
Strategiskt ledningsstöd, tillsvidare, anställd fr.o.m. 2024-09-15, ledning/stab
Kulturstrateg, tillsvidare, anställd fr.o.m. 2024-10-01, gemensam kultur och fritid
Handläggare, tillsvidare, anställd fr.o.m. 2024-10-14, överförmyndare

RS § 361 Information. Vissa inkomna handlingar

Sammanfattning

Till handlingarna läggs följande inkomna handlingar:

- Halvårsrapport Finsam Gotland 2024-01-01 - 2024-06-30
- Intern rapport om missförhållanden/visselblåsning nr 17
- Intern rapport om missförhållanden/visselblåsning nr 18
- Intern rapport om missförhållanden/visselblåsning nr 19
- Patientnämnden 2024-09-24
- Rapport Patientnämnden 2024-09-10
- Protokoll Pensionärsrådet 2024-09-10
- Protokoll GotlandsHem styrelsemöte 2024-09-03
- Mötesanteckningar Regionstyrelsens samrådsgrupp 2024-09-03

RS § 362 Investeringssuppföljning

Ärendenummer: RS 2024/874

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

För att underlätta för regionstyrelsen i sin uppsikt över förvaltningar och bolag inom Region Gotland, ska regionstyrelsen vid varje regionstyrelsemöte få en rapport som redogör för framdriften av Region Gotlands största investeringsprojekt. Projekten följs ur tre olika perspektiv – tid, kvalitet och ekonomi. De tre perspektiven bedöms utifrån färgerna grönt, gult och rött.

Grönt betyder att det inte finns några avvikelser jämfört mot vad som planerats. Gult betyder att det finns mindre avvikelser och rött betyder att det finns stora avvikelser.

Rapporteringen avser de investeringsprojekt som har en totalbudget som överstiger 20 miljoner kronor. Det är tekniska nämnden som för tillfället ansvarar för alla projekt som har en budget som överstiger 20 miljoner kronor.

Rapporteringen avser status den 12 september 2024.

Ärendets behandling under mötet

Regiondirektören ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Presentation. Projektstatus 2024-09-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-17

RS § 363 Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2024/873

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
-

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har sammanställt en uppdragslista för uppdrag som är beslutade av regionstyrelsen. Uppdragen följs upp och redovisas vid varje regionstyrelsesammanträde. Uppdragens status redovisas utifrån färgerna grönt, gult, rött och vitt.

Grönt betyder att uppdraget följer beslutad tidplan. Gult betyder att det finns viss avvikelse mot beslutad tidplan och rött betyder att det finns en stor avvikelse mot beslutad tidplan. När uppdraget har markerats som gult eller rött kommer en ny tidplan att föreslås. Ett uppdrag som ännu inte har fått en tidsplan kommer att vitmarkeras.

Rödmarkerad text i uppdragslistan indikerar att texten lagts till eller reviderats sedan senaste redovisningen i regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-16
Uppdragslista 2024-10-16

RS § 364   Regiondirektörens information

Ärendenummer: RS 2024/1340

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om följande:

- Flygtransporter till Bromma och Arlanda
- Koncernledningsgruppens arbete gällande effektiviseringar
- Nya nätverk för samordning av regionfullmäktiges prioriteringar
- Årets medarbetarundersökning
- Skyddsombudens dag
- Nytt nätverk: Civilt beredskapsråd för näringslivet
- Sjukhuschefen lämnar sitt uppdrag
- Övertagande av äldreboende på Terra Nova
- Folktandvårdens verksamhet

RS § 365 Nämndinitiativ från Centerpartiet

Ärendenummer: RS 2024/2219

Regionstyrelsens beslut

- Regiondirektören får i uppdrag att se över hela budgetprocessen där det ingår en tydlig tidplan för när förslag skall lämnas inför beslut. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsen i december.

Sammanfattning

Ett nämndinitiativ angående förtydligande av budgetprocessen lämnas in av Centerpartiets ledamöter. I nämndinitiativet anför följande.

Med erfarenhet från årets arbete med Mål och budget 2025-2027 har det blivit tydligt att Region Gotland behöver ta fram tydliga riktlinjer för hur budgetprocessen skall fungera på ett tillfredsställande sätt för alla inblandade.

Regionfullmäktige som högsta beslutande organ skall få bra och tydliga beslutsunderlag från såväl styre som opposition. Budgeten är ett av de viktigaste besluten för styrning av verksamheten i Region Gotland och måste hanteras seriöst, öppet och demokratiskt. Tid måste finnas för demokratisk förankring, rimliga förutsättningar för politik och medarbetare att förbereda, ta fram beslutsunderlag och förankra förslag och beslut. En riktlinje med tydlig tidplan behöver arbetas fram. Det här är även en viktig arbetsmiljöfråga för våra medarbetare som måste få tid till bland annat analys och samverkan.

Vi yrkar härmed att regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att se över hela budgetprocessen där det ingår en tydlig tidplan för när förslag skall lämnas inför beslut. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsen i december.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande yrkar bifall till nämndinitiativets förslag.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Nämndinitiativ från Centerpartiet 2024-10-24